

Predsednik republike Napolitano opozoril na škodljivost enostranskega poročanja

13

Goriška občina predlaga, naj se v slovenskih jasliah uvede furlanščina

15

V Miljah predstavili prvo pobudo v okviru programa Agenda 21

8

Riccardo Illy hoče od Romana Prodijsa zagotovila za novo hitro železnico v Furlaniji-Julijski krajini

5

Primorski dnevnik

SREDA, 19. SEPTEMBRA 2007

Št. 221 (19.004) leto LXIII.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.it/>

e-mail: redakcija@primorski.it

POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art. 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 0,80€ (191,71 SIT)

Spravno dejanje je vedno aktualno

SANDOR TENCE

Sporne besede predsednika republike Giorgia Napolitana ob letošnjem Dnevu spomina na fojbe in eksodus Italijanov iz Istre so precej oddaljile možnost pravega srečanja predsednikov Italije, Slovenije in Hrvaške. Tudi v mednarodni politiki, kot v življenju, pa ni nikoli rečena zadnja beseda. Stališča, zlasti če so predsednikova, imajo svojo težo, od februarja do danes pa se je marsikaj spremenilo.

Napolitano je podpisal odlok, ki dejansko spravlja v pogon zaščitni zakon za Slovence, predsednik vlade Romano Prodi pa je z nedavnim obiskom v Ljubljani izkazal veliko pozornost Sloveniji. Prodi se sicer (še) ni poklonil ubitim talcem v Gramozni jami, povedal pa je, da je Slovenija za Italijo enakopraven partner.

Nekateri komentatorji so ob Prodijevem obisku v Sloveniji spet povlekli na dan geopolitiko, ki naj bi bila veda o interesnih sferah oziroma interesih v glavnem velikih držav na ozemlju in na škodo manjših držav. Ne glede na to, se stvari v našem širšem okolju spreminjajo, v primerjavi s preteklostjo na boljše in ne na slabše.

V ta okvir gre uvrstiti tudi včerajšnje neformalno stališče predsednika Napolitana, da še vedno verjame v pravno srečanje s kolegom iz Slovenije in Hrvaške. Do tega dogodka ne bo prišlo jutri in najbrž tudi ne pojutrišnjem, pomembno pa je, da zanj obstajata volja in interes.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE - Predstavili repertoar gledališke sezone 2007/2008

Z obrazom svojega časa SSG v novo sezono

Začetek novembra z Erdmanovim Samomorilcem

SLOVENIJA - Silovita neurja povzročila velikansko škodo

Vodna stihija opustošila širše območje Selške doline

LJUBLJANA - Silovita neurja so čeraj prizadela Slovenijo in povzročila veliko materialno škodo. Najhuje je bilo na

Gorenjskem in še posebej v Selški dolini (na posnetku STA), kjer so narasle vode poplavlile hiše in ceste ter odnesle na

desetine avtomobilov. Voda je poplavlila tudi partizansko bolnišnico Franja.

Na 6. strani

TRST - Na dobro obiskani novinarski konferenci so včeraj predstavili repertoar že 62. gledališke sezone Slovenskega stalnega gledališča v Trstu. Repertoar v novi sezoni, ki ga je vodstvo SSG predstavilo pod geslom »Z obrazom svojega časa«, ponuja gledalcem v Trstu in Gorici pestro izbiro gledaliških del lastne produkcije kot tudi nekaterih gostovanj in koprodukcij. Kot je že običaj zadnjih let je s posebnimi abonmaji poskrbljeno tudi za mlado publiko. Množična prisotnosti predstavnikov ostalih gledališč tako iz Trsta kot obmejnega prostora pa tudi predstavnikov političnega sveta pa priča, da je SSG znal stikati številne tesne vezi in se s svojim poslanstvom uspel zasedrati marsikomu v srce. Novo sezono bodo novembra začeli z Erdmanovim Samomorilcem.

Na 3. strani

Tržaški in beneški župan o pospešku pri sodelovanju pristanišč

Na 4. strani

Na srečanju o »kraški občini« v Bazovici kritike strankam in rajonskim svetom

Na 7. strani

V goriški pokrajini proizvodnja narašča, brezposelnost upada

Na 14. strani

Vznemirjata lokacija megazabavišča in usoda osebja v HIT-u

Na 14. strani

BRUSELJ - Na vrhu pravosodnih ministrov Poljska preprečila uvedbo evropskega dne proti izvajanju smrtnne kazni

BRUSELJ - Evropska unija zaradi nasprotovanja Poljske včeraj v Bruslju ni dosegla dogovora o uvedbi evropskega dne proti smrtni kazni, ki naj bi bil 10. oktobra. Poljska je svoje stališče utemeljevala z zahtevo po širši razpravi o življenju, češ da smrtna kazen ni več problem v EU, medtem ko splav in evtanazija ostajata pereči vprašanji.

»26 držav članic želi praznovati simboli dan proti smrtni kazni, le ena, Poljska, je proti,« je ob robu srečanja pravosodnih ministrov povedal španski minister Mariano Sanchez Bernejo, predstavnik predsedujoče EU, portugalski pravosodni minister Alberto Costa, pa je tako kot ko-

misar za pravosodje, svobodo in varnost Franco Frattini poudaril, da je pomembno soglasje držav proti smrtni kazni, ki se sicer v nobeni evropski državi ne izvaja več, ne pa toliko o simbolni obeležitvi tega stališča.

O nestrinjanju s poljskim kolegom je govoril tudi italijanski pravosodni minister Clemente Mastella, ki je ocenil, da je poljsko stališče »instrumentalno v funkciji bližnjih volitev«, vendar ne bo vplivalo na italijanski predlog o moratoriju na izvajanje smrtnne kazni. Enako je prepričana tudi ministrica Emma Bonino, za katero je včerajšnji poraz EU še spodbuda več, da se moratorij brez odlašanja predloži v ZN.

UNIVERSITY of CAMBRIDGE
ESOL Examinations
Authorised Centre

BRITISH SCHOOL

ENGLISH *plus...*

V TRSTU
V
UL. TORREBIANCA 18
040 369369

TRST - VODEN - GORICA - TRIESTE

INGL
ESE

Hildegard Bayer

ŠOLA ZA POUČEVANJE
NEMŠKEGA JEZIKA

Pooblaščen od ministrstva za šolstvo
(Glavna direkcija za kulturne izmenjave)
MD 18.11.1983

- TEČAJI ZA ODRASLE, MLADINO IN OTROKE
- CERTIFIKATI, KI SE UPOŠTEVAJO ZA FORMATIVNI KREDIT
- PREDAVATELJI V MATERINŠČINI
- RAZREDI Z NAJVEČ 8 SLUŠATELJEV
- KNJIŽNICA - VIDEOTEKA
- TEČAJI ZA PODJETJA IN INDIVIDUALNI

INFORMACIJE:

Ponedeljek - petek
10.00 - 13.00 / 15.00 - 18.00
TRST - Ulica Ginnastica 3, I. nad.
Tel. 040 6601050
e-mail: hildegardbayer@tin.it

OGLEDALO

Težaven prehod od čustev do realizma

ACE MERMOLJA

V svojem prejšnjem Ogledalu sem zagovarjal tezo, da se v tehnološki in potrošniški civilizaciji izgubljajo določene človekove sposobnosti. Zmanjka mu smisel za poezijo, slednja pa nosi v sebi moč misterija, slutnje, gledanja skozi danost v nastajajoče. Ni slučajno, da je v antični Grčiji imela tragedija, ob politiki, širo družbeno vlogo. V tragediji se je človek srečal z večjimi in usodnejšimi silami, kot jih ponujata danost oziroma obstoječe. Politika se je potem lotevala bolj praktičnih in vsakodnevnih zadev. To pa ne pomeni, da je naloga politike golo urejanje trenutnih spletov in zapletov stvari. V tem smislu je sedaj moderna beseda vizija, včeraj je bila program, v bistvu pa gre v obeh primerih za to, da je naloga dobre politike ustvarjati iz današnjosti (in tudi preteklosti) izhode, ki vodijo v jutri, skratka, danost usmerjati v struge, ki odpirajo realistično možnost prihodnosti.

V času zbezanega individualizma in tehnike kot moči, ki zastira poglede; v času »masificiranih« posameznikov (deset ljudi požira iste hamburgerje v enaki samoti) predpostavlja vizija še dodatno nujno: občutek za skupno. Človek nič ne gradi sam, živi v skupini, ki ima svoja dobra ali slaba pravila. Biti v skupini pa pomeni težavno pot dialoga, jemanja a tudi danja in samoodpovedi.

Da ne bi ostal pri načelih, naj preidem h konkretnim primerom, ki odmevajo v vsedrzhavem ali krajevnem tisku in ki kažejo na težave, kako prehoditi skupno pot iz čustev k realističnim programom in predlogom, ki imajo vizijo. Težavo poti dokazujeta poenostavljanje in jezdenje trenutka.

Primer Beppe Grillo je razvpit, ker je komik izrazito poznan. Pojav pa ni nov. Spominjam se Slovenca Ivana Krambergerja. Bil je posebna osebnost. V času osamosvojitve Slovenije, ko so bili demokracijski mehanizmi politike in strankarskega pluralizma ljudem, predvsem preprostejšim, malo znani, je Kramberger nastopal kot ljudski tribun in to pretežno na Prešernovem trgu v Ljubljani. Bil je tam z ženo, imel je opico, prodajal knjižice, na kraj zborovanja pa se je pripeljal z opaznimi avtomobili, ki jih je izdeloval sam.

Kramberger je bil zanimiv človek in v očeh ljudi uspešen in obenem pravičen. V Nemčiji je izumil patent za izboljšanje dialize. S tem je precej zaslužil in kot dobrotnik je daroval večje vsote denarja slovenskim revežem. Na svojih nastopih je zelo preprosto govoril o dobrem in slabem, o boljšem življenju, o stiskah in krivicah, skratka, o problemih, ki so bili ljudem zelo blizu. Imel je veliko poslušalcev. Leta 1990 se je udeležil prvih predsedniških volitev. Dosegel je 18,5 odstotkov glasov, kar ni bilo malo. Leta 1992 je najavil, da bo s svojo stranko nastopil na parlamentarnih volitvah. Istega leta je bil na nepojasnen način umorjen. Sodili so se domnevno morilcu, vendar je ostalo ozadje umora skrivnostno. Mediji so se spraševali: Kdo se boji Ivana Krambergerja? Dolgolasi, ljudski in tudi malce čudaški tribun je zapuščal dediščino glasov, ki je

bila vredna zavisti in poženja. Od tod najrazličnejši sumi.

V Italiji bi Krambergerjeve nastope označili kot antipolitične ali predpolitične. Grillov nastop v Bologni je imel kar nekaj sorodnosti s Krambergerjem. V svojih konkretnih predlogih je komik poenostavil politiko. Formula je preprosta in večno mlada: lopovi naj zapustijo svoje stolčke, oblast pa naj prevzamejo dobri ljudje. Politikom je treba preprečiti, da se zasidrajo v zlatih parlamentarnih palačah, množicam pa dopustiti, da pridejo v režijsko kabino. Stranke je treba zreducirati ali pa kar ukiniti in dati glas ljudstvu. Za kompleksno bolezen politike, ki je tudi sad globinske preporazdelitve moči postmodernega sveta (ekonomija in finance npr. niso vedno politiki »dostopne«, ampak politiko pogojujejo), bi Grillo uporabil homeopatsko zdravlilo. Vsekakor sta tako Grillo kot Kramberger tipična tribuna in »človeka ljudstva«. Oba surfata (-eden sicer ne več) po valovih trenutka. Program je v metli, ki čisti, nihče pa ne ve, kdo naj vstopi preko pometenega praga.

Zanimivo je, da ankete kažejo, kako so za Grilla navdušeni predvsem v smeri proti levi. Grillo je veljal za »levega« in »izključenega« iz televizijske mreže. V tem smislu lahko igra vlogo žrtve. No, še bolj zanimivo je, da se je Grillo kot Kramberger kmalu odločil za pot strank, to je že znanih občinskih list. Grillo namerava dati novim listam pečat lastne poštenosti, kot je Kramberger dal svoji politiki pečat lastne dobrosrčnosti in človekoljubja. Bistveno je, da se ljudje ne vprašajo, če so ljudski tribun i v resnici toliko boljši, bolj poštene in odkritosrčni od rutiniranih politikov. Berlusconi uči: on je v potu svojega obraza prišel tja, kamor so drugi politiki brez truda prihajali na čvrstih perutnicah strank.

Nadaljujmo. Centralni komite oziroma skupščina vodilnih sindikata kovinarjev FIOM je po desetletjih prvič zavrnil pogodbo med vlado (levosredinsko) in sindikati CGIL-CISL-UIL o novih parametrih socialne države, ki zadevajo delovno obdobje, prispevke za najnižje pokojnine in podobne ukrepe v korist zaposlenih in upokojencev. Končno besedo o pogodbi bodo imeli delavci in upokojenci na sindikalnih volitvah. Po vsej verjetnosti bo zmaga smer sindikalnega vodstva, saj bi propad pogodbe resno ogrožal obstoj Prodijske vlade (morda bi jo pokopal) in obenem tiste, sicer delne, pridobitve delavcev in upokojencev, ki jih pogodba predvideva.

Ne bi razglabljal o političnih usmeritvah vodstva italijanskega sindikata kovinarjev. Očitno pa obstaja na levičari opcija, ki odklanja kompromisne rešitve v imenu zelo meglene nakazanega izhoda iz sistema. V Italiji ima radikalna levica, to je tista, ki zagovarja rez z obstoječim družbenim redom, svojo zgodovino. Moja generacija se spominja tako imenovanih izvenparlamentarnih strank. Cilj je bila revolucija, čeprav je bilo strank ali frakcij več. Revolucije ni bilo, ker je živel v zavesti manjšine bodočih razumnikov.

Izvenparlamentarci so se po neuresničnem cilju umaknili v klasične stranke, v kariere, ki so jih zavračali, v zasebno življenje, ščepec gibanja pa je zablodil v terorizem. V današnjem času nejasne plovbe pa je razumljivo, da se del levih volilcev postavlja na pozicije, ki de facto ne morejo imeti pravega sogovornika niti v Prodijski vladi. To je seveda problem, saj so vladne stranke, ki zasedajo najbolj levo krilo koalicije, pozorne na vrenje, ki bi lahko nastalo na njihovi levi oziroma izven njihovega dometa. Tudi to gibanje bi rastlo iz nelagodja in nekaj svetlobnih let od Leninovega pragmatizma, ki je neko revolucijo naredil. Dvomisim namreč, da so mlajše generacije doživele tisto »idoktrinacijo«, kot jo je moja. Zato sumim, da je sklicevanje na določene principe zelo površno, nezadovoljstvo pa realno. Skrajno gibljiva, nedorečena, obenem pa jezna jedra so problem za vsako klasično stranko, tudi ko črpa vodo za mlin na skrajno levem bregu reke.

Tretji primer je domač. živim na Padričah, to je v kraju, ki sodi v območje, kjer naj bi nastala nova samostojna občina. Misel, da bi Opčine s celotnim vzhodnim in zahodnim Krasom postale samostojna občina in se tako odcepile od Trsta, ni nova. Njej v prid govori kar nekaj razlogov. Tržaška občina ni bila do tega dela teritorija vedno prijazna. Bila je prej mačeha kot dobrotnica: to iz upravnih, političnih in ideoloških razlogov. Za mnoge prebivalce bi bilo enostavnejše imeti odnose z »domačo« upravo, kot pa s tisto, sovražno, globoko pod Obeliskom. Tudi ta želja prebivalcev pa s težavo riše strategije, ki bi privedle do cilja. Teritorij, o katerem je govor, je danes najbolj naseljen z ljudmi, ki so iz mesta prišli v njegovo podeželsko okolico. Gre za povprečno bogat sloj, na Kras pa je prišel tudi del tržaške »smetane«. Domačinom so s kupovanjem terenov in starih hiš prinesli veliko denarja, prostor pa je postal tudi njihov. Slovenci so danes tu v manjšini. Podatek ni od muh.

Nadalje: Trst bi z novo občino izgubil svoje zaledje, v občini pa bi ostale »težke« realnosti, kot so že imenovani vplivni prebivalci (-s Ceccovinijem in Illyjem na čelu), sinhron, znanstveni center, park v Miramaru in končno bi bila nova občina prvi protagonist padca mej med Slovenijo in Italijo. Dvomim, da bi bilo možno urejati tako veliko gmoto možnosti in problemov »po domače« in brez privoljenja tržaških in drugih centrov moči. Moja skepsa zdeva torej konsenz in vizijo. Misel me vodi na prehitro pozabljen nauk: Devin-Nabrežino. Relativno majhna občina ima probleme velike. Iluzije, da bi jo lahko obvladali »domači«, je splahnela. Tudi tržaško zaledje je kompleksen prostor, ki bi postavil upraviteljem mnoga zahtevna vprašanja, na katera se niti ne misli. Vem namreč naslednje: ta svet je izgubil marsikaj, ni pa izgubil igre moči. Slednja pa je v postideološkem svetu našim očem večkrat prikrita in pogostoma bentimo nad ljudmi, ki v resnici ne odločajo, ali pa najtežje poteze skrijejo.

UPRAVNO OKENCE

Ustavno razmerje med državno in deželno zakonodajo

Porazdelitev upravnih funkcij

Po poletnem premoru je res veliko novosti, o katerih bi veljalo pisati. Na državni ravni je bil že večkrat spremenjen, z dopolnitvami, t.i. zakonik o javnih naročilih (it. Codice degli appalti), nekaj sprememb je bilo pri cestnem zakoniku... Isto velja za deželnega zakonodajalca, ki je poskrbel za nekatere temeljite spremembe. Zadnjo novost predstavlja od 27.avgusta veljavni deželni zakon št. 5/2007, s katerim je dežela poskrbela za preustroj na področju urbanistike. Kako uskladiti v praksi vse te novosti?

O odnosu med državno in evropsko zakonodajo smo že pisali. Tokrat pogledimo, katera so razmerja med državno in deželno zakonodajo. Ustavno pravilo, ki ureja te odnose najdemo v 118. členu ustave, ki je bil spremenjen leta 2001 z ustavnim zakonom št. 3/2001 (it. riforma del Titolo V.). Prvotna oblika tega člena je temeljila na načelu paralelizma; to pomeni, da je deželna pristojnost na tem področju izhajala neposredno iz ustave, poleg funkcij, ki jih je država sama oddala deželam samim. Dežele pa so omenjene pristojnosti izvajale v obliki pooblastila lokalnim upravam. To pomeni, da so občine, pokrajine in ostale javne ustanove samo izvajale funkcije, ne da bi imele lastne pristojnosti, ki so ostale deželi. Prav zaradi tega se je zakonodajalec leta 1997 z znanim zakonom št. 97 Bassanini odločil, da odda upravne funkcije deželam in lokalnim ustanovam. Člena 117 in 118 ustave sta bila obrnjena na glavo, slednji namreč določa, da so nosilke upravnih funkcij v prvi vrsti občine. Namesto načela paralelizma se je uveljavilo načelo subsidiarnosti. Slednje ločimo v vertikalno oziroma horizontalno.

Od načela paralelizma do subsidiarnosti

V prvem primeru, po drugem odstavku 118.člena, so »občine, pokrajine,... ..nosilci lastnih upravnih pristojnosti«. Pojem horizontalne subsidiarnosti pa zasledimo v četrtem odstavku omenjenega ustavnega člena, po katerem morajo država in teritorialne ustanove podpirati »avtonomno iniciativo državljanov, posameznika ali v združenju obliki, za izvajanje dejavnosti v splošno korist«. Obe obliki subsidiarnosti imata posledice, ki so praktične narave. Vertikalna subsidiarnost terja, z upravnega vidika, decentralizacijo javne uprave, z ustavno-političnega vidika pa dopušča razmnoževanje modelov neposredne demokracije. Horizontalna subsidiarnost pa teži k liberalizaciji privatnega sektorja in k privatizacijam nasplo.

Z reformo ustave in še posebej z novim 117. členom, so bile spremenjene in razširjene pristojnosti dežel, kar pravzaprav ni predstavljalo pretirane novosti za Furlanijo Julijsko krajino, ki je ena od avtonomnih dežel po deželnem statutu, ki ga je država odobrila z ustavnim zakonom. Manj znano novost predstavlja odprava 125. člena ustave. Razveljavitev omenjene norme je ukinila meritorno predhodno preverjanje deželne zakonodaje s strani vlade, kot posledica polne avtonomije v sektorjih, v katerih je po ustavi edina pristojna dežela. Edina kontrola za deželne upravne akte ostaja preverjanje legitimnosti aktov, za katero je pristojni temu dodeljen oddelek pri deželnem računskem sodišču.

Seveda ni vse tako enostavno. O 117. členu ustave, kakor je danes v veljavi, bi bilo treba preveriti vsako posamezno določilo, saj je tam predvidena delitev pristojnosti med državo in deželami nejasna in s pravnega vidika bolj krhka. Od leta 2001 dalje se vije pravi ustavni boj, pri katerem skušajo dežele na vse načine iztržiti najvišjo možno stopnjo avtonomije, država pa se brani z uveljavljanjem ustavnih načel pred ustavnim so-

diščem. Tudi naša dežela je v tem oziru močno angažirana, kajti vsa deželna zakonodaja zadnjih let teži k uveljavljanju statusa avtonomne dežele, tudi na področjih, kjer so državne norme ustaljene ali - bi si upali reči - boljše zapisane. Samo za primer naj povemo, da se v teh dneh piše nov deželni zakon o ustroju lokalnih javnih uprav, čigar odobritev bo privedla do razveljavitve vsedrzhavnega zakonskega odloka 267/2000. Isto velja za katastrske funkcije. Od prvega oktobra bo stekel na državni ravni rok, po katerem bodo morale vse občine odločiti, ali bodo prevzele dotične funkcije, ali jih bodo izvajale preko sporazuma z državnimi uradi, katerih smo se do danes vsi posluževali. Naša dežela pa je že pojasnila, da spada ureditev katastra v izključno deželne, torej lastne pristojnosti, ki jih namerava pristojati in se bo, zato, pripravljen temu primeren deželni zakon.

Tudi znani deželni zakon št. 1/2006 je moral preko ustavnega sodišča, čeprav brez posledic. Na isti način je težko razumeti komaj veljavni deželni zakon št. 5/2007 s področja urbanistike in upravljanja teritorija, s katerim - menijo najboljši strokovnjaki - si je dežela prilastila funkcije na področju voda in še marsikaj, kar ne spada na področje uradnih funkcij. Poleg tega se tam uporabljajo izrazi, ki jih državna zakonodaja sploh ne predvideva po reformi ustave iz leta 2001. Medtem ko pojava »državni interes« ne zasledimo več v zakonskih besedilih, se tam uporablja izraz »deželni interes«, zaradi katerega naj bi se nekatere občinske funkcije vrnile deželi po uradni poti v primeru neizvajanja. Potem takem je dežela enostavno nadomestila državo, brez prave predaje funkcij občinam.

Konferenca med državo in deželo

Zgoraj omenjene problematike naj bi se reševale preko organa, ki ga poznamo z italijanskim izrazom »Conferenza Stato-regioni«. Gre za trajen organ, sicer ustanovljen daljnega leta 1983, ki ga je zakon Bassanini iz leta 1997 prilagajal novim razmeram. Slednji ima izključno pristojnost koordiniranja in podpisovanja sporazumnih aktov med državo in deželami. Predseduje mu predsednik vlade, v njem pa sedijo predstavniki avtonomnih pokrajin Trenta in Bocna. Predsednik je dolžan sklicati konferenco za vse zakonske osnutke, ki se tičejo deželnih pristojnosti, ta pa se mora izreči v roku dvajsetih dni. Lahko pa tudi sama konferenca predlaga ali izdaja mnenja. Temu organu se je leta 1996 pridružila še konferenca med državo in predstavniki mest (it. Conferenza Stato-città), ki se sestane za najvažnejše primere v sklopu t.i. združene konference (it. Conferenza unificata).

Zaenkrat rešuje take in podobne zaplete ustavno sodišče. Pa naj bo jasno, taka zmeda se poraja v vseh sektorjih, ki so bili deležni ustavne reforme leta 2001; še najbolj na področju šolstva, kjer od nekdaj velja načelo avtonomije šolskih organov, ki predstavlja še vedno trd oreh za strokovnjake na ustavnem področju. Zaskrbnjuje pa je, da dežela prevečkrat uporablja avtonomijo, s katero razpolaga, za odobritev zakonov, ki so v bistvu prepis državnih obstoječih norm in ki ne prinašajo nikakršnih bistvenih novosti. Kar bo privedlo do normativne hiperinflacije, saj bo vsak posamezni deželni svet urejal iste panoge in sektorje po svoje in ob številu zakonov in zakonskih predpisov v Italiji krepko preraslo obstoječih 700.000 normativnih tekstov.

dr. Igor Giacomini

PISMA UREDNIŠTVU

Ideja številke

Z zanimanjem sem prebral pismo prof. Sama Pahorja, kjer se pritožuje nad površnostjo italijanske države pri zapisovanju davčnega kodeksa in zaspasnostjo Republike Slovenije, ki nič ne ukrene za medsebojno zemljepisno osveščanje, da o globoki užaljenosti mnogih istrskih beguncem, če zagledajo v dokumentni oznako pa sploh ne govorimo. Naj dodam, da v Italiji vsak urad izda svoj kodeks: davčno ministrstvo že imenovano davčno številko, obrambno ministrstvo »Matericolo militare«, šolsko ministrstvo »Matericolo universitario«, ministrstvo za zdravje »Codice sanitario«, tudi prašičji hlev mora imeti »Codice d'azienda«.

Brezpotrebne komplikacije in ker bo s 1. januarjem 2008 Slovenija predsedovala

EU, predlagam naslednjo rešitev: naj uvede en sam svetovni osebni kodeks za vse urade na svetu na naslednji način: kraj rojstva naj bo izražen z zemljepisno dolžino in širino po sistemu Ekvator - Greenwich, datum rojstva z leti po Kristusu in še rojstna številka rojenih na istem kraju in na isti datum, določena z žrebom. Vzemimo, da je prof. Samo Pahor rojen v tržaški porodnišnici Burlo, ki ima zemljepisne koordinate po sistemu www.maps.live.com ali pa google earth 45°38'09,21" zemljepisne širine in 13°47'04,45" zemlj. dolžine, datum rojstva 10.06.1940 in recimo št. 3 kot rojstno številko izmed 15 žrebanih novorojencev na ta datum v Burlo. Zato je številka, če je tak dogovor zapisa: 45.88.0921.13.47.0445.10.06.1940.3 ker je tržaški Burlo proti zvezdi severnici in bodi

1.45.38... Za Burlo z istimi koordinatami proti ozvezdju Južnega križa, seveda se da 16 števil zemljepisnih koordinat pretvoriti v krajše število s korenjenjem npr., a prepuščamo to kartografom in matematikom. Glavna je ideja številke, ki ni odvisna ne od osebnih oznak, ne od zemljepisa, ne od bujne fantazije uradniških žrebcev. Pa hvala za pozornost in upajmo v uresničitev, ker je norost skakati čez reko, kjer je most.

Ivan Škabar

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE - Predstavili repertoar 62. gledališke sezone po vrsti

Z obrazom svojega časa stopa SSG v novo abonmajsko sezono

Začetek z Erdmanovim Samomorilcem - Lara Komar in Romeo Grebenšek novi imeni v igralski zasedbi

Za včerajšjo predstavitev nove sezone Slovenskega stalnega gledališča je vladalo precejšnje zanimanje

KROMA

TRST - Z Majo Blagovič, Niklo Petruško Panizon, Laro Komar, Vladimirjem Jurcem, Stojanom Coljo, Jankom Petrovcem, Primožem Fortejem in Romeom Grebenškom, tako rekoč »z obrazom svojega časa«, stopa Slovensko stalno gledališče v novo abonmajsko sezono. V dvainšestdeseto po vrsti in sto pet let po ustanovitvi tistega Dramatičnega društva, ki je v Trstu začelo snovati slovensko profesionalno gledališko dejavnost.

Letošnji repertoar so včeraj predstavili na dobro obiskani tiskovni konferenci, ki se je odvijala na velikem odru tržaškega Kulturnega doma. Množična prisotnost predstavnikov ostalih tržaških gledališč (Contrade, Miele, Rossettija) in tistih iz obmejnega prostora (Slovenskega narodnega gledališča iz Nove Gorice ter Primorskega poletnega festivala) je pričala o plodnih odnosih, ki jih je vodstvu teatra uspelo splesti s krajevnimi akterji gledališke scene. Prisotnost deželnih svetnikov Igorja Dolenca in Igorja Kocijančiča, občinskega svetnika Igorja Švaba, predsednikov krovnih organizacij Rudija Pavšiča in Draga Štoker ter sindikalista Luce Visintinija je bila dokaz, da je Slovensko stalno gledališče pri srcu tudi marsikateremu politiku.

Po uvodnem pozdravu predsednika upravnega sveta SSG Borisa Kureta je o sezoni 2007/08 spregovorila »trojka«, ki že nekaj let ustvarja vsakodnevne dejavnosti tržaškega gledališča: ravnatelj Tomaž Ban, umetniški vodja Marko Sosič in organizatorica ter odgovorna za stike z javnostjo Valentina Repini. Ban je naznanil, da bodo zgibanko z letošnjo abonmajsko ponudbo v prihodnjih dneh razdelili vsem bralcem Primorskega dnevnika, Piccola, Novega glasa in Primorskih novic, kar bo SSG-ju omogočilo, da pride v stik z res širokim krogom bralcev. Prodaja abonmajev bo stekla v ponedeljek, 24. septembra, pri gledališki blagajni (od ponedeljka do petka od 10. do 13. in od 17. do 20. ure) ter pri mladih pooblaščenih prodajalcih. Vodstvo gledališča je ohranilo lanske abonmajske rede (A, B, C, K, F, T in labilni), prav tako tiste z italijanskimi nadnapisi (A, K, T), novost pa predstavlja dejstvo, da bo za varstvo otrok pos-

krbljeno tako med predstavami reda K (ob 19.30) kot med tistimi nedeljskega reda C (ob 16. uri). Razveseljiva novost je tudi popust za abonente istega podjetja ali ustanove. Ravnatelj se je zahvalil vsem, ki bodo tudi letos stali ob strani tržaškemu teatru in mu tako ali drugače pomagali izpeljati sezono: grafičnemu oblikovalcu Andreju Pisaniju iz studia Sintesi, tiskarni Graphart, oglaševalnima agencijama Tmedia in Stefani, skladu CRT Trieste, Združni kraški banki in Primorskemu dnevniku.

O posebnih gledaliških abonmajih, ki so namenjeni otrokom in mladim, je spregovorila Valentina Repini. SSG verjame v vzgojno vlogo gledališča, zato že nekaj let utrjuje stike s šolami in šolniki: tako sta že pred osmimi leti nastala abonmaja Zlata ribica (za vrtce in osnovne šole) in Morski pes (za nižje srednje), pred tremi leti pa še abonma Barakuda, namenjen višješolski mladini. Njihovo izvedbo že vrsto let omogoča Zadružna kraška banka, pri njej pa prvič sodeluje tudi Glasbena matica, ki jo je na včerajšnji konferenci zastopal ravnatelj Bogdan Kralj in spomnil, da so običajno pobude, ki nastanejo na podlagi sinergije izkušenj in idej, uspešnejše. Predšolski otroci si bodo lahko ogledali predstavo Strigalica (priznane potujočega gledališča Papelito), projekt Srednje glasbene in baletne šole Ljubljana Ples v glasbi, gibalno-gledališke dogodivščine priljubljenega Kekca (Mladinsko gledališče Ljubljana) in produkcijo SSG Skrivnostni naslov. Osnovnošolci bodo s pomočjo Mestnega gledališča ljubljanskega spoznali, kako nastane predstava (Gledališka ura), Jure Ivanušič jih bo s svojim projektom Od tišine do glasbe popeljal v glasbeni svet »od kamene dobe do Rolling Stonsov«, novogoriško gledališče pa se bo predstavilo s predstavo Cica v metroju. Abonma vključuje tudi nagradno predstavo, »svetovno« premiero koncerta za steklenice in kozarce.

Najobsežnejši šolski abonma bo višješolski Barakuda, ki bo obsegal kar šest predstav. Dijaki bienija si bodo tako kot srednješolci ogledali predstavo Od tišine do glasbe, starejši dijaki pa lansko uspešnico - Pasolinijev Svinjak. Ostali spored bo

skupen vsem dijakom in zaobjema Cankarjeve Romantične duše, dve Molierovi predstavi (Zdravnik po sili in Namišljeni bolnik) ter slovensko praižvedbo Maraton v New Yorku.

Dulcis in fundo je umetniški vodja Marko Sosič predstavil osrednjo abonmajsko ponudbo Slovenskega stalnega gledališča. Sezono, ki bo slonela na režiserjih srednje in mlajše generacije, bo novembra uvedla komedija Samomorilec, ruskega dramatika Nikolaja Erdmana. Priredbo je pripravila Žanina Mirčevska, za režijo pa poskrbel Eduard Miller, nekdanji umetniški vodja Mladinskega gledališča v Ljubljani, s katerim je popeljal v svet slovensko gledališko ustvarjalnost. Kot je poudarila Mirčevska je Erdmanov tekst tudi osemdeset let po svojem nastanku zelo aktualen in boleč (morda tudi zato, ker ga je sovjetski režim za celih petdeset let prepovedal), saj gre za družbeno farso o smislu človeškega življenja in njegovih možnih oblikah manipulacije. Sledila bo drama Kdo se boji Virginije Woolf, Cankarjeve Romantične duše, komedija Bolha v ušesu, sodobna drama Mesto tako blizu, slovenska praižvedba Maraton v New Yorku (ki bo odprla »malo sceno« tržaškega teatra) in Molierov Namišljeni bolnik, ki je poleti nastal kot koprodukcija SSG in Primorskega poletnega festivala (več o predstavah v sosednjem okviru).

Sosič se je zahvalil zvestim sodelavcem, vsem, ki jim delo v stavi bi Petronijevi ulici »predstavlja ponos«, predvsem pa igralcem, »ki dajejo tej umetnosti edinstveno in neponovljivo prepoznavnost«: že skoraj zgodovinskemu jedru Blagovič, Panizon, Jurc, Colja, Petrovec, Forte, sta se letos pridružila tudi mlada Tržačanka Lara Komar in Romeo Grebenšek, tako da je ansambel končno dobil nekaj prepotrebnih novih moči. Svoj poseg je Sosič zaključil s prepričanjem, »da je nujno razmišljati o tem teatru tako s strani osrednje Slovenije kakor tudi in predvsem s strani italijanske države ter tržaških mestnih oblasti, da je to gledališče v dobrem in slabem (ne mislim, da smo brezhibni in nepogrešljivi, nasprotno, popraviti in zgraditi moramo še veliko) bistven steber pri ohranjanju, predvsem pa razvijanju kulture in dostojanstva nasploh Slovencev v Italiji.«

V sezoni 07/08 bo SSG prisotno tudi na goriških odrih s ponudbo, ki je letos nastala v sodelovanju z novogoriškim teatrom, ponovno pa bo zaživela tudi gledališka šola Studio art (njeno delovanje bodo predstavili prihodnji teden). Po letu dni se v SSG vračajo tudi Pesniški večeri, ki jih vodi Janko Petrovec. Prvi bo že 29. septembra, ko se bo v Kulturnem domu predstavilo osem pesnikov, ki sodeluje pri pobudi Revija v reviji. V naslednjih mesecih bodo predstavljena najnovejša dela zamejskih ustvarjalcev, na zalogi pa je tudi nekaj ambicioznejših projektov, ki bi lahko Trst ponovno združili z mesti, s katerimi je nekoč delil isto domovino.

O njihovi uresničitvi pa bo tako kot o marsikaterem drugem seveda odločal ...bog denar.

Poljanka Dolhar

KROMA

Predstave v abonmaju v Trstu

Nikolaj Erdman: SAMOMORILEC (komedija)
Prevod Mile Klopčič; priredba Žanina Mirčevska; režiser EDUARD MILLER; premiera novembra 2007; produkcija SSG

Komedija o absurdnem in paradoksalnem manipuliranju človekove volje. Kru-ta in še zmeraj aktualna družbena farsa ruskega avtorja, ki ga je v času življenja zaznamovala cenzura, nam razkriva groteskna obličja in manipulacije različnih družbenih slojev na račun slehernika.

Ivan Cankar: ROMANTIČNE DUŠE (drama)
Režiser SEBASTJAN HORVAT; gostovanje SNG Drama Ljubljana decembra 2007

Prvo Cankarjevo dramsko delo, ki ob odličnem branju režiserja in vrhun-skih igralskih interpretacijah zareže z izjemno ostrino tudi v sodobno slovensko družbeno sceno in globoko in brezčasno stisko in hrepenenja intimnega sveta po-sameznika.

Edward Albee: KDO SE BOJI VIRGINIJE WOOLF? (drama)
Prevod Zdravko Duša; režiserka NENNI DELMESTRE; premiera ja-nuarja 2008; produkcija SSG

Drama, ki vdira v sodoben potrošniški vsakdan intimnega družinskega življen-ja, v katerem je igra življenja in laži edina podoba resničnega bivanja. Temeljno dramsko delo ameriške moderne dramatike.

George Feydeau: BOLHA V UŠESU (komedija)
Režiser JANUSZ KICA; gostovanje SNG NOVA GORICA februarja 2008
Vrtoglava komedija o družinskih nesporazumih, ki sprožijo plaz absurdnih in komičnih situacij in nam odkrivajo dvoličnost ljubezenskih obljub in strasti.

Marius Ivaškevičius: MESTO TAKO BLIZU (sodobna drama)
Prevod Zdravko Duša; režiser ALEKSANDAR POPOVSKI; premiera marca 2008; produkcija SSG

Sodobno surealistično delo litvanskega dramskega avtorja, ki razgrinja osam-ljenost in duhovno izpraznjenost posameznikovega sveta v skupnem družinskem bivanju ter hrepenenje po drugačnem in neznanem, tako oddaljenem, a v resni-ci bližnjem svetu. Prodorna metafora sodobnega sveta.

J. B. P. Molière: NAMIŠLJENI BOLNIK (komedija)
Prevod Josip Vidmar; režiser JANUSZ KICA; v koprodukciji s Primor-skim poletnim festivalom slovenska premiera 12. julija 2007 v Kopru, pre-miera v Trstu aprila 2008

Mojstrovina klasične svetovne dramatike razgrinja kozmos človekovih vz-zlov duha, ki jih samo ljudska modrost, zvijačnost in moč ljubezni pomagajo raz-plesti. Zadnja Molierova komedija, ki ob motivih hipohondrije, egocentrizma, egoiz-ma, strahu in ob ljubezenskih razmerjih, obravnava tudi motiv smrti.

PROSTOR OFF

Edoardo Erba: MARATON V NEW YORKU (slovenska praižvedba)
Prevod Gašper Malej; režiser Miha Golob; premiera januarja 2008

Delo sodobnega italijanskega avtorja, nabit o izbranim humorjem grenkih priokusov, izvedeno domala že na vseh evropskih odrih, nam s svojo čisto, skoraj hiperrealistično in obenem surealistično pisavo, ponuja enkratno metaforo o življen-ju. Velik izziv za dva igralca.

Gledališka ponudba v Gorici in za Gorico (v sodelovanju s SNG Nova Gorica)

Nikolaj Erdman: SAMOMORILEC

Maksim Gorki: LETOVIŠČARJI (melodrama)
Režiser PAOLO MAGELLI; produkcija SNG Nova Gorica

Edward Albee: KDO SE BOJI VIRGINIJE WOOLF?

Quentin Tarantino: STEKLI PSI (srhljivka)
Režiser VITO TAUFER; produkcija SNG Nova Gorica

Marius Ivaškevičius: MESTO TAKO BLIZU

Brata Presnjakov: V VLOGI ŽRTVE (teater absurda)
Režiser Dino Mustafić; produkcija SNG Nova Gorica

Nagradna predstava v SNG Nova Gorica
J. B. P. Molière: NAMIŠLJENI BOLNIK
SSG Trst v koprodukciji s Primorskim poletnim festivalom

Gostujoče predstave izven abonmaja

J.B.P Molière- Iztok Mlakar: DUOHTAR POD MUS!
Režiser Vito Taufer; koprodukcija Gledališče Koper in SNG Nova Go-rica

Saša Pavček: AL EN AL DVA produkcija POTODOM
Sylvia Plath: ZASLEDOVANJE režiser Damir Zlatar Frey, produkcija PPF
Neda R. Bric: TRIESTE - ALESSANDRIA EMBARKED (Štorja od lešan-drink), režiserka Neda R.Bric, produkcija Zavod Maska Ljubljana

Ponovitve predstav SSG iz prejšnjih sezon

Evripid BAKHANTKE, režiser Vito Taufer
Pier Paolo Pasolini SVINJAK, režiser Ivica Buljan
J.B.P. Molière ZDRAVNIK PO SILLI, režiser Diego De Brea
Fausto Paravidino TIHOBITJE V JARKU, režiserka Nenni Delmestre
Alessandro Baricco DEVETSTO, režiser Marko Sosič
Mjuta Povasnica OLGICA IN MAVRICA, režiser Marko Sosič

»Zgodovinskemu« igralskemu jedru sta se letos pridružila tudi mlada Tržačanka Lara Komar in Romeo Grebenšek

INFRASTRUKTURE - Tržaški župan na obisku pri beneškem kolegu

Dogovor o pospešku za sodelovanje pristanišč

Trst in Benetke lahko sodelujeta tudi na področju raziskovanja, turizma, letališč

BENETKE - Trst in Benetke bosta sodelovala na vseh področjih, še posebno pa na pristaniškem, sta se včeraj dogovorila tržaški župan Roberto Dipiazza in njegov beneški kolega Massimo Cacciari. Srečanja s tržaškim županom so se udeležili tudi beneški občinski odborniki za logistične sisteme Enrico Mingardi, predsednik tamkajšnje Pristaniške oblasti Giancarlo Zacchello in predsednik konzorcija Venezia Logistisc Alessio Vianello.

Oba župana, ki sta srečanje ocenila za pozitivno, sta na koncu napovedala, da bo na področju pristanišč čim prej »oživljen« osnutek preliminarne sporazuma, ki je bil podpisan na začetku leta in je potem ostal v predalu. Cilj sodelovanja naj bi bil »ustvarjanje sistema«, saj bi morali jadranska pristanišča obravnavati kot komplementarna, z njihovimi specifičnostmi, začeni s Trstom in Benetkami. To je še posebej pomembno glede na veliko rast prometa blaga z Vzhoda proti Jadranu, zato je potrebna skupna promocija pristanišč na obeh straneh Jadranskega morja. Poleg tega lahko mesti Trst in Benetke skleneta zaveznitvo tudi na področju prometa z ladjami za križarjenje.

Med drugimi temami, ki so bile predmet razgovorov, je bil tudi letališki promet, pri čemer so se sogovorniki strinjali, da bi bil lahko Trst kandidat za »sub letališče« Benetk, kajti z bodočo železnico visoke hitrosti se bo vožnja med mestoma skrajšala na 50 minut, kar bo ustvarilo pogoje za vzpostavitev enotnega letališkega sistema. Ostala področja potencialnega sodelovanja so še znanstveno in tehnološko raziskovanje, trgovina, morske avtoceste, turistična ponudba in sodelovanje multistoritvenih podjetij.

Panorama tržaškega pristanišča

ARHIV

SLOVENIJA - Ministrstvo za finance Cenitev družb Luka Koper, Intereuropa in Slovenske železnice bo opravil KPMG

LJUBLJANA - Slovensko ministrstvo za finance je za cenitev vrednosti Intereurope, Luke Koper in Slovenskih železnic, ki jih država namerava povezati v logistični holding, izbralo revizijsko hišo KPMG, je ministrstvo objavilo na svojih spletnih straneh. Ponudbo je oddala še Kapital Bank Grawe Group iz Avstrije, za katero pa se je izkazalo, da je nepravilna in nepopolna, zato jo je komisija ministrstva izločila. Za cenitev treh družb in za izdelavo analize vpliva povezave družb s strateškim partnerjem, ki jo bo opravilo podjetje KPMG, bo ministrstvo odštelo 385.000 evrov brez davka na dodano vrednost (DDV) oziroma 462.000 evrov z DDV. Ponudba KPMG popustov ne vključuje.

Ponudbo je poslala tudi avstrijska Capital Bank Grawe Gruppe skupaj z madžarsko Boston Consulting Group. Ta je bila cenovno bolj ugodna, saj so jo Avstrijci ovredno-

tili na 250.000 evrov brez DDV. Vendar jo je ministrstvo izločilo iz postopka, ker ponudnik ni predložil nobenega dokazila o tem, da ocenjevalca vrednosti podjetij, ki ju navaja v pogodbi, izpolnjujeta kriterije, ki jih mednarodni standardi ocenjevanja vrednosti postavljajo za strokovnega ocenjevalca vrednosti, kar je bil eden od razpisnih pogojev.

Kot je ugotovila komisija ministrstva, je ponudnik v priloženi izjavi to utemeljil z navedbo, da niti v Avstriji niti na Madžarskem ne obstajajo kompetentne nacionalne organizacije, katerih člani bi izpolnjevali te pogoje. S tem, ko članstvo v taki organizaciji ni pogoj za opravljanje storitev ocenjevanja vrednosti podjetij v Avstriji in na Madžarskem, ni v ničemer izpolnjen pogoj, da lahko takšni ocenjevalci vrednosti delujejo tudi v mednarodnem okolju, je ugotovila komisija ministrstva. (STA)

FJK - Odbornica Del Piero v deželnem svetu

V deželne blagajne 3,6 milijarde evrov davkov

Odbornica predstavila ekonomsko-finančni program

TRST - Prve ocene o deželnem davku na proizvodne dejavnosti Irap, o dodatni deželni stopnji davka na dohodek fizičnih oseb Irpef in o soudeležbi pri drugih davčnih prihodkih omogočajo oceno, da se bo deželni davčni priliv prihodnje povzpela na približno 3,6 milijarde evrov, katerim je treba prišteti še 105 milijonov evrov od zvišanja desetink davka na dodano vrednost IVA od 8 na 9,1 s prvim januarjem 2008. Tako je včeraj na avdijici v svetovalski komisiji deželne sveta FJK povedala deželna odbornica za finance Michela Del Piero.

Po njenih besedah so davčni prihodki v skladu z ocenjenim gibanjem bruto domačega proizvoda, dodane vrednosti in stroškov dokončne porabe. Finančni okvir za triletno 2007-2009 je več ali manj tak, kot za tekoče leto, medtem ko je znižanje dolga ena od prioritete deželne uprave, saj so stroški za obresti dosegli že 5,14 odstotka tekočih prihodkov. Del Pierova je deželnim svetnikom zagotovila, da ne bo novih stroškov za avtomobilski park in da bo kon-

MICHELA DEL PIERO

ARHIV

centracija oddeljenih sedežev Dežele omogočila prihranek pri stroških njihovega upravljanja. Odbornica je tudi potrdila zmanjšanje stroškov delovanja deželnih družb, ki bo doseženo z zmanjšanjem števila članov upravnih svetov.

Sicer pa gredo prioritete, navedene v novem deželnem gospodarsko-finančnem programu, od socialnih z družinsko karto, javnoprovoznih, infrastrukturnih, kmetijskih in infrastrukturnih do javne uprave, v okviru katere je predvidena selitev osebja z deželne na pokrajinske uprave.

ZAVAROVALNIŠTVO Na MIB odprtje 8. nacionalnega kongresa aktuarjev

TRST - Od danes do 21. septembra bo Trst znova italijanska prestolnica zavarovalništva, saj se bodo na 8. letnem kongresu zbrali aktuarji, zavarovalniški matematiki, ki tehnično in statistično določajo smernice zavarovalnih zavodov, zavarovalnih podjetij in finančnih institucij.

Kongres se bo začel z uvodno slovesnostjo danes ob 15.30 na sedežu tržaške menedžerske šole MIB School of management, med udeleženci pa bodo tržaški župan Roberto Dipiazza, predstavniki deželne in pokrajinske uprave, direktor MIB prof. Vladimir Nanut in vodilni nacionalnih zavarovalnih zavodov in družb. Uvodno poročilo bo podal prof. Flavio Pressacco.

Kongres se bo v naslednjih dneh nadaljeval na Pomorski postaji, na dnevnem redu pa bo imel tudi nekatere zelo aktualne teme, kot so pokojninska reforma, odpravnine in liberalizacije na področju zavarovalništva z uvedbo neposrednih likvidacij škode pri obveznem avtomobilskem zavarovanju.

Evropska centralna banka

18. septembra 2007

valute	evro	
	povprečni tečaj	18.09 17.09
ameriški dolar	1,3867	1,3877
japonski jen	160,16	159,45
kitajski juan	10,4319	10,4393
ruski rubel	35,1580	35,1270
danska krona	7,4508	7,4491
britanski funt	0,69520	0,69430
švedska krona	9,2953	9,2845
norveška krona	7,8070	7,8020
češka krona	27,499	27,501
švicarski frank	1,6479	1,6458
estonska krona	15,6466	15,6466
madžarski forint	254,49	255,21
poljski zlot	3,7837	3,7832
kanadski dolar	1,4226	1,4252
avstralski dolar	1,6594	1,6530
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	3,3800	3,3895
slovaška krona	33,866	33,845
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7021	0,7019
malteška lira	0,4293	0,4293
islandska krona	90,13	90,31
turška lira	1,7524	1,7576
hrvaška kuna	7,3226	7,3276

Zadružna Kraška banka

18. septembra 2007

valute	evro	
	nakup	prodaja
ameriški dolar	1,3867	1,4047
britanski funt	0,6952	0,7038
švicarski frank	1,6479	1,6709
japonski jen	160,16	165,7336
švedska krona	9,2953	9,5230
avstralski dolar	1,6594	1,6992
kanadski dolar	1,4226	1,4499
danska krona	7,4508	7,5938
norveška krona	7,807	7,9857
madžarski florint	254,49	305,388
češka krona	27,499	31,62385
slovaška krona	33,866	38,9459
hrvaška kuna	7,3226	7,84250

CREDITO COOPERATIVO DEL CARSO
ZADRUŽNA KRAŠKA BANKA

Banca di Cividale

18. septembra 2007

valute	evro	
	nakup	prodaja
ameriški dolar	1,4045	1,3699
britanski funt	0,7062	0,6888
danska krona	7,562	7,376
kanadski dolar	1,4441	1,4086
japonski jen	161,31	157,34
švicarski frank	1,6689	1,6278
norveška krona	7,919	7,723
švedska krona	9,432	9,199
avstralski dolar	1,6947	1,6530
hrvaška kuna	7,57	7,03

Banca di Cividale
BANCAGRICOLA KMEČKA BANKA

Milanski borzni trg

18. septembra 2007

Indeks MIB 30: +1,79		
delnica	cena €	var. %
ALITALIA	0,797	+0,04
ALLEANZA	9,445	+1,23
ATLANTIA	23,07	-0,56
BANCA ITALESE	13,6	+1,97
BANCO POPOLARE	16,57	+0,07
BPMS	4,3875	+2,11
BPM	10,29	+1,18
CAPITALIA	6,61	+3,15
ENEL	7,825	+2,37
ENI	25,46	+1,84
FIAT	18,98	+1,95
FINMECCANICA	20,61	+1,48
GENERALI	29,9	+1,15
IFIL	6,835	+0,90
INTESA	5,41	+1,75
LOTTOMATICA	24,7	+0,45
LUXOTTICA	24,52	+1,41
MEDIASET	7,515	+0,33
MEDIOBANCA	15,07	+1,60
MEDIOLANUM	5,0025	+0,31
PARMALAT	2,5125	+0,94
PIRELLI	0,8215	+0,31
SAIPEM	29,5	+4,35
SNAM	4,42	-0,23
STMICROELEC	11,83	+1,41
TELECOM ITA	2,16	+0,70
TENARIS	17,19	+2,95
TERNA	2,5575	+0,69
UBI BANCA	18,8	+1,61
UNICREDITO	5,92	+0,06

Podružnica Trst

Ljubljanska banka
Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana

NAVIKA - Odprli so ga včeraj v izolski marini

Salon Izola Boat Show 2007 letos zapolnil vseh 130 privezov

Z isto vstopnico na ogled navtičnega sejma in teniškega turnirja WTA v Portorožu

IZOLA - V izolski marini so včeraj odprli šesti navtični salon plovil Izola Boat Show 2007. Po besedah direktorja sejma Sandija Fona je letos s plovili zapolnjenih vseh 130 privezov, okrog 60 plovil pa je razstavljenih na kopnem. Na letošnjem sejmu, ki se bo končal v nedeljo, razstavlja navtično opremo približno 110 razstavljavcev. Izolski navtični dogodek se uvršča med sejme, kjer je prodanih največ plovil. September je mesec, ko se začnejo naročati plovila za naslednjo sezono, v tem obdobju je tudi veliko predstavitev novih modelov, ki še povečujejo zanimanje za nakup, menijo organizatorji.

Največja razstavljena motorna jahta je letos Aicon 72, največja zaenkrat prijavljena jadrnica pa je Jeanneau Sun Odyssey 54 DS. Obiskovalce organizatorji vabijo tudi k ogledu novih plovil, ki jih lahko po dogovoru s prodajalci tudi preizkusijo. Ena letošnjih novosti je možnost, da razstavljavci še posebej predstavijo svoje blagov-

ne znamke na osrednjem prostoru sejmišča, kjer bodo tudi modne revije in predstavitve različnih proizvodov.

Slovenski navtični problem je po besedah direktorja Porting in upravljalca izolske marine Enrica Galassija premajhno število privezov. Število plovil v marinah se je v letu 2006 povečalo le za dva odstotka, kajti prostih mest praktično ni na voljo, je pojasnil. Slovenske marine v bližnji prihodnosti načrtujejo približno 900 novih privezov, od tega izolska 250. Vse tri slovenske marine (Marina Portorož, Marina Izola in Marina Koper) lahko danes ponudijo navtičnim turistom 1365 privezov v morju, na skupni površini akvatorija 183.000 kvadratnih metrov.

Že prihodnje leto se v Kopru obe ta nova marina z okrog 650 komercialnimi privezi, 250 novih privezov načrtujejo v Izoli, nekaj privezov za daljša plovila pa bodo zgradili tudi v Marini Portorož, je še povedal Galassi. Po njegovih besedah je bilo v letu 2006 v vseh treh marinah začasno ali stalno

privezanih 6773 plovil. Približno 1700 plovil na kopnem, nekaj več kot 5000 pa je uporabljalo urejene obale marin za privez v morju. Podobne rezultate si v marinah obetajo tudi v letošnjem letu. Največji obisk v marinah beležijo v sezoni od maja do avgusta, najmanjši pa v zimskih mesecih, ko je malo tako imenovanih prehodnih plovil.

Salon Izola Boat Show se s prireditvijo seli tudi v Izolo, na trgu v centru mesta bo v soboto koncert skupine Soulfingers. Letos se izolska prireditev povezuje tudi z organizatorji teniškega WTA turnirja v Portorožu, saj dogodka sovpadata. Tako je mogoče z nakupom vstopnice za eno od omenjenih prireditev obiskati oba dogodka. Razstavljavci bodo že tradicionalno izbrali tudi naj plovilo sejma, ki bo razglašeno na slovesni pogostitvi v petek.

Površina razstavnih prostorov na razstavišču znaša 35.000 kvadratnih metrov. Cena vstopnice za odrasle je pet evrov, otroci do 12. leta pa imajo brezplačen vstop. (STA)

KVIRINAL - Neformalno stališče predsednika republike

Napolitano še vedno računa na pravno dejanje s sosedi

Predsednik paritetnega odbora Brezigar se je zahvalil za podpis dekreta o seznamu občin

RIM - Predsednik republike Giorgio Napolitano si še vedno prizadeva za srečanje s predsednikoma Slovenije in Hrvaške, ki bi po njegovem dodatno izboljšalo sodelovanje med tremi državami in obenem vzdušje v naših krajih. Napolitano je to včeraj povedal predsedniku paritetnega odbora za slovensko manjšino Bojanu Brezigarju, ki se mu je zahvalil za nedavni podpis dekreta o seznamu občin zaščitnega zakona. »Slovenci v Italiji so dolga leta čakali na ta dogodek in so zato zelo hvaležni državnemu poglavarju,« je poudaril predsednik paritetnega odbora.

Kratko neformalno srečanje med Brezigarjem in Napolitanom se je dogajalo ob robu včerajšnjega tradicionalnega srečanja predsednika republike s predstavniki žirij najpomembnejših novinarskih nagrad v Italiji. Brezigar je kot odgovorni urednik Primorskega dnevnika član žirije nagrade Luchetta-Ota-D'Angelo-Hrovatin. Med udeleženci sprejema na Kvirina-

GIORGIO NAPOLITANO

ANSA

BOJAN BREZIGAR

KROMA

lu je bil tudi Luciano Caveri, predsednik Doline Aoste, ki je zastopal ugledno novinarsko nagrado Saint Vincent.

Uradna spletna stran predsedstva republike je medtem prav včeraj objavila novico, da je predsednik Napolitano 12. septembra podpisal odlok o zaščitnem zakonu za slovensko manjšino. Formalni akt, ki ga je Prodijeva vlada odobrila v začetku avgusta, nosi naslov »Odobritev tabele občin Furlanije-Juljske krajine, v katerih se izvajajo zaščitni ukrepi iz četrtega člena zakona številka 38 iz leta 2001«.

Napolitanov odlok bo v prihodnjih dneh objavljen v Uradnem listu in to po predhodni potrditvi s strani Računskega sodišča.

Na tržaški prefekturi pa je bil včeraj dopoldne tehnični sestanek o izvajanju nekaterih temeljnih členov zaščitnega zakona, ki ga je sklical prefekt in vladni komisar za našo deželo Giovanni Balsamo. Srečanje je sledilo sestanku, ki ga je pred tednom dni vedno na prefekturi sklical vladni podtajnik na notranjem ministrstvu Ettore Rosato, med udeleženci pa

je bil tudi deželni odbornik Franco Iacop. Na tem sestanku so ustanovili nekakšno omizje zastopnikov državne administracije, prefektur Trsta, Gorice in Vidma ter lokalnih uprav z namenom, da se začenja stvarno izvajati odlok o seznam občin zaščitnega zakona. V tej fazi se omizja udeležujejo funkcionarji, v prihodnje pa bodo prišli tudi upravitelji oziroma politiki, ki so zadolženi za izvajanje zaščitnega zakona.

Paritetni odbor za slovensko manjšino pa bo v ponedeljek, 24. in v torek, 25. septembra opravil avdicije za izvajanje desetega člena zaščitnega zakona (javni napisi in toponimi). V ponedeljek bo odbor prisluhnil stališčem videmske Pokrajine, občin in gorskih skupnosti z Videmskega, dan kasneje pa bodo na vrsti tržaške in goriške občine, obe pokrajini ter Gorska skupnost za Brda in Nadške in Terske doline. V poštev pride 32 občin iz seznama zaščitnega zakona. (st)

POLITIKA

Berlusconi podpira podjetnika Snaidera

RIM - Vodja desne sredine Silvio Berlusconi vsestransko podpira morebitno kandidaturo Edija Snaidera za predsednika Furlanije-Juljske krajine. Berlusconi naj bi po včerajšnjem srečanju s furlanskim podjetnikom (pogojnik je obvezen, ker o tem ni uradnih sporočil) dejal, da bi bil Snaidero odlični predsednik deželne vlade.

Snaidero sicer še ni pojasnil, če bo ali ne kandidiral na prihodnjih deželnih volitvah, vsi, ki količjak spremljajo deželno politiko, pa so prepričani, da bo predsedniški kandidat Doma svoboščin. Snaidero že vodi združenje »Liberaidea«, ki dejansko pripravlja volilni program za desno sredino.

Volilna anketa SWG pravi, da bi v primeru današnjih volitev Riccardo Illy premagal Snaidera, v konkurenci strank pa bi Dom svoboščin močno prehitel levo sredino.

RIM - Srečanje z deželnimi parlamentarci

Illy hoče od Prodijske zagotovila za novo hitro železnico v FJK

Dežela hoče pristojnosti za staro tržaško pristanišče - Boniciolli kritičen do predsednika

RIM - Dežela Furlanije-Juljska zahteva od rimske vlade točna finančna zagotovila za gradnjo nove hitre železnice med Benetkami, Trstom in naprej do Divače. To zahtevo bo predsednik deželnega odbora Riccardo Illy vključil v dopolnilo protokola med FJK in rimsko vlado, ki ga je Illy svojčas podpisal z Romanom Prodiem. Illy se je o teh dopolnilih včeraj popoldne v Rimu pogovarjal s poslanci in senatorji iz Furlanije-Juljske krajine.

Predlog vsebinske dopolnitve protokola vsebuje dvajset novih točk. Poleg hitre železnice najdemo tudi gradnjo tretjega pasu na avtocesti Benetke-Trst, ureditev struge reke Timent, ukrepe za razvoj goratih območij Karnije in severne Furlanije ter še druge ukrepe, ki tako ali drugače zanimajo deželno stvarnost.

Illy si prizadeva, da bi v dogovor z osrednjo vlado vključili tudi staro tržaško pristanišče. Pristojnosti na tem področju so sedaj v rokah prista-

RICCARDO ILLY

ARHIV

niške oblasti, po novem pa naj bi celotno območje med gledališčem Mela in barkovljanskim nasipom upravljala Dežela. Ta vloga deželne uprave bi bila po Illyjevem mnenju le začasna, saj bi te pristojnosti Dežela potem dokončno prenesla na Občino Trst.

Stvar okrog starega pristanišča je vsekakor pravno še kar zapletena in obenem politično kočljiva. Predsednik pristaniške oblasti Claudio Boniciolli je sinoči še enkrat potrdil, da ne soglaša s to Illyjevo pobudo in pri

tem pozval predsednika Dežela naj mu posreduje zakon, ki bi omogočal prehod pristojnosti od pristaniške na deželno in potem še na občinsko upravo. Z Boniciollijem soglaša tržaška desna sredina, Illyjeve načrte pa podpira župan Roberto Dipiazza.

Illy in Dipiazza izhajata iz ugotovitve, da bo staro pristanišče v kratkem prikrajšano tradicionalnih pristaniških dejavnosti, zato bi bilo smotrnejše, da bi celotno območje upravljali Dežela oziroma pozneje Občina. Boniciolli pa, kot vidimo, ni tega mnenja in se pri svojem stališču sklicuje tudi na mednarodnopravni položaj pristanišča.

Illy računa, da bo s Prodiem dopolnjeni sporazum podpisal še pred pričetkom parlamentarne obravnave državnega finančnega zakona 2008. S tem vprašanjem se je že ukvarjala pristojna komisija deželne skupščine, svoje mnenje o sporazumu Illy-Prodi pa je izrazila tudi skupščina lokalnih avtonomij FJK.

CELOVEC - V bivši vojašnici SS

Odkrili spominsko ploščo žrtvam nacizma

VIDEM - Preiskava v teku

Umor videmskega zlatarja zaenkrat zavrt v skrivnost

VIDEM - Preiskava o umoru 35-letnega Giacomu Pattija je v polnem teku, zaenkrat pa ni jasno, zakaj je do krvavega dogodka prišlo. Preprodajalca rabljenega zlata in draguljev so ustrelili v ponedeljek popoldne v njegovi trgovini Gold 2000, ki se nahaja v Ul. 23. marca v Vidmu. Pattijevo truplo so nekaj po 18. uri našli sosed in dva klienta.

Iz trgovine naj ne bi nič izginilo, preiskovalci pa so v denarnici umorjenega našli večjo vsoto denarja. Z obdukcijo, ki jo je izvedel sodni zdravnik Carlo Moreschi, so ugotovili, da je Patti umrl zaradi krogel, ki je prebila njegovo srce. Ob truplu so ležali tulci kalibra 38. Pred tem naj bi neznanec udaril zlatarja z pestjo po obrazu.

Videmski prefekt Lorenzo Cernetig je na včerajšnjem srečanju o varnosti, na katerem so bili prisotni predstavniki sil javnega reda in videmski župan Sergio Cecotti, izjavil, da po prvih rezultatih preiskave kaže, da v

UMORJENI GIACOMO PATTI

umor naj ne bi bil vmešan organizirani kriminal. Javno tožilstvo, ki vodi preiskavo, upošteva vse možne poti: od neuspelega ropa do prepira po težkih poslovnih pogajanjih, pa tudi naklepni uboj ali maščevanje.

Pri videmski kvesturi so potrdili, da niso še nikogar osumili. Med 17. in 18. uro, ko je do umora prišlo, je bil ulični vrvež na višku, strelov pa ni nihče slišal. Kvestura poziva vse občane, naj policiji ali karabinjerjem posredujejo vsakršno informacijo, ki bi lahko bila koristna za preiskovalce.

TREBNJE - Arheološke raziskave

Med najdbami tudi redke bronasti kipec

Odkrili tudi obsežno stavbo iz rimskega obdobja

TREBNJE - V Trebnjem so pred dnevi predstavili rezultate poletnih arheoloških raziskav, ki so potekale na območju nekdanje rimske obcestne postojanke. Zavarovalna izkopavanja na zahodnem robu Trebnjega so prinesla precej novih podatkov o življenju rimske naselbine Praetorium Latobitorum v 3. in 4. stoletju našega štetja, je povedal višji konservator z novomeške območne enote Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije Uroš Bavec. Po Bavecovi sodbi so to pomembno podeželsko obcestno postojanko ob rimski glavni državni cesti, ki je povezovala osrednji del imperija z Balkanskim polotokom in vzhodnimi provincami, naseljevali rimski veterani oziroma odsluženi vojaki. Predvsem je šlo za beneficiarje obdonavskih legij, ki so tukaj pobirali cestnino in davke ter izvajali nadzor nad obmejnim prometom. Pri letošnjih izkopavanjih so odkrili obsežno stavbo, v kateri so predvidoma delovali ti rimski orožniki, katerih imena so vklesana na trebanjskih

naključno odkritih kamnitih žrtvenikih.

Na vojaško-upravno in skladiščno vlogo vsaj 24X15 metrov velikega stavbnega kompleksa po njegovem mnenju jasno kažejo najdbe številnih svinčenih etiket za označevanje blaga namenjenega trgovanju, več železnih stilusov - pripomočkov za pisanje na povoščene tablice, več kot 500 bronastih novcev in ostale drobne najdbe.

Bogat nabor najdb je zadnje dni izkopavanj dopolnilo odkritje manjšega bronastega kipca. Nekatere značilnosti gole moške upodobitve, prisotnost leva ob vznožju in drža junakovih rok, dajo slutiti, da gre za herojsko upodobevo uradnega božanstva, verjetno Herkula.

Podrobna opredelitev tega umetniško dovršenega izdelka bo mogoča šele po restavratskem posegu in natančni študiji. Trenutne ocene se gibljejo tudi v smer, da gre glede na podobnost za herojsko upodobitev cesarja Septimija Severa, ki je vladal med letoma 193 in 211, je povedal Bavec. (STA)

CELOVEC – Samo dan po spornem srečanju vojnih veteranov, nekdanjih članov SS in skrajnih desničarjev na Vrhu pri Celovcu je avstrijski obrambni minister Norbert Darabos včeraj popoldne v kasarni Kevenhüller v Dhovšah pri Celovcu odkril spominsko ploščo žrtvam taborišča podružnice KZ-Mauthausen na Ljubelju (**na posnetku**). Spominsko obeležje z napisom (v nemščini) opozarja, da je od 19. novembra 1943 do 8. maja 1945 bila na terenu današnje kasarne Kevenhüller podružnica koncentracijskega taborišča Mauthausen. »Spominjamo se žrtev NS-terorja«, še piše na tablici, z odkritjem katere se je minister v imenu Republike Avstrije uradno poklonil žrtvam podružnice taborišča Mauthausen v Dhovšah. Prireditve je bila javna in je pritegnila dokaj veliko množico ljudi in interes medijev.

Pobudnik spominskega znamenja je komite Mauthausen/Kärnten-Koroška. Govornik komiteja Peter Gstettner je poudaril, da prizadevanja za spominsko ploščo v Dhovšah segajo nazaj v leto 1995. Komite Mauthausen/Kärnten-Koroška vidi svoje poslanstvo v tem, da spominja na osvoboditev Avstrije izpod nacizma in fašizma ter da razvija strategije za upor proti aktualnim oblikam desnega ekstremizma.

Častni gost ob odkritju spominskega znamenja je bil tudi Rajmund Pajer, preživel iz taborišča Dhovše. Posebej za dan spomina je prišel iz Kanade. (I.L.)

VREME - Najhuje je bilo na območju Selške doline in še posbej v Železnikih

Huda neurja pustošila po Sloveniji

Izredne razmere na Gorenjskem

Voda uničevala ceste, poplavljala stavbe, odnašala avtomobile - Eno osebo pogrešajo

LJUBLJANA - V mnogih delih Slovenije je včeraj pustošilo hudo neurje. Najhuješe naj bi bilo na območju Selške doline, še zlasti Železnikov. Voda je poplavljala in uničevala ceste, stavbe, odnašala avtomobile, ena oseba je pogrešana. Ujma je spremenila načrte tudi vladni delegaciji pod vodstvom premiera Janeza Janše, ki je včeraj začela z delovnim obiskom gorenjske regije. Premier Janša si je tako namesto odprtja nove proizvodne hale podjetja Domel v Železnikih ogledal prizorišče in posledice močnega neurja. Slednje je popoldne zajelo tudi zahodno Slovenijo.

V večernih urah še ni bilo znano, ali so poplave terjale kakšno življenje. Eno osebo so namreč pogrešali in obstaja bojazen, da jo je voda odnesla skupaj z avtomobilom. Eno osebo so z rešilnim avtomobilom odpeljali v bolnišnico, saj naj bi med nesrečo doživela srčni infarkt. "V Železnikih so bile pred 16 leti že res hude poplave, ampak še zdaleč ne tako hude, kot so te," je povedal župan Železnikov Mihael Prevc, ki je na občini organiziral krizni štab. "Kaj takega ta dolina, niti najstarejši ljudje, ne pomnijo," je poudaril in pojasnil, da je voda narasla v pičle pol ure in začela iz parkirišč odnašati avtomobile. Prve številke so velike, voda naj bi odnesla nekaj deset avtomobilov in jih poškodovala prek sto. Narasle reke so pred seboj rušile mostove in več hiš odrezale od bližnjih vasi.

V Železnikih so na pomoč poklicali vse gorenjske gasilce in civilno zaščito, vendar se jih večina do Železnikov in drugih vasi dolgo časa ni mogla prebiti. Tudi helikopter ni mogel priti, saj je bilo na Brniku neurje, ki je preprečilo njegov vzlet. Do Železnikov so se, ko so se vode po dveh urah nekoliko znižale, uspeli prebiti pripadniki posebne zaščitne enote iz Kranja, ki so posredovali zaradi izliva nevarnih snovi iz poplavljenih galvanike v podjetju Niko.

V večernih urah še vedno ni bilo jasno, kakšne so razmere v vaseh proti Sorici, predvsem v Racovniku, kjer naj bi bile razmere najhuješe. Transportna pot je namreč zaprta, celotno območje je brez elektrike in brez telefonskih povezav.

Predsednica uprave Domela Jožica Rejec je pojasnila, da škode zaenkrat še ne morejo oceniti. Poplavljeni so novi stroji, nova hala in novo skladišče. Poleg tega je bil Domel tako kot preostanek Železnikov še pozno zvečer tudi

Zaradi močnega deževja se je gladina Selške Sore dvignila za dva metra in prestopila svoje bregove

BOBO

brez elektrike. Tovarno Domel je obiskal tudi minister za obrambo Karl Erjavec, ki si je ogledal stanje na terenu. Kot je povedal, so se dogovorili za pomoč pripadnikov Slovenske vojske pri sanaciji Domela. Sicer Erjavec ocenjuje razmere kot zelo resne. "Na terenu je 30 vojakov, ki čistijo področje, kjer je voda zalila nevarne kisline, enota za vzpostavitev zvez, ter preko 200 gasilcev," je povedal popoldne. V reševanje se bo po potrebi vključilo tudi 300 vojakov iz Novega mesta. Iz kranjske vojašnice je v Železnike že prispelo 30 vojakov, na pomoč so priskočile enote civilne zaščite Kranja in Škofje Loke, pomagajo gasilci, v Radovljiski občini pa so v Lipniški osnovni šoli pripravili 100 postelj.

Posledice močnega neurja so občutili tudi v Cerknem. Kot je za STA povedal vodja službe za urejanje prostora in varstvo okolja na občini Cerkno Janez Rupnik, je enourno deževje med 12. in 13. uro "preseгло vsa pričakovanja". Potoka Cerknica in Zapoška, ki tečeta skozi Cerkno, sta prestopila bregove ter odnašala avtomobile, plazovi so rušili ceste, zamašena je kanalizacija. Zalilo je več kletnih prostorov stanovanjskih hiš. Hudourniške vode pa so s seboj prinesle gruč in ob hišah pus-

tile nasipe, visoke do tri mete.

Zaradi močnega neurja je v Dolenjih Novakih pri Cerknem poplavilo partizansko bolnišnico Franjo. Kot je povedal Janez Rupnik, se bolnica nahaja v težko dostopni soteski Pasice, zato lahko dogajanje samo od daleč opazujejo. V prostorih bolnišnice, od koder naj bi po zadnjih informacijah odnašalo inventar in lesene dele z zgradb, ni nihče ujet. Kakšna je dejanska škoda, bo po Rupnikovih besedah znano, ko se bo voda umaknila.

V Cerkno je popoldne prispel tudi minister za okolje in prostor Janez Podobnik, sicer domačin iz Cerknega. "Žalostna vest o bolnišnici Franja nas je doletel ravno v letu, ko je bila bolnišnica uvrščena na evropsko lestvico kulturne dediščine." Bolnišnica je bila zgrajena v težkih pogojih in prepričan sem, da jo bomo ob pomoči stroke, vlade ter civilne družbe in občine uspeli ponovno postaviti," je povedal Podobnik. Po informacijah, ki jih je dobil od domačinov, sta ostali nepoškodovani le dve baraki. Informacijo mu je posredoval oskrbnik bolnišnice, ki se je v bolnišnico spustil po vrvi.

S policijske uprave Nova Gorica so sporočili, da so zaradi zemeljskih plazov na lokalni cesti med vasjo Bukovo

in Zakojca med plazovoma obtičali dva šolska avtobusa in osebno vozilo. 77 šolarjev Osnovne šole Franceta Bevka iz Tolmina so policisti skupaj s spremljevalci z osnovne šole pospremili na varno v bližnji kmečki turizem v Zakojci. Kasneje sta voznika avtobusov ob pomoči policistov in gasilcev srečno pripeljala otroke do naselja Reka, od koder so nadaljevali pot domov. Šolski avtobus je zaradi zemeljskega plazu obtičal tudi med vasjo Poče in Cerknim. Šolarje so začasno odpeljali v prostore gasilskega doma.

Radovljiški in bohinjski gorski reševalci pa so na cesti v soteski v Bohinju iz zasutih avtobusov rešili 21 otrok, dve učiteljici in voznika avtobusa, ki so vsi nepoškodovani. Rešili so tudi tri voznike tovornjakov, tako da na omenjeni lokaciji nihče ni več v nevarnosti.

Prav tako je močno deževje zajelo celjsko regijo. Po zadnjih podatkih je Savinja zvečer že poplavljala v Zgornjesavinjski dolini. Bregove je prestopila v Letušu in Rečici ob Savinji, sprožilo pa se je že osem plazov. V Laškem so s sireno opozarjali, da obstaja velika verjetnost, da bo Savinja poplavljala tudi v njihovi občini. Dostop v Velenje je zaradi poplav Pake onemogočen. (STA)

V Grčiji se je smrtno ponesrečil slovenski maturant

LJUBLJANA - Na maturantskem izletu na grškem otoku Santorini se je včeraj smrtno ponesrečil slovenski maturant Tretje gimnazije Maribor. Kot so sporočili z ministrstva za zunanje zadeve, je vodič turistične agencije Galileo zjutraj o nesreči obvestil slovensko veleposlaništvo v Atenah, nekaj ur kasneje pa so ga o tem obvestili tudi grški policisti. Ti naj bi že sprožili preiskavo o okoliščinah nesreče. Za dijaka naj bi bil usoden padec z balkona. Direktor turistične agencije Galileo Miran Bende je povedal, da je do nesreče prišlo ponoči, ko naj bi ponesrečeni dijak želel z okna hotelske sobe splezati v drugo sobo, pri čemer je zdrsnil. Di-jak je umrl kljub takojšnji medicinski pomoči, je dejal Bende.

Mlad Izolan naj bi posredoval otroške pornografske fotografije

KOPER - Koprski kriminalisti so avgusta sklenili preiskavo s področja otroške pornografije. Uspeli so identificirati 26-letnega Izolana, ki je v letih 2005 do 2007 pridobival in posredoval otroške pornografske fotografije in video posnetke. Zoper mladeniča so kriminalisti podali kazensko ovadbo na okrožno državno tožilstvo v Kopru. Kriminalisti so zadevo pričeli preiskovati na podlagi obvestila švicarskih varnostnih služb, ki so lani med obsežno preiskavo naleteli tudi na kršitelje iz Slovenije.

Policija prestregla kriminalno združbo

LJUBLJANA - Ljubljanski kriminalisti so v petek odvzeli prostost 44-letni državljanki Makedonije in 28-letnemu Slovencu. Osumljena sta najmanj treh kaznivih dejanj organiziranega tihotapljenja tujcev iz Hrvaške preko Slovenije v Italijo. Zoper osumljenca je preiskovalni sodnik Okrožnega sodišča v Ljubljani po zaslišanju odredil pripor. na podlagi obvestila srbskih in hrvaških varnostnih organov so ju spremljali že od maja. Bila pa naj bi del mednarodne organizirane kriminalne združbe. V treh kaznivih dejanjih naj bi prek slovenske državne meje prepeljala najmanj 24 tujcev. Nekaj oseb so priprli tudi srbski in hrvaški policisti. (STA)

EU - Tudi po širitvi schengna

Hrvati v Slovenijo brez potnih listov

BRUSELJ - Notranji ministri Evropske unije, med njimi slovenski minister Dragutin Mate, je včeraj v Bruslju dosegel politično soglasje, da bodo lahko hrvaški državljani v Slovenijo, Italijo in Madžarsko tudi po širitvi schengenskega prostora, predvideni za vstop v te tri države bodo zadoševale osebne izkaznice, poleg katerih pa bodo morali imeti s seboj tudi posebne kartone z osebnimi podatki, ki jih bo treba žigosati ob vstopu v državo in izstopu iz nje. Ministri so "po dolgotrajnih pogajanjih našli kompromis" in tako potrdili rešitev s kartoni, ki jo je predlagala Slovenija, je ob robu srečanja pojasnil minister Mate. "Rešitev je bila na koncu sprejemljiva za vse," je dejal. Ministri so tako sledili mnenju pravne službe Sveta EU, ki je ocenila, da je takšna rešitev v skladu s schengenskim pravnim redom. Kartone bo izdajala Hrvaška, je še povedal Mate.

Notranji ministri EU so sicer pregledali napredek v pripravah devetih novink na širitve schengenskega prostora. Vse kandidatke so začele v začetku septembra uporabljati nabor policijskih podatkov iz schengenskega informacijskega sistema (SIS) in trenutno v državah potekajo evalvacije uporabe teh podatkov. Dokončno odločitev o odpravi nadzora na notranjih mejah v devetih novinkah EU ter o natančnem datumu schengenske širitve bodo sprejeli notranji ministri EU na zasedanju 7. in 8. novembra. Po pričakovanjih naj bi bile kopenske in morske meje odpravljene teden pred božičem, zračne pa ob spremembi letalskih vozniš redov marca prihodnje leto.

Ob robu zasedanja notranjih ministrov EU so Srbija, Makedonija, Črna gora, Bosna in Hercegovina ter Albanija z EU podpisale sporazume o poenostavitvi vizumskih postopkov za svoje državljane, ki naj bi začela veljati januarja prihodnje leto. (STA)

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.it

Primorski
dnevnik

»KRAŠKA OBČINA« - Sestanek v dvorani Gospodarske zadruge najboljše obiskan doslej

V Bazovici kritike strankam in rajonskim svetom

Na srečanju tokrat prevladala slovenščina - Sinoči sestanek v Križu, danes na Padričah

Ponedeljkov sestanek v Bazovici za ustanovitev samostojne kraške občine je bil med vsemi vaškimi srečanji doslej najboljše obiskan. Udeležilo se ga je 117 ljudi.

Bil je tudi drugačen od vseh prejšnjih, saj je na njem prevladala slovenščina. Kar pa je imelo tudi stranski učinek: po dvajsetih minutah izključno slovenske predstavitve pobude za novo kraško občino so štirje udeleženci zapustili dvorano Gospodarske zadruge. Bili so italijansko govoreči Bazovci, ki niso bili, iz nerodnosti, deležni niti uvodnega italijanskega pozdrava, in pojasnila, kako bo srečanje potekalo.

Koordinator delovne skupine za sklic posvetovalnega referenduma za ustanovitev nove upravne enote Dario Vremec je uvodoma poudaril, da si »ljudstvo želi nekaj novega«, to je »novo občino od Bazovice do Križa«. Želja je povsem upravičena, saj dosedanje uprave, tako desne kot leve, niso dosti storile za kraško ozemlje v občini, je poudaril, in ponudil nekaj primerov mačehovskega odnosa Trsta do kraškega zaledja. V prvi vrsti je omenil izdajo gradbenih dovoljenj, s katerimi je bila podoba ozemlja izmaličena. Nekaj podobnega preti sedaj tudi Bazovici z gradnjo novega poslopja na območju sinhrotrona, in to ne za raziskovalne dejavnosti, kot je bilo prvotno določeno, temveč za zasebno šolo za otroke od 2. do 14. leta starosti.

Vremec je za novo občino predložil drugačno obliko upravljanja ozemlja. Pobuda je zakonita in uresničljiva, saj naj bi dežela posredovala novi strukturi finančna sredstva, možna pa so nato povezovanja z drugimi sosednimi občinami za razne službe in storitve. »Davki ne bodo romali v Trst, temveč bodo ostali na Krasu,« je poudaril koordinator, in napovedal, da bo »nova občina črpala finančna sredstva tudi iz evropskih skladov, česar tržaška občina doslej ni storila.« Novi, domači upravitelji bodo imeli posluh in bodo delali za svojo stvarnost, kar se v tržaški občini ne dogaja, ker sta sedanja predstavnika Krasa vsakič preglasovana, je poudaril koordinator delovne skupine za referendum.

V razpravi je prišlo do izraza nezadovoljstvo prisotnih do tržaške občine, ki ni pozorna na potrebe kraškega prebivalstva in ozemlja. Slišati je bilo vprašanje o možnosti priključitve obeh kraških rajonov že obstoječim občinam, a »drugi bi nas morali sprejeti, kar pa je zapleteno,« je odgovoril Vremec, in ponovil, da je izmed vseh različic ustanovitev nove občine tista najbolj hitro izvedljiva. »Druge občine gledajo drugače na to pobudo. One so že ustvarile sodelovanje s čezmejnimi občinami, kar tržaška občina ni storila,« je dopolnil koordinator.

Eno od vprašanj se je nanašalo na podobno pobudo o novi občini izpred petnajstih let: »Kako se je takrat končalo?«

»Nekatere stranke so sabotirale akcijo,« se je glasil Vremčev odgovor.

Eden od prisotnih je želel izvedeti, »kaj pravijo naši politiki.« Odgovora ni prejel, ker so trije v začetku prisotni predstavniki ene od levosredinskih strank pred tem že zapustili dvorano. Že spet pa je bilo slišati vrsto očitkov prav na stranke in na (ne)delovanje rajonskih svetov.

Ob izteku srečanja se je v delovno skupino, ki bo pripravila zahteve za razvoj vaškega ozemlja in iz svoje sredine izbrala predstavnika v odboru za sklic referenduma, prijavilo sedem ljudi: Anastazija Purič, Demetrij Žagar, Damiano Križmančič, Marijan Kalc, David Ciacchi, Damijan Križmančič in Vojko Miot.

Sinoči je bilo podobno vaško srečanje v domu Alberta Sirka v Križu, danes pa bo na Padričah, v prostorih Gozdne zadruge.

Sestanka v bazovici se je udeležilo 117 ljudi

KROMA

»KRAŠKA OBČINA« - Nekatere netočnosti na sestanku v Bazovici

Devinščina pa vendarle ne sega vse do proseške cerkve...

Devinščina v zgoniški občini je oddaljena 300 korakov od proseške cerkve

KROMA

»Tukaj sem, da bi vas korektno informiral,« je med ponedeljkovim sestankom o »novi kraški občini« v Bazovici med drugim poudaril koordinator delovne skupine za sestavo odbora za posvetovalni referendum Dario Vremec. So se pa med srečanjem tu pa tam vrinile netočnosti, na katere velja opozoriti, seveda z edinim namenom, da se ne bi ponovile na preostalih srečanjih.

Tako je Vremec - kot je bil že nekaj dni prej povedal v italijanskem tisku - ponovil, da se na Proseku »zgoniška občina začne na cesti takoj za župniščem«. Povedano ne odgovarja resnici, ker se Devinščina, kot je ime zaselku ob Proseku, ki pripada zgoniški občini, nahaja za cesto, ki pelje od prodajalne pohošča Elio mimo postaje karabinjerjev in mimo znane gostilne Dolenc do pokrajinske ceste Prosek-Opčine na koncu Proseka (v smeri proti Opčinam). Človek mora od proseškega župnišča prehoditi 300 korakov, preden se znajde na ozemlju zgoniške občine...

Prav tako ni točna trditev, ki je bila izrečena v dokaz možnega sodelovanja in povezovanja med sosednimi občinami. V tem primeru je bilo rečeno, da naj bi imeli zgoniška in devinsko-nabrežinska obci-

na »skupno redarsko službo.« Trditev ne drži iz preprostega razloga, ker zgoniška občina nima svojega redarja, to pa zaradi pomanjkanja finančnih sredstev.

Tudi ocena, da je bil »Koper še do pred nekaj leti ribiški naselje, sedaj pa konkurira s Trstom,« je vprašljiva. Ne v tistem delu, ki govori o konkurenci s Trstom, temveč v prvem, tistem o... ribiškem naselju. Naposled je Vremec ob pojasnilu, da bodo vaše delovne skupine pripravile »seznam potreb posameznih vasi« zatrdil, da »ni doslej še nihče pripravil seznama del, ki bi jih bilo treba opraviti na kraškem ozemlju.«

Trditev spodbijata dva uradna dokumenta, ki ju vzhodnokraški in zahodnokraški rajonski svet vsako leto po odobritvi posredujeja tržaški občinski upravi. Gre za Seznam del, ki jih gre opraviti na rajonskem ozemlju, da bi ga vključili v proračun in v večletni načrt občinskih javnih del, kot je formalni naslov dokumenta.

Seznam, ki ga je lani občini posredoval vzhodnokraški rajonski svet obsega deset tipkanih strani, seznam zahodnokraškega rajonskega sveta šest.

V obeh seznamih so zelo podrobno opisane zahtevane občinske storitve, ki jih

ozemlje pogreša, zatem pa javna dela, ki bi jih morala občinska uprava opraviti po posameznih vaseh. Dokument zahodnokraškega rajonskega sveta se zaključuje s seznamom »prioritetnih javnih del«, med katerimi so po vrsti omenjeni razširitev kanalizacije na vse vasi, posegi na šolskih strukturah, razširitve in posegi na pokopališčih ter dopolnitev plinskega omrežja po vaseh. Zatem so - točko za točko - navedeni najbolj nujni posegi v štirih vaseh: Kontovelu (mrliške niše, ureditev Mlake, parkirišče), Proseku (razširitev pokopališča, ureditev pločnikov), Križu (prenova nekdanjega rekreacijskega središča, tlakovanje ceste pod vasjo) in Naselju sv. Nazarija (prenova razglednega stopla na Vejni, ureditev napoleonske ceste, parkirišče).

Podobno (in še več) podroben je seznam potrebnih javnih del po vaseh vzhodnega Krasa. Med temi je tudi ureditev parkirišča ob vhodu na trebensko pokopališče, za kar sta si zelo prizadevala tako prejšnji predsednik Zoran Sosič, kot sedanji, Marko Milkovič. To delo je bilo storjeno, kar pomeni, da je rajonski svet - kljub vsem kritikam, češ, da nima nobene pristojnosti - vendarle opravil svoje.

V Šempolaju drevo padlo na avtomobile

Sredi Šempolaja je drevo zgrmel na trojico parkiranih avtov in jih pošteno poškodovalo. Zgodilo se je včeraj na vaški ulici blizu cerkve: ob 14.30 so posegli openski gasilci, ki so odstranili drevo, za avtomobile pa bodo nujna korenita popravila. Obilne padavine so v jutranjih urah močno obremenile promet na Tržaškem. Med 7. in 9. uro so bila vozila popolnoma ustavljena na tržaški hitri cesti pri Valmauri. Po posegu tehnikov družbe ANAS je voda odtekla. Podobni problemi so se pojavili v Ul. Caboto, na Trgu Mioni in še ponekod po mestu, sunki vetra pa so dosegli hitrost 50 kilometrov na uro.

Moški zgrmel iz tretjega nadstropja

Včeraj okrog 16.30 je 51-letni moški padel s tretjega nadstropja nekega poslopja v Ul. Conti. Rešilec službe 118 ga je kmalu zatem odpeljal do katinarske bolnišnice, kjer so ga sprejeli s pridržano prognozo. Na kraju je posegla tudi policija, ki je ugotovila, da so moškemu v preteklosti sledili pri centru za duševno zdravje.

Daniele Rett zapustil bolnišnico

Kopilot letala canadair, ki je 23. julija strmoglavilo med gašenjem požara pri kraju Acciano v Abrucih, je včeraj zapustil katinarsko bolnišnico. 28-letni Daniele Rett, ki stanuje v Gradišču ob Soči in je po rodu Tržačan, je po navedbah očividcev in prostovoljcev civilne zaščite čudežno preživel v nesreči, ki je terjala življenje glavnega pilota. Retta so pripravljali v katinarsko bolnišnico 2. avgusta, odslej pa bo podvržen dolgemu rehabilitacijskemu postopku.

Nasilnež dela v Trstu

V Trentu sta se ženski v znak protesta priklenili na verigo pred mestnim sodiščem. Obe sta imeli v preteklosti razmerje s Silvanom Schintujem, Sardincem, ki stanuje in dela v Trstu. Trentski sodnik je nasilnega moškega prejšnji teden izpustil na prostost, kljub temu, da je eni od žensk poskusil zažgati hišo. Schintu naj bi še naprej grozil bivšim partnerkam, trenutno pa se ne bi smel oddaljiti od Trsta. Ženski, ki pravi, da ju je moški v preteklosti večkrat pretetepal, prosita sodnika, naj ju zaščiti. Protest je še obrodil prve sadove, saj sta ju v Trentu včeraj sprejela namestnik kvestorja in občinski odbornik za socialne zadeve.

OBLASTI - Obisk Poveljnik karabinjerjev pri Illyju

Predsednik deželne uprave FJK Riccardo Illy je včeraj sprejel tržaškega pokrajinskega poveljnika karabinjerjev Enza Fanelija. Slednji bo konec meseca zapustil Trst, odtelej pa bo nameščen v pravnem uradu vrhovnega poveljstva obrambnega ministrstva v Rimu. Po navedbah tiskovnega urada deželne uprave se je poveljnik Fanelli med pogovorom zahvalil Illyju za pozornost, ki jo Dežela namenja karabinjerjem.

Faneli je došel v Trst septembra 2004, nasledil je poveljnika Piera Pedrazzija. Med letoma 1999 in 2001 je vodil pokrajinsko poveljstvo v Perugii.

MILJE - Projekt za kakovostnejšo mobilnost

Z uvedbo Agende 21 odslej soodločanje občanov

Tokrat o kolesarskih stezah, v prihodnosti o regulacijskem načrtu

Občina Milje bo v prihodnosti izdelala načrt za kakovostnejšo mobilnost v miljski občini, in to ob strogem spoštovanju okolja. Posebna pozornost bo v tej luči namenjena turizmu in gospodarski rasti. To pa bo prvič, ko bo miljska občinska uprava udejanjila t.i. projekt Agenda 21, na osnovi katerega bodo pri soodločanju sodelovali občani. V ta namen bodo ustanovili specifičen forum, ki bo opozarjal na morebitne kritične točke, nudil nove zamisli in predstavljal predloge za okolišno prijazne ukrepe.

Občinska uprava bo s projektom seznanila javnost na javni skupščini, ki bo prihodnji teden v Miljah, sta na včerajšnji predstavitevni tiskovni konferenci povedala miljski župan Nerio Nesladek in občinska odbornica Loredana Rossi. Ta projekt vsekakor ne bo zadeval načrta o parkiriščih ali prometnega načrta, je poudaril Nesladek. O tem bo govor v prihodnjih mesecih, ko se bo občinska uprava lotila regulacijskega načrta oziroma urbanističnega načrtovanja. Tudi takrat se bo mestna uprava poslužila Agende 21, je dejal župan, in bodo o kočljivem vprašanju prometa in parkirišč svoje povedali občani.

Spomnimo naj, da Agenda 21 nasploh predvideva sodelovanje krajevnih uprav, javnih institucij, stanovskih organizacij, sindikatov, stanovalnikov, združenj idr. Cilj projekta je izboljšanje kakovosti življenja na družbenem, gospodarskem in okoljevarstvenem področju na podlagi dialoga in ob upoštevanju zahtev in potreb celotne skupnosti. V Miljah bodo prvič udejanjili Agendo 21 na področju mobilnosti s posebno pozornostjo do zdravja ljudi. V tem smislu namerava občinska uprava odpreti kolesarske steze in poti oziroma območja za pešce s ciljem spoštovanja okolja. Dalje namerava na novo urediti nekatera mestna območja, ki bodo v mreži povezana s kolesarskimi stezami.

S podrobnostmi projekta bodo občane seznanili, kot rečeno, na javni skupščini, ki bo v torek, 25. septembra, v dvorani Millo (Trg Republika) z začetkom ob 18. uri. Skupščini bodo sledila razna informativna srečanja v posameznih rajonih. Njihov cilj bo imenovanje treh predstavnikov vsakega rajona, ki bodo v forumu zastopali občane. Srečanja se bodo odvijala v začetku oktobra, forum (katerega pravilnik je že izdelan) pa bodo ustanovili okvirno sredi oktobra. (A.G.)

SKD VIGRED Muzikfešt Praprot pod šotorom

Vabilo pevcem in godcem. Tudi letos bo Slovensko kulturno društvo Vigred v okviru 12. kraškega Oktobrefešta, ki bo v Praproto od 5. do 7. oktobra, (pod šotorom) organiziralo v nedeljo, 7. oktobra ob 15.30 tradicionalni »12. Kraški Muzikfešt«; srečanje godcev in pevcev (amaterjev) domače narodnozabavne glasbe; Vabljeni so vsi muzikanti, ki igrajo na različne inštrumente, tudi originalne, le da so v postavi od dua do številne skupine, dobrodošli so seveda tudi pevci. Srečanje je razdeljeno v dve kategoriji, otroci do 14. leta in odrasli, skupina je lahko tudi mešana.

Srečanje je netekmovalnega značaja, vsekakor vsak udeleženec prejme simbolično priznanje.

Prijave so možne do sobote, 6. oktobra zvečer, v dneh praznika pa tudi na prireditvenem prostoru. Informacije: Tel. 3803584580 - ali iz Slovenije 031397938

Miljski župan Nerio Nesladek in občinska odbornica Loredana Rossi sta ob včerajšnji predstavitvi izrazila zadovoljstvo

KROMA

OKOLJE - Pobuda za šole in odrasle

Poznavanje divjih rastlin je predpogoj za njihovo zaščito

Serija obiskov in delavnic po zamisli tržaške pokrajinske uprave in društva Curiosi di natura

V dobi televizije in interneta se pogosto dogaja, da ljudje spoznavajo oddaljene kraje in eksotične naravne vrste, ki se pojavljajo na ekranu, domačega okolja pa sploh ne gledajo. Kdor svojega okolja ne pozna, ga tudi ne bo znal primerno ščititi. Iz teh ugotovitev izhaja pobuda Quanto vale un petalo? (»Koliko je vreden cvetni list?«), pri kateri sodelujeta tržaška pokrajinska uprava in društvo Curiosi di natura, ki upravlja botanični vrt Carsiana.

Pobuda se uvršča v širokopotezni projekt Wake Up Call (»Klic za prebujanje«), ki ga podpira mreža Planta Europa: slednja združuje organizacije, ki si prizadevajo za zaščito številnih evropskih rastlin, katerim grozi izginotje. Planta Europa izpostavlja dejstvo, da se količina divjih rastlin na stari celine redi, trend pa je mogoče zaustaviti z učinkovitim osveščanjem prebivalstva.

Evropskemu klicu sta se v Trstu odzvala pokrajinski odbornik za okoljsko vzgojo Dennis Visioli in društvo Curiosi di natura, ki sta pripravila didaktično pobudo. Slednja je namenjena tako odraslim kot otrokom, njen cilj pa je predstaviti občanom avtohtone rastlinske vrste. Visioli je na predstavitvi povedal, da je nujno spoznati lastni habitat in nevarnosti, ki ga ogrožajo. »To je toliko pomembnejše danes, ko otroci gledajo filme o tropskih gozdovih, Krasa pa ne poznajo...« je pristavil.

Predstavnica društva Curiosi di natura je opisala program omenjene pobude. Vse se bo začelo ta konec tedna, ko bodo na vrsti tematski vodeni obiski botaničnega vrta Carsiana. Obiski bodo namenjeni odraslim, posebna pozornost bo posvečena zaščiti divjih rastlin na našem teritoriju. Rezervacije niso potrebne, obiski se bodo odvijali v soboto in nedeljo ob 16. in 17. uri. Drugi cikel obiskov bo na vrsti 6. in 7. oktobra. Z oktob-

Konec tedna bodo na vrsti vodeni obiski zgoniškega botaničnega vrta Carsiana

KROMA

rom se bo začel vzporedni program za nižje srednje šole. Na vrsti bodo obiski in delavnice v zvezi z divjim rastlinstvom, v zimskem času pa se bo delo preselilo v učilnice, kjer bo profesorjem in dijakom na voljo ustrezno gradivo. Delo »na terenu« se bo nadaljevalo spomladi, izdel-

ki dijakov pa bodo na ogled na spletni strani botaničnega vrta Carsiana.

Visioli je ob priložnosti napovedal, da ima Pokrajina v načrtu objavo podrobnega zemljevida zelenih površin v Trstu, ki bi označeval naravne »oaze« od mestnega središča do predmestja. (af)

ŠOLA - V soboto

Nagrade najboljšim na olimpijadi naravoslovja

V soboto dopoldne bo v prostorih logistične baze vojnega območja pri Lazaretu potekalo nagrajevanje najbolje uvrščenih na spomladanskem deželnem tekmovanju v okviru Naravoslovne olimpijade. Tekmovanja v organizaciji Vsedržavnega združenja učiteljev naravoslovja (ANISN), ki je potekalo 17. aprila letos v prostorih liceja Galilei v Trstu, se je udeležilo 54 dijakov iz 16 višjih srednjih šol iz Furlanije Julijske krajine in Hrvaške, med temi tudi štiri dijakinje četrtega razreda za kemijsko biološke tehnike Poklicnega zavoda Jožefa Stefana kot edine nastopajoče slovenske šole. Od teh se je Darma Milič uvrstila na najvišje, saj je zasedla osmo mesto s 132 točkami, pri čemer je bila tudi najvišje uvrščena dijakinja kakega poklicnega zavoda. Na 27. mesto se je s 85 točkami uvrstila Anja Grgič, na 32. mesto Saša Regent (80 točk), na 48. mesto pa Cecilia Kocjančič (43 točk). Darma Milič bo tako na sobotnem nagrajevanju (začetek ob 11.30) prejela zaslužen priznanje. Letošnja izvedba Naravoslovne olimpijade v organizaciji združenja ANISN je bila že peta, namen pobude pa je nuditi dijakom priložnost za preverjanje lastnih nagnjenj za študij naravoslovja, primerjati šolsko stvarnost raznih italijanskih dežel ter poučevanje naravoslovja v Italiji s tistim, ki poteka v drugih, zlasti evropskih državah. Po vsej Italiji se je letošnjega tekmovanja udeležilo več kot 2.500 dijakov iz 340 višjih srednjih šol.

Nedovoljeno ribarjenje drago stalo

Devinska policija je včeraj zasledila in prijavila dva ribiča, ki sta v prvih jutranjih urah pri ribarjenju kršila celo vrsto pravil. Nista imela ustreznega dovoljenja, čoln je bil prav tako nedovoljeno privezan, lovila pa sta v prepovedanih vodah. Novice o kraju, kjer naj bi se to zgodilo, so protislovne: po navedbah agencije Ansa naj bi ribiča zasačili pri Ribiškem naselju, televizijska postaja Telequattro pa je poročala o Miramarskem morskem parku. 35-letni M. F. in 36-letni P. T., ki sta uporabljala 350 metrov dolgo mrežo, sta bila v preteklosti že nekajkrat prijavljena zaradi podobnih prekrškov. Včerajšnji ulov, 80 kilogramov brancinov in orad, je policija namenila kuhinji seslanskega doma za ostarele Stuparich. Ribiča bi ulov brez posrednika prodala nekaterim manjšim gostilnam.

Še teden dni za ogled razstave

V sodelovanju z odborništvom za kulturo tržaške občine je še do torka, 25. septembra, v rastlinjaku v parku vile Revoltella v Ul. Marchesetti 37 na ogled (od 15. do 19. ure) zanimiva razstava oziroma glasbeno instalacija z naslovom »La foresta dei racconti abi(ta)ti«, ki sta si jo zamislili igralka in režiserka Barbara Della Polla ter kostumografinja Rossella Truccolo.

Jutri na Krmenki delna prekinitev dobave vode

Tehnični urad občine Dolina obvešča, da bo zaradi vzdrževalnih del na občinskem vodovodnem omrežju, v četrtek, 20. septembra (jutri), od 9. do približno 12. ure, prekinjena dobava vode v kraju Krmenka. V primeru neugodnih vremenskih razmer bo prekinitev odložena na prvi dan, ko bo mogoče izvesti popravila.

MILJE - Društvo Slovencev miljske občine začelo novo sezono

V spomin bodo šli po poteh Kiljana Ferluge

V občinski knjižnici 24. septembra predstavitev brošure SKGZ o spremembi priimkov

Društvo Slovencev miljske občine je s sestankom odbora 23. avgusta uradno stopilo v novo sezono in s tem začrtalo glavne smernice letošnjega delovanja, ki bo po predvidevanjih, tako kot v lanskem letu, pestro in bogato.

Že v jesenskem obdobju bo društvo ponudilo članom in občanom niz zanimivih pobud. Prva med vsemi bo predstavitev brošure »Pravica do imena in priimka« v sodelovanju s Slovensko kulturno-gospodarsko zvezo na eni in z miljsko občinsko knjižnico na drugi strani. Publikacija, ki jo je uredila Marjetica Možina, bo dvojezično predstavljena 24. septembra prav v miljski občinski knjižnici na trgu Republike 4 v Miljah ob 18.00 uri.

Naslednja pobuda bo društveni izlet v nedeljo 7. oktobra na otok Krk. Izlet na temo »Po Kiljanovih poteh« bo vodil v kraje, ki so vezani na življenje učitelja Kiljana Ferluge in sicer v Crikvenico, v mesto Krk in v Baško ter Jurandvor. Odhod je predviden v nedeljo 7. oktob-

ra ob sedmi uri iz Milj. Na enodnevni izlet, ki vključuje tudi kosilo, so vabljeni vsi društveni člani in zainteresirani. (Za informacije Vesna 040-271862).

Tretja pomembna priložnost bo gostovanje Slovenskega stalnega gledališča v občinskem gledališču Verdi s predstavo Tihobitje v jarku, ki je v sezoni 2005/2006 doživela velik uspeh. Predstava bo 11. oktobra, obenem bo SSG predstavilo tudi letošnji gledališki abonma miljskim občanom.

Društvo pa bo seveda tudi nadaljevalo s svojimi vsakoletnimi aktivnostmi, prva med vsemi s pevskim vajami zbora Jadran. Poleg tega je predviden nadaljevalni tečaj slovenščine za italijanske občane, ki so lani obiskovali začetenega in hkrati vzporedni začetek novega. V društvu vlada torej veliko navdušenje, ki ga je mogoče razbrati tudi v besedah predsednice Mirne Viola: »Leto smo začeli z velikim zagonom in s številnimi idejami in projekti, ki jih bomo skušali uresničiti v teku letošnje sezone«.

Kiljan Ferluga je bil vrsto let pravi steber slovenske šole in kulturnega društva v Miljah

OPČINE - Pogovor s Saro Perini, avtorico knjige o Posebnih bataljonih

Po sledovih medvojnih usod številnih slovenskih fantov iz Primorske

Dopolnjeno izdajo publikacije raziskovalke Sare Perini sta založila Knjižnica Pinko Tomažič in tovariši in pokrajinski odbor VZPI - ANPI

KROMA

Knjižnica Pinko Tomažič in tovariši Slovenskega kulturnega društva Tabor z Opčin in Pokrajinski odbor Vsedržavne zveze partizanov Italije ANPI iz Trsta sta pred kratkim založila ponatis dvojezične publikacije Sare Perini, ki nosi naslov Battaglioni speciali, Slav company, 1940-1945, Posebni bataljoni. Sveža knjiga je pregledana in dopolnjena izdaja prve, ki je izšla pred tremi leti. Avtorico, ki je prvo knjigo leta 2004 napisala na podlagi svoje diplomске naloge, smo povprašali, kakšne novosti dopolnjena izdaja prinaša bralcu.

Od kod zamisel za drugo izdajo?

Že na prvi predstavitvi knjige je bilo moč opaziti, da za le-to vlada veliko zanimanje, marsikdo od pričevalcev pa je tedaj imel še marsikaj povedati. Zbiranje gradiva se je torej nadaljevalo, prva izdaja knjige pa je kmalu pošla, zato je Knjižnica Pinko Tomažič in tovariši sklenila, da gre knjiga v ponatis. Ob ponatisu pa sem se odločila, da bom publikacijo dopolnila.

Kaj je torej v zadnji izdaji novega, česar v prejšnji ni bilo?

Razširila sem tista poglavja, za katera sem dobila novo gradivo.

Katera, recimo

V novi izdaji je objavljenih kar nekaj novih pričevanj. Nekateri namreč pred prvo izdajo knjige niso vedeli, da se ta pripravlja. Izvedela sem za kar precej novih koristnih

podatkov, še posebno kar se tiče pripadnikov posebnih bataljonov, ki so bili na Malti ali grških otokih. Tema je bila namreč v prvi izdaji knjige le bežno omenjena.

Obsežen del knjige je posvečen novemu arhivskemu gradivu, v katerega sem dobila vpogled. Iz tega sem sestavila razpredelnico, ki je nekakšen pregled vseh dokumentov, ki jih v tem trenutku ima na razpolago raziskovalec. Iz gradiva lahko razbereš veliko zanimivih podatkov o posebnih četah, in sicer, kdaj so jih ustanovili, kam so jih dodelili, koliko ljudi je posamezne čete sestavljalo in kaj so pripadniki teh čet delali.

Dopolnjeni pa so tudi sezname pripadnikov posebnih bataljonov, saj sem v tem času izvedela za nova imena, ki so mi jih posredovali sorodniki, oziroma sami bivši pripadniki teh enot.

Zakaj so bili sezname sprva nepopolni?

Sezname sem v glavnem sestavila na podlagi pričevanj, koristne podatke pa sem našla tudi v arhivih vojaških okrajev (distretto militare). Nekateri vrzeli pa se pojavljajo tudi v uradnih dokumentih, saj veliko ljudi, še posebno mladoletnih, v sezname tedaj sploh niso vključili.

Od kod izvira novo arhivsko gradivo?

Našla sem zanimive dokumente, ki se tičejo koncentracijskih taborišč, denimo Gonarsa ali Frascattija, saj je bilo veliko pripadnikov posebnih bataljonov pred vključitvijo v le-te, interniranih. Večino arhivskega gradiva sem vsekakor že obdelala v prvi izdaji knjige.

Je bilo dopolnjevanje knjige dolgotrajno?

Knjiga je bila že napisana, zato je bilo treba v že obstoječa poglavja vrinjati nove podatke. Nova pričevanja, ki sem jih zbrala, so si bila med seboj zelo podobna, nekaj pa je tudi takih, ki so med seboj precej različna.

Publikacija se omejuje na obravnavo posebnih bataljonov na Tržaškem. Si kdaj pomislila, da bi v prihodnje razširila obravnavo te zgodovinske problematike?

Knjigo smo šli predstavljat tudi na Goriško, kjer so se ljudje zanimali, da bi raziskavo razširili tudi na njihove kraje. Knjigo o posebnih bataljonih pa sem izdala tudi v Sloveniji, in sicer v sodelovanju z Brankom Čermeljem, ki je bil sam pripadnik teh enot in je o njih zbiral fotografsko gradivo. Publikacija je zato nastala skoraj slučajno. Seveda pa bi bilo zanimivo, ko bi obravnavali tudi uso-

Primož Sturman

TRST

V deželi daleč premalo bolničarjev

Deželni kolegij bolničarjev Ipasvi je v dvorani Oceania na Pomorski postaji priredil srečanje o pričakovanih in perspektivah v okviru deželnega zdravstva, na katerem so posegli deželni odbornik za zdravstvo Ezio Beltrame, generalni direktor Zdravstvenega podjetja Franco Rotelli, predsednik tržaškega Ipasvi Flavio Paoletti in deželni svetniki Nevio Alzetta, Sergio Lupieri ter Bruno Zvech.

Srečanje je vodil Flavio Paoletti, ki je bil ravno pred kakim tednom izbran v državni odbor za bolničarske in porodniške vede, ki ga vodi ministrica za zdravstvo Livia Turco; odbor si prizadeva, da bi našel primerne rešitve glede izredno aktualnega vprašanja o vse bolj skromnem bolničarskem osebju. Tržaški Ipasvi podpira sprejetje novega deželnega zakona št.10/2007, ki v sklopu zdravstvenih storitev v deželi FJK daje primerno vrednost različnim zdravstvenim funkcijam, predvsem tistim, ki jo opravljajo bolničarji in obenem določa, da lahko deželni svet upravlja število uslužbencev. Porodila se je namreč zamisel, ki so jo nemudoma podprli številni zdravstveni operaterji, sektorska združenja in sindikati Cgil, Cisl in Uil, da bi v deželi ustanovili pravi observatorij za upravljanje zdravstvenega osebja.

V Sesljanju tečaj telovadbe s pomočjo psihomotoričarke

Občine Devin - Nabrežina, Zgonik in Repentaron v sodelovanju z zadruzo Le Briciole organizirajo tečaj telovadbe s psihomotricistko dr. Loreno Ravbar, v igralnem kotičku »Palček« v naselju sv. Maura št. 124, Sesljan. Ob ponedeljkih: od 17. do 18. ure za ženske in/ali mame; v tem času lahko mamice pridejo na tečaj s svojimi otroki. Mesečna cena vključuje namreč tudi sodelovanje vzgojiteljice igralnega kotička »Palček«; od 18. do 19. ure za ženske in mamice; v tem času vzgojiteljica ne bo na razpolago, zato morate poskrbeti za domače varstvo otrok. Tečajnina: 20 evrov mesečno. Začetek bo od 17. septembra 2007 do 30. junija 2008. Za informacije in prijave vam je na voljo Igralni kotiček »Palček« v Naselju sv. Maura št. 124 - Sesljan: dr. Antonella Celea, tel. 040-299099 od ponedeljka do četrтка ob 8.30 do 12.30.

PROŠNJE Master za Evropo in Balkan

Mednarodni master
Do 31. oktobra je treba vložiti prošnje za sodelovanje na 6. izvedbi mednarodnega masterja o »mednarodnem načrtovanju in upravljanju aktivnosti pri kooperaciji in usposabljanju za srednjo in vzhodno Evropo ter Balkan«. Tečaj bo potekal v Portogruaru in ga prirejata univerzi iz Trsta in Padove v sodelovanju z inštitutom Jacques Maritain. Znanstveno sodelovanje zagotavlja opazovalnica za Balkan, fundacija Nordet in pomembne akademske institucije iz vzhodne Evrope. Razpis je na ogled na spletni strani www.unipd.it/master/elenco/progegest.htm, interesi pa se lahko poslužijo tudi telefona (0421-280140).

V PETEK - V kulturnem domu v Briščikih

V goste prihaja SSG z monodramo Devetsto

V petek, 21. septembra bo Slovensko stalno gledališče gostovalo v KRD Dom Briščiki v Briščikih s predstavo Devetsto v režiji Marka Sosiča. Monodrama je nastala po tekstu italijanskega pisatelja Alessandra Baricca in je postala velika uspešnica prejšnjih sezon Slovenskega stalnega gledališča z imenitno igralsko kreacijo Janka Petrovca.

Devetsto je zgodba moškega, ki je preživel vse svoje življenje na ladji. Postal je odličen pianist in umrl, ko so ladjo po vojni raztreli. Med igranjem klavirja in potovanji je doživel vse bistvene spremembe prejšnjega stoletja. Monodrama je doživela premiero v okviru Primorskega poletnega festivala junija 2000 v piranskem gledališču Tartini, nato pa je bila ponovljena v Izoli, Trstu, Gorici, Trzinu, Tol-

minu, Umagu, Mariboru, Ptuj, Šentjažu v Rožu, Kopru in v drugih krajih. Predstava, ki je še vedno uvrščena v repertoar Slovenskega stalnega gledališča je doživela preko sedemdeset ponovitev. O Devetstu je novinar Slavko Pezdin v Delu zapisal: ».../ (Marko Sosič je) znova potrdil svojo že večkrat uveljavljeno in priznano tenkočutnost in pronicljivost v razmerju do bleščeče ubesedene in človeško polnokrvne literarne predloge, kateri je iskal in najdeval najzlahtnejši čuti, čustveni, spoznavni in intuitivni odzven v igralcu, njegovi polni zbranosti, disciplini, odrski prisotnosti, telesni in govorni virtuoznosti. .../ ...mu je tako uspelo pričarati odrski dogodek, ki kljub presenetljivi obsežnosti, zgostenosti in zahtevnosti pripovedi ter zunanji askezi pritegne gledalca v

svoj notranje razgiban tok in ga popelje do zaključne domala katarzične sprostitve. .../ Protagonist polnokrvnega odrskega dogajanja je Janko Petrovec, ki premišljeno in virtuosno preigra široko paleto čustvovanj, razmišljanj, stanj, reakcij, oživlja množico ostro izrisanih dialogov in spopadov, a tudi najglobljih in najskrivnostnejših občutij nemoči, osamljenosti in ogroženosti. S svojo prepričljivostjo in čarobno energijo popelje gledalca varno tudi čez tragičen konec .../ , saj mu vdihne s celotno stvaritvijo katarzično in sproščujočo razrešitev.«

Vabilo je namenjeno vsem, ki ljubite morje in gledališko umetnost. Na večer predstave bo možno vpisati abonma za novo gledališko sezono Slovenskega stalnega gledališča. Pričetek ob 20.30.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE
TEATRO STABILE SLOVENO

DEVETSTO NOVECENTO
Alessandro Baricco

režija **Marko Sosič**
nastopa **Janko Petrovec**

na gostovanju:
petek 21. septembra
20.30 - KRD Dom Briščiki
sreda 26. septembra
20.30 - Štalca v Šempolaju
nedelja 30. septembra
18.00 - Društvo Škamperle, Sv. Ivan
(Štadion 1.maj)

www.teaterssg.it

Obvestila

KD SLAVKO ŠKAMPERLE prireja: tečaj hip-hop za osnovnošolske otroke, tečaj v latino-ameriških plesih za srednje in višješolsko mladino in tečaj v standardnih in latino-ameriških plesih za odrasle. Tečaji bodo potekali v društvenih prostorih na štadjonu 1. Maj s pričetkom v mesecu oktobru. Za informacije in vpisovanja poklicati na tel. št. 040-213153 ali 349-7338101 (Tatjana).

MEPZ SKALA - SLOVAN obvešča pevke in pevce, da so se pričele pevske vaje v novi sezoni in sicer v ponedeljkih in četrtek ob 20.30 v domu Skala v Gropadi. Vabljeni novi glasovi!

OBČINA DEVIN NABREŽINA obvešča, da se okence urada Trgovinske zbornice za bencin po znižani ceni seli iz dosedanjih prostorov pri občinski palači v Nabrežini, v prostore urada za stike z javnostjo, in sicer v Grudnovno hišo v Nabrežini št. 158. Urnik poslovanja okenca ostaja nespremenjen: ob ponedeljkih od 16.00 do 18.00 ure. Okence urada za stike z javnostjo: Grudnova hiša, Nabrežina, 158 - 34011 Nabrežina (TS). Zelena št. 800-002291 - Tel.: 040-200824 - Faks: 040-2024113.

OBČINA DEVIN NABREŽINA prireja tečaje informatike, angleščine, slovenščine in nemščine, ki se bodo odvijali v Grudnovi hiši v Nabrežini od oktobra 2007 do maja/junija 2008. Interesenti lahko dvignejo vpisne pole in dobijo vse potrebne informacije pri okencu urada za stike z javnostjo (brezplačna telefonska številka 800 00 22 91), ki posluje v Grudnovi hiši v Nabrežini št. 158, s sledečim urnikom: ponedeljek - petek 9-13, sreda in četrtek tudi 14-17. Vpisovanje se bo zaključilo v petek, 28. septembra 2007.

OBČINE Devin - Nabrežina, Zgonik in Repentabor v sodelovanju z zadrugo Le Briciole organizirajo tečaj telovadbe s psihomotricistko dr. Loreno Ravbar, v igralnem kotičku »Palček« v naselju sv. Maura št. 124, Sesljan. Ob ponedeljkih: od 17. do 18. ure za ženske in/ali mame: v tem času lahko mame pridejo na tečaj s svojimi otroki. Mesečna cena vključuje namreč tudi sodelovanje vzgojiteljice igralnega kotička »Palček«; od 18. do 19. ure za ženske in mamice; v tem času vzgojiteljica ne bo na razpolago, zato morate poskrbeti za domače varstvo otrok. Tečajnina: 20 evrov mesečno. Začetek bo od 17. septembra 2007 do 30. junija 2008. Za informacije in prijave vam je na voljo Igralni kotiček »Palček« v Naselju sv. Maura št. 124 - Sesljan: dr. Antonella Celea, tel. 040-299099 od ponedeljka do četrтка od 8.30 do 12.30.

PIHALNI ORKESTER BREG s sodelovanjem z Glasbeno matico obvešča, da je v teku vpisovanje v glasbeno šolo za pihala, trobila, tolkala in za glasbeno vzgojo predšolskih otrok. Za informacije vsak četrtek od 20. ure

dalje na sedežu godbe ali na tel. št. 338-6439938.

PLESNA SKUPINA Show chance obvešča, da se bo tečaj modernega plesa in jazz plesa za začetnike in plesalce z že dobrim plesnim predznanjem pričel v mesecu oktobru. Tečaj, ki je namenjen tudi osnovnošolskim otrokom se bo odvijal v prostorih KD Škamperle na štadjonu 1. Maj. Za informacije in vpisovanja poklicati na tel. št. 333-8139018 (Diana).

SKD TABOR OPČINE - PROSVETNI DOM sporoča, da se s prvim oktobrom 2007 začnejo tečaji telovadbe: vsak ponedeljek in četrtek po običajnih urnikih.

OBČINA DEVIN NABREŽINA sporoča občanom, da je pri okencu urada za stike z javnostjo v Grudnovi hiši (Nabrežina 158, urnik: od ponedeljka do petka 9-13, v sredo in četrtek tudi 14-17) na razpolago kartica za znižano parkirnino za parkirišče v Seslanskem zalivu, ki velja do 30. septembra 2009. Vsak lastnik avtomobila lahko dobi 1 kartico; za izdajo kartice je treba imeti s sabo prometno dovoljenje in izpolniti, ki je na razpolago na glavni spletni strani Občine www.comune.duino-aurisina.ts.it oziroma pri Uradu za stike z javnostjo. Za podrobnejše informacije je na razpolago brezplačna telefonska številka 800-002291.

GODBENO DRUŠTVO VIKTOR PARMA IZ TREBČ obvešča, da se je začelo vpisovanje gojencev v glasbeno šolo za leto 2007-2008. Za informacije pokličite na tel. št.: 346-3056368 v večernih urah ali se osebno javite v Ljudskem domu v Trebčah, ob torkih in petkih, od 20.30 dalje.

GODBENO DRUŠTVO PROSEK obvešča, da je v teku vpisovanje v glasbeno šolo za pihala, trobila in tolkala. Vpisovanje in informacije ob torkih in petkih, od 20.30 dalje, v Soščevi hiši na Proseku ali na tel št.: 335-7722306.

TEČAJ MASAŽE DOJENČKA, ki ga bo vodila dipl. fizioterapevtka in mednarodna inštruktorica A.I.M.I. bo potekal ob koncu septembra. Vpisovanje in dodatne informacije na sedežu krožka Krut, Ul. Cicerone 8/B, tel.: 040-360072.

ŠPORTNA ŠOLA POLET V SODELOVANJU Z AŠD KONTOVELOM obvešča, da vadba poteka s sledečimi urniki: motorika (letniki 2000-2001-2002) ponedeljek in sredo od 16.15 do 17.15; minibasket (letniki 1996-1997-1998-1999) ponedeljek in sredo od 17.15 do 18.15 in petek, od 16.15 do 17.15; minimotorika (letnika 2003 in 2004) se bo začela v mesecu oktobru, ob sobotah, od 10.30 do 11.30. Vadba se bo odvijala v telovadnici Ervati pri Briščkih. Info: Andrej Vremec 338-5889958.

KRUT NARAVA - prijavi se na začetniški tečaj Yoge, ki se bo odvijal v dopoldanskih ali večernih urah. Informacije na sedežu, tel. 040-3720062.

AŠD-SK BRDINA prireja namensko telovadbo za priprave na smučarsko sezono. Telovadba bo potekala pod strokovnim vodstvom v telovadnici osnovne šole F. Bevka na Opčinah, ob sredah, od 18.15 do 19.15 ter ob petkih, od 16.00 do 17.30. Vpišejo se lahko člani in ne člani ter je namenjena otrokom in mladincem. Za informacije in prijave lahko kličete na številki: 334-6119454 (Fabiana) ali 348-8012454 (Sabina) vsak večer od 18.00 do 19.30.

35-LETNIKI s Trsta, Brega in Krasa se bomo spet skupaj veselili v soboto, 17. novembra v restavraciji Krizman v Repnu. Zbirališče bo ob 20. uri. Katja (v svoji trgovini sadja in zelenjave na Dunajski cesti 2 na Opčinah) bo zbirala prijave s prispevkom 35,00 evrov. Za info pokličite Barbaro na št. 040-226167 od 12. do 19. ure.

ŽENSKI PEVSKI ZBOR PROSEK-KONTOVEL obvešča, da bodo prve vaje v novi sezoni danes, 19. septembra 2007, ob 20.30, v župnišču na Kontovelu. Toplo so vabljene pevke in seveda vse, ki jih veseli petje in bi jih zanimalo pristopiti k našemu zboru.

ŽENSKI ZBOR DEVIN bo imel prve vaje danes, 19. septembra 2007, ob 21. uri, na sedežu zborov, v Devinu. Toplo vabljene »stare« in nove pevke.

AŠD BREG ODBOJKARSKA SEKCIJA obvešča, da bodo treningi minivolleya za deklice letnikov 1995-96-97 potekali ob sredah, od 16.30 do 18.00 z začetkom danes, 19. septembra 2007.

AŠD SOKOL obvešča, da danes 19. t.m., od 16.45 do 17.15 se bo začela vadba mini motorike za letnike 2003 in 2004 v telovadnici v Nabrežini.

SHINKAI KARATE' KLUB sporoča, da se treningi za barvane pasove začnejo danes, 19. t.m. ob 18. uri (do 19.30) v zgoniški telovadnici. Redni treningi za vse atlete bodo stekli v začetku oktobra.

SKUPNI SESTANKI ZA NOVO OBČINSKO UPRAVO KRAŠKIH VASI: Padriče danes, 19. septembra ob 20.30 v Gozdni Zadrugi (Padriče); Kontovel v četrtek, 26. septembra ob 20.30 v Dvorani društvene gostilne (Kontovel); Opčine v petek, 21. septembra ob 20.30 v Zadrugi kraški banki (Opčine).

PIHALNI ORKESTER RICMANJE obvešča, da je v teku vpisovanje v Glasbeno šolo vse do 20. septembra 2007. Odprti so razredi pihal, trobil in tolkal, najmlajšim pa je namenjena pripravnica. Pouk se bo začel 1. oktobra 2007. Za vse informacije smo vam na razpolago na tel. številki 320-4511592 ali na spletnem naslovu »www.ricmanje.org«.

RAJONSKI SVET za Zahodni Kras se bo sestel dne 21. septembra 2007 ob 20. uri v svojem sedežu.

OTROŠKI PEVSKI ZBOR Zgonik začenja novo pevsko sezono. V svoje vrste vabi stare in nove pevce. Prva vaja bo v soboto 22. septembra 2007 ob 11. uri v zgoniškem farovžu. Vsi otroci toplo vabljeni!

TPPZ PINKO TOMAŽIČ obvešča, da bo odhod avtobusa za nastop na proslavi v Bovcu v nedeljo, 23. septembra ob 11. uri izpred sedeža na Padričah. V torek, 25. septembra ob 20.45 redna pevska vaja.

AŠD SOKOL obvešča, da se bo 24. septembra pričela vadba otroškega baleta s sledečim urnikom: ob ponedeljkih od 16.30 do 17.30 za otroke letnika 2003-2004 in od 17.30 do 18.30 za osnovnošolske otroke v dvorani Igo Gruđen v Nabrežini. Vabljeni vsi otroci, ki bi radi gojili balet.

AŠD SOKOL obvešča, da se bo začela vadba otroške telovadbe - motorike za letnike 2000 - 2001 in 2002 v ponedeljek, 24. septembra t.l. pod vodstvom profesorja F. Drasiča. Vadba od 17.30 do 19.00 v telovadnici v Nabrežini. Ob 17.30 bo tudi informativni sestanek za novo sezono s starši.

SKGZ v sodelovanju z društvom Slovencev miljske občine in občinsko knjižnico Edoardo Guglia, vljudno vabi na predstavitev priročnika za uveljavljanje izvirne oblike imena in priimka »Pravica do imena in priimka«, ki bo v ponedeljek, 24. septembra 2007, ob 18. uri v prostorih občinske knjižnice E. Guglia v Miljah (Trg Republike 4).

STROKOVNI TEČAJ ZA IZPOPOLNJEVANJE SLOVENSKEGA JEZIKA Namenjen je šolnikom, prevajalcem, časnikiarjem in vsem, ki jim ni vseeno, kako obvladajo svoj materni jezik. Od oktobra do maja z visoko kvalificirano izvedenko. Prijave do 24. septembra 2007. Vpis na sedežu Sklada Mitja Čuk vsak dan (razen ob sobotah) od 10. do 14. ure. Informacije: tel. 040-212289.

TEČAJ ANGLEŠČINE: začetne in nadaljevalne tečaje, konverzacijo in individualne lekcije bosta vodili izvedenki za poučevanja angleščine za otroke, za odrasle in za ciljne skupine s specifičnimi željami. Začetek v oktobru, prijave do 24. septembra 2007. Vpis na sedežu Sklada Mitja Čuk vsak dan (razen ob sobotah) od 10. do 14. ure. Informacije: tel. 040-212289.

TEČAJ SLOVENŠČINE ZA TUJCE Vodila ga bo izvedenka z dolgoletnimi izkušnjami na Centru za slovenščino kot drugi/tuji jezik na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Začetek v oktobru, prijave do 24. septembra 2007. Vpis na sedežu Sklada Mitja Čuk vsak dan (razen ob sobotah) od 10. do 14. ure. Informacije: tel. 040-212289.

TEČAJ ŠPANSKEGA JEZIKA (začetni in nadaljevalni) s profesorjem španskega rodu. Začetek oktobra, prijave do 24. septembra 2007. Vpis na sedežu Sklada Mitja Čuk vsak dan (razen ob sobotah) od 10. do 14. ure. Informacije: tel. 040-212289.

TEČAJI TAI CHI: 4 srečanja mesečno od oktobra do konca junija s specializiranim vaditeljem. Vpisi vsak dan razen ob sobotah od 10. do 14. ure na sedežu Sklada Mitja Čuk, Proseška ul.

131, Opčine. Informacije: tel. 040-212289.

TELOVADBA-YOGA PRI SKD IGO GRUDEN se začne v oktobru, srečanje pa bo 24. septembra 2007, od 18.00 do 19.30.

PILATES: SKD IGO GRUDEN obvešča, da se bo 25. septembra, pričel tečaj Pilates vadbe s sledečim urnikom; ob torkih in petkih od 19. do 20. ure ter od 20.10 do 21.10. Začetnikom je namenjen 4 kratni uvodni tečaj ob torkih, od 17. do 18. ure. Prijave in info: 040-200620 (Mileva).

SKD F. PREŠEREN prireja plesno šolo za osnovnošolce in najstnike pod vodstvom strokovnih učiteljev Fulvia in Anne Settomini iz priznanega »Club Diamante-FVG«. Treningi za skupinske ples (Hip Hop) in ples v pari (latinsko-ameriški in standard) se bodo vršili vsak ponedeljek popoldne v več izmenah. Informativni sestanek za nove in lanske plesalce: v torek 25. septembra ob 20.00 v društveni dvorani.

ZVEZA SLOVENSКИH KULTURNIH DRUŠTEV obvešča pevce, zborovodje in korepetitorje da se bo »Tri dnevni mednarodni pevski seminar« z angleškim in ameriškim repertoarjem odvijal od 25. do 27. oktobra 2007 v dvorani Glasbene šole Logatec. Vodila ga bosta priznana profesorica Barbara Pearson in korepetitor Klemen Golner.

KRUT NARAVA obvešča, da bo ponovno stekel tečaj REIKI 1. stopnje, predstavitvena konferenca bo v sredo, 26. septembra 2007, ob 18. uri, na sedežu v Ul. Cicerone 8b, Trst. V kratkem je predviden tudi tečaj 2. stopnje. Za dodatne informacije tel. na št.: 040-3720062.

SKD VIGRED obvešča, da bodo v šolskem letu 2007/2008 v društvenih prostorih v Šempolaju potekale sledeče stalne dejavnosti: PLESNA SKUPINA za osnovnošolske otroke, mentorica Jelka Bogatec vsak četrtek od 16. do 17. ure. Prvo srečanje v četrtek, 27. septembra ob 16. uri, ob 17. uri informativni sestanek s starši. OTROŠKO-MLADINSKA pevska - glasbena skupina Vigred za otroke, ki obiskujejo vrtec, osnovno šolo in prvo srednjo, vsak ponedeljek od 16. do 17. ure. Mentorja Sara Matijačič in Aljoša Saksida. Prva vaja v ponedeljek, 1. oktobra, ob 16. uri, ob 17. uri informativni sestanek s starši. TEČAJ PRIPRAVE narodnih noš in tečaj šivanja z gospo Adrijano Regent ob ponedeljkih od 18. do 20. jure. Prvo srečanje in prijave v ponedeljek 15-. oktobra ob 18. uri. TEČAJ »ŠTIKANJA« ob torkih od 17. do 19. ure z gospo Marico Peric. Prvo srečanje in prijave v torek, 9. oktobra ob 17. uri. Informacije na tel. št. 380-3584580.

PLAVALNI KLUB BOR organizira tečaje prilagajanja na vodo za predšolske otroke (od 4. leta dalje) in tečaje plavanja za osnovnošolce ter srednje in višješolsko mladino. Za informacije in vpis pokličite na št. 334-1384216 ob delavnikih od 15. do 17. ure do vključno petka, 28. t.m. Začetek tečajev 1. oktobra.

SLOVENSKO PASTORALNO SREDIŠČE v Trstu obvešča, da bo v petek, 28. septembra ob 18. uri v dvorani Marijinega doma v ul. Risorta 3 predaval koprski pomožni škof dr. Jurij Bizjak na temo »Sv. pismo je kakor čreda«. Toplo vabljeni!

V KULTURNEM CENTRU Lojze Bratuž bo v petek, 28. septembra 2007 ob 20.30 na sporedu drugi koncert iz koncertne sezone 2007/2008. Nastopala bo priznana pianistka Dušica Tomšič-Srebotnjak. Koncert je v okviru festivala Kogojevi dnevi 2007.

RADIJSKI ODER sporoča gojencem gledališkega tedna za najmlajše, da bo predstava »Pepek«, v nedeljo, 30. septembra 2007. Prva vaja bo v soboto, 22. septembra popoldne, v Finžgarjevem domu na Opčinah, generalka pa v soboto, 29. septembra popoldne, pri Sv. Ivanu. Kdor je izgubil svojo vlogo naj se telefonsko javi Lučki na tel. št.: 040-211551.

ZVEZA SLOVENSКИH KULTURNIH DRUŠTEV organizira 30. septembra 2007 izlet v Škofjo Loko »Po poteh naših pesnikov in pisateljev - ogled Tavčarjeve domovine«. Za prijave in informacije pokličite na tržaški (040-635626) oz. goriški urad ZSKD (0481-531495).

GINNASTIČNI ODESK ŠZ BOR ob-

vešča, da bo informativni sestanek in začetek treningov v ponedeljek, 1. oktobra, ob 16.30, na Stadionu 1. maja, in v sredo, 3. oktobra, ob 17.15, na Opčinah, v večnamenskem prostoru didaktičnega ravnateljstva (Nanoški trg, 2). Za dodatne informacije in prijave pokličite na tel: 328-2733390 (Petra) ali 338-5953515 (Katja).

KRUT organizira skupinske vaje za noge, bolečine v hrbtenici ter osteoporozo. Vaje so namenjene članom in se bodo pričele v torek, 2. oktobra 2007. Vpisovanje in dodatne informacije dobite na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8/b, tel: 040-360072.

SKD F. PREŠEREN prireja plesni tečaj za odrasle, namenjen predvsem ljubiteljem latinsko-ameriških in karibskih plesov. Tečaj se bo odvijal vsak torek v društveni dvorani gledališča Prešeren v Boljuncu in bo trajal do decembra 2007, pod vodstvom učiteljice iz »Cluba Diamante - FVG«. Začetek tečajev bo v torek 2. oktobra: ob 20.30 za začetnike in ob 21.30 za lanske tečajnike. Pred začetkom prvega treninga bo kratka predstavitev programa.

SKD IGO GRUDEN prireja niz delavnic za mladostnike in odrasle: DIGITALNA FOTOGRAFSKA DELAVNICA - šest srečanj z omejenim številom vpisanih na pet oseb; prvo srečanje bo 3. oktobra ob 18.30. Tel. 040-200620 ali sanderkfq@hotmail.com. OBLIKOVANJE USJENIH IZDELKOV: prvo srečanje bo 8. oktobra od 20. do 22. ure. Tel. 333-8980166 (Erika).

SKD IGO GRUDEN prireja likovno delavnico za otroke od 7. do 11. leta. Potekala bo v sedmih srečanjih z umetnikom Štefanom Turkom vsako prvo soboto v mesecu. Prvo srečanje bo 6. oktobra od 9.30 do 11.30. Tel. 040-200620. LIKOVNA DELAVNICA »Venerina os« za odrasle in mladostnike: 10 srečanj ob četrtek od 19.30 do 21.30. Prvo srečanje bo 11. oktobra, tel. 040-220680. DELAVNICA umetniškega raziskovanja simbolne govorice: ob sobotah od 9.30 do 12.30. Prvo srečanje bo 13. oktobra, tel. 040-220680.

SKD TABOR - TELOVADBA S KATJO začetek in podrobnejše informacije, v četrtek, 4. oktobra 2007, ob 19.30, v mali dvorani Prosvetnega doma na Opčinah.

SKD TABOR - YOGA začetek in podrobnejše informacije v petek, 5. oktobra 2007, ob 19.00 uri, v mali dvorani Prosvetnega doma na Opčinah.

KRUT - zadnja mesta za bivanje na otoku Ischia (7.-20. oktobra 2007). Pokliči na tel. št.: 040-360072. Tehnična izvedba Adriatic Y.

KRUT obvešča, da je v teku vpisovanje za skupinsko bivanje v zdravilišču Strunjan od 14. do 23. oktobra (tehn. izvedba Adriatic Y). Informacije na sedežu v ul. Cicerone 8/B, tel. 040-3720062.

TEČAJ ZA DOJENČKE - Združenje kliničnih pedagogov in ŠC Melanie Klein obveščata, da se bo v ponedeljek, 15. oktobra, začel tečaj namenjen dojenčkom do 8. meseca starosti. Tečaj zaobjema 6 srečanj, štiri so posvečena masaži dojenčka po tehniki Body Work, dve pa dejavnostim v bazenu. Število mest je omejeno. Informacije in prijave na tel. št. 328-4559414 ali po elektronski pošti »info@melanieklein.org«.

TEČAJ SLOVENŠČINE ZA ODRASLE - ŠC Melanie Klein prireja večstopenjski tečaj slovenščine za odrasle. Prvo informativno srečanje bo v četrtek, 18. oktobra, ob 20. uri na društvenem sedežu, ul. Cicerone 8. Informacije in prijave na tel. št. 328-4559414 ali po elektronski pošti »info@melanieklein.org« in na spletni strani »www.melanieklein.org«.

JEZIKOVNA DELAVNICA SLOVENSKE URICE je namenjena otrokom med 3. in 7. letom starosti. Otroci bodo glede na njihovo znanje razdeljeni v vsaj dve starostni skupini, prva bo namenjena otrokom iz mešanih ali italijansko govorečih družin, druga pa tistim, ki obiskujejo slovenske ustanove in želijo bogatiti svoj besedni zaklad ter utrjevati slovenščino. Tečaj bo potekal ob sobotah na sedežu ŠC Melanie Klein, ul. Cicerone 8. Prvo srečanje bo v soboto, 20. oktobra. Informacije in prijave na tel. št. 328-4559414 ali po elektronski pošti »info@melanieklein.org«.

GORICA - Zaključeno prestižno mednarodno tekmovanje mladih violinistov Rodolfo Lipizer

Glasbeni maraton s korejskim predznakom

Zmagovalka letošnjega 26. tekmovanja je dvajsetletna korejska violinistka Wonhyee Bae

Kateri so pogoji, ki omogočijo mlademu violinistu zmago na prestižnem mednarodnem tekmovanju? Sodeč po izidu letošnjega goriškega tekmovanja Lipizer, bi lahko naštel kar vrsto obveznih rekvizitov: mlada leta, neobičajen talent, obiskovanje vseh mogočih izpopolnjevalnih tečajev, udeležba na več tekmovanjih, solistične izkušnje na koncertnem področju: to pomeni seveda trdo in vztrajno delo, pri katerem igrajo pedagogi pomembno vlogo. Prvo in drugo mesto sta osvojili mladi dekleti, ki imata za seboj že vrsto bogatih izkušenj, trenutno pa se obe izpopolnjujeta na Mozarteumu v Salzburgu pod vodstvom slovenskega mojstra Igorja Ozima. To je, poleg prisotnosti Roka Klopčiča v žiriji, edini (čeprav ne ravno nepomemben) znak slovenske prisotnosti na mednarodnem področju. Beležimo tudi dejstvo, da se v finale ni prebil noben predstavnik italijanske violinistične šole in med šestimi finalisti so bili kar trije Južni Korejci, med katerimi tudi zmagovalka, dvajsetletna Wonhyee Bae.

Mednarodno tekmovanje Rodolfo Lipizer je letos zaživel že šestindvajsetič, kar navdaja s ponosom predsednika združenja, Lorenza Quallija: v nedeljo smo v goriškem Avditoriju prisluhnili pravemu glasbenemu maratonu, ki je zaključil intenziven tekmovalni teden. Osemindvajset tekmovalcev iz petih celin se je pomerilo na vrsti preizkušenj, žirija je med njimi izbrala šest finalistov, ki so nastopili ob spremljavi romunskega orkestra. Nagrajevanje poteka vsako leto zelo slovesno in traja dobro uro: Chiara Bledig Marzini je uvedla vrsto gostov, čigar posege je v angleščino prevajal Alessandro Carli. Qualli se je zahvalil vsem, ki so ponovno omogočili izvedbo tekmovanja (med njimi je tudi SCGV Emil Komel) in napovedal skorajšnji izid knjige, ki jo oblikuje Elena Lipizer in bo posvečena že bogati zgodovini te goriške pobude. Za goriško Občino je spregovoril odbornik Guido Pettarin, za Pokrajino odbornik Salomoni, za goriško Hranilnico Franco Obizzi, za Deželo FJK Franco Brussa, nato pa tudi predsednik žirije, muzikolog in skladatelj Roman Vlad, kljub visoki starosti še vedno živahen in simpatičen. Vsi so tekmovanju posvetili pohvalne besede, nekateri so upravičeno obžalovali odsotnost italijanskih tekmovalcev, kar vzbuja zaskrbljenost glede nivoja glasbenega pouka in kulture nasploh v Italiji. Deželni odbornik Brussa je prepričan, da je v kulturo vsekakor treba vlagati pozornost in

Med šestimi finalisti letošnjega goriškega tekmovanja so bili kar trije Južni Korejci, med njimi tudi zmagovalka, dvajsetletna obetajoča violinistka Wonhyee Bae

BUMBACA

primerna finančna sredstva, pozval pa je tudi privatne ustanove k sodelovanju.

Na odru je nastala prava gneča, ko so se tekmovalcem pridružili vsi, ki so karkoli sodelovali pri pobudi, od zasebnih darovalcev do goriškega prefekta in kvestorja, razdeljevanje nagrad je bogato obdarilo zaslužne finalistke, nato pa je bil na vrsti glasbeni del večera, ki se je zavlekel pozno v noč, kajti vsak finalist odigra enega ali dva stavka, zmagovalka pa kar ves koncert.

Šesto mesto je osvojil dvaindvajsetletni Južni Korejec James Lee, ki je pokazal izvrstno tehniko v dveh stavkih Brittnovega koncerta v d-molu op.15. Prekosila ga je štiriindvajsetletna Ukrajinka Khrystyna Krekhovetska, ki je elegantno zaigrala prvi stavek Koncerta št.2 v g-molu op.63 Sergeja Prokofjeva, na-

to je vrstni red iz glasbenih razlogov najprej predstavil tretjeuvrščeno Rusando Panfili iz Moldavije, kajti dekle je zaigralo prvi stavek Koncerta v D-Duru op.35 Petra Iljiča Čajkovskega, četrtouvrščeni Korejec Eung Soo Kim pa drugega in tretjega. Gledalci seveda nimamo celovite podobe tekmovalcev kot žirija, ki je violiniste poslušala v različnih preizkušnjah, zato se skoraj praviloma dogaja, da se naši vtisi razhajajo z odločitvami žirije: izmenjava mnenj med prisotnimi glasbeniki je oblikovala složno mnenje, da je najlepše igrala osemnajstletna Rusanda, ki je pred koncertom zaigrala skladbo, ki jo je za tekmovalce spisalala Irma Ravinale. Izredno muzikalen temperament, okusna in kljub mladosti samozavestna igra bi si po splošnem mnenju zaslužili višjo (morda najvišjo) uvrstitev,

lepo Moldavko pa sta premagali ravno tako ljubki in mladi dekleti: dvajsetletna Nemka Lea Birringer, ki je zaigrala prvi stavek Koncerta v d-molu op.47 Jeana Sibeliusa je osvojila drugo mesto, prvo pa je šlo sovrstnici, Korejki Wonhyee Bae. Lea je poleg koncerta zaigrala tudi Etudo Rodolfa Lipizerja, zmagovalka pa je na violino goriškega mojstra najprej zaigrala Bachov Adagio, nato pa v celoti koncert Čajkovskega, ki smo ga poslušali kar dvakrat v treh različnih izvedbah. Kljub dolžini programa, ki ga je spremljal že običajni in ne navdušujoči romunski orkester P.Constantinescu pod vodstvom Ovidia Balana, je občinstvo pozorno spremljalo vse tekmovalce ter jih nagradilo z dolgimi in povsem zasluženi aplavzi.

Katja Kralj

LJUBLJANA Festival znanosti za vse generacije

LJUBLJANA - S slovesnostjo, posvečeno 300-letnici rojstva naravoslovca in zdravnika Carla von Linneja, se je včeraj v ljubljanskem Cankarjevem domu začel 13. slovenski festival znanosti. Festival bo potekal z geslom Veselje z znanostjo za vse generacije. Spoznavanje sveta znanosti in raziskovanja je odprto za vse ljudi vseh starostnih skupin, saj ima vsak pravico osvojiti čim več znanja, so sporočili organizatorji festivala, Slovenska znanstvena fundacija (SZF). Vstop na festival je prost.

Na festivalu bodo lahko posamezniki s pomočjo predavanj, simpozijev, klepetov z znanstveniki, znanstveno kavarno, številnimi delavnicami, sejmom eksperimentov ter razstavami in predstavitvami pokazali, kaj so na področju raziskovanja dosegli in dali človeštvu kot popotnico za prihodnost. Tri dni bo odprta arena predstavljanja in potrjevanja dosežene stopnje odličnosti, sodelovanja v evropskem in globalnem prostoru, pa tudi priložnost, da udeleženci iz drugih držav spoznajo raven in napredek vsega raziskovalnega na Slovenskem, napovedujejo organizatorji.

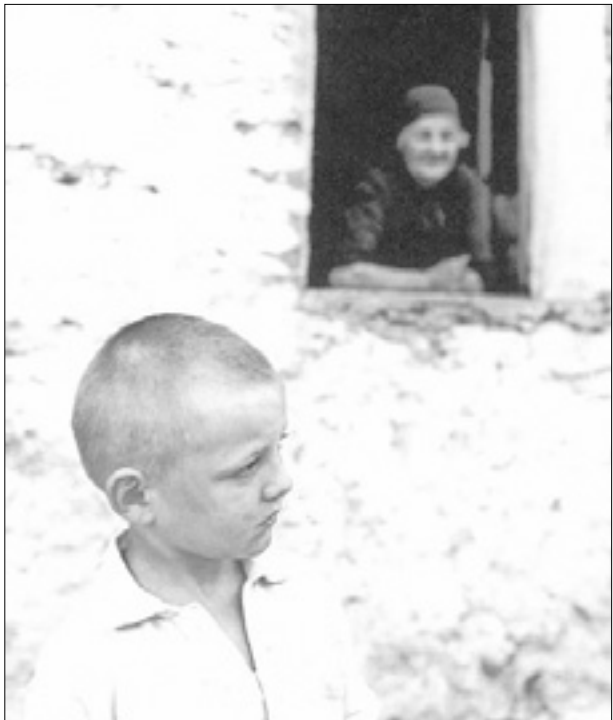
Prvi festivalni dan je bil namenjen spominu na izumitelja Josefa Resslera (1793-1857), drugi dan spominu na jezikoslovca Rajka Nahtigala (1877-1958), zadnji dan pa vizionarju vesoljskih poletov in bivanja v vesolju Hermanu Potočniku Noordungu (1892-1929).

Direktor SZF Edvard Kobal je na včerajšnji novinarski konferenci med drugim pojasnil, da je slovenski festival znanosti vključen v 2. evropski festival znanosti Wonders. Gre za projekt, kjer skozi sodelovanje 30 držav iz vse Evrope s skupnimi močmi skušajo promovirati znanost. Države gostujejo druga pri drugi, skupaj delajo in združujejo aktivnosti. Proti koncu leta pa bodo imeli v Lizboni sklepno prireditev.

V okviru izmenjave najboljših praks promocije in popularizacije znanosti je partnerica SZF v okviru Vrtljaka znanosti poslala v Ljubljano promotorje z Danske, SZF pa je povabila predstavnike Ciencia Viva iz Lizbone. Promotorji bodo mednarodno polarno leto. "Globalno" dimenzijo festivalu daje tudi sodelovanje ameriških strokovnjakov za vesoljsko fiziko, ki bodo prišli iz Centra za vesoljsko fiziko v okviru bostonske univerze ter iz Kalifornije. (STA)

VIDEM - Na prireditvi Friuli DOC ima pomembno mesto tudi kultura

Še do jutri možen ogled fotografske razstave Riccarda Toffolettija Dentro i paesi - Znotraj vasi o Benečiji

Riccardo Toffoletti nam predstavlja 42 fotografij iz Benečije v času pred potresom leta 1976

Od četrka do ponedeljka je bilo na ulicah videmskega mestnega središča vse živo. Furlanska prestolnica v jesenskem času namreč že nekaj let gosti prireditev Friuli DOC, na kateri se obiskovalcem, ki prihajajo od vsepovsod, z najboljšim, kar temoreje, predstavijo furlanska mesta, kraji in vasi. Čeprav bi mogoče kdo po imenu prireditve lahko sklepal, da je le-ta samo kulinaričnega značaja, temu še zdaleč ni tako. Na prireditvi Friuli DOC vsako leto pomembno vlogo odigra tudi kultura. Mestna knjižnica Joppi, Videmska univerza, Muzeji na videmskem gradu, Furlansko filološko društvo in mnoge druge ustanove obiskovalcem na široko odprejo svoja vrata. Prireditve Friuli DOC je tematskega značaja, organizatorji pa so letos pozornost sklenili posvetiti vzhodnemu delu Furlanije ter Nadiškim in Terskim dolinam.

Tako so v četrtek, 13. septembra, v palači Florio, v kateri ima svoj sedež videmska univerza, odprli fotografsko razstavo Riccarda Toffolettija, ki nosi naslov Dentro i paesi – Znotraj vasi. Razstavo sta postavila Gorska skupnost Terskih in Nadiških dolin ter Brd v sodelovanju s študijskim centrom Nediža iz Špetra. Fotografije, ki so zbrane na razstavi, je avtor posnel v Nadiških dolinah leta 1968.

Skupno dvainštirideset fotografij nam razkriva podobo Benečije in njenih ljudi v času pred potresom leta 1976. Bil je to čas, ko je po te kraje pustošil demografski odliv, saj je veliko ljudi odhajalo na delo drugam. Bila pa so to tudi mračna leta Benečije, kot je o njih zapisal duhovnik Božo Zuanella, ko so razne napoli vojaške organizacije ustrahovale krajevno prebivalstvo. O stanju duha, ki je tedaj vladalo v dolinah, nam zgovorno priča razstavljena zbledela črna tabla,

na kateri piše, da je na območju vzdolž meje z Jugoslavijo prepovedano vsako fotografiranje, filmanje ali ozemlja teritorija z daljnogledom.

Toffolettijeve razstave je bila prvič na ogled v Vidmu že leta 1968, pred dvema letoma pa je Gorska skupnost Terskih in Nadiških dolin ter Brd fotografije izdala na zgoščenki. Fotografsko gradivo dopolnjujejo vtisi, ki jih je avtor zapisal ob delanju posnetkov, tičejo pa se predvsem krajevnega mikrokozmosa. Ob Toffolettijevi razstavi je izšel tudi bogat katalog s ponatisom razstavljenih fotografij, kateremu je spremno besedo pripisal univerzitetni profesot Gian Paolo Gri. Študijo pa sta na podlagi dokumentov, publikacij in časopisnih člankov iz tistega časa sestavili Michela Predan in Stefania Carlig.

To pa še ni vse, saj se je Benečija v Vidmu pretekli teden na prireditvi Friuli DOC predstavila še z vrsto drugih pobud. Omenimo naj tu knjigo z naslovom »Segni devozionali delle Valli del Natison« avtorja Odda Lesizze, ki jo je izdalo Furlansko filološko društvo, gledališko predstavo Pod Matajuran, naš jezik skozi čas, ki jo je pripravilo Beneško gledališče, in razstavo o pustu v Terskih in Nadiških dolinah, ki je bila v predsobi Ajace na trgu Libertarja na ogled do ponedeljka.

Razstava Riccarda Toffolettija Dentro i paesi – Znotraj vasi pa bo v videmski palači Florio na ulici Palladio 8 na ogled še do vključno četrta, 20. septembra, in sicer dopoldne od 10. do 13. ure, popoldne pa od 15.30 do 18.30. Vsem, ki se bodo te dni mudili v Vidmu, ogled razstave toplo priporočamo, saj gre za nekaj res izjemnega!

Primož Sturman

KVIRINAL - Govor predstavnikom medijev ob priložnosti predstavitve novinarskih nagrad

Napolitano: Novinar naj se zaveda posledic svojega poročanja

Predsednik republike razmišljaj o razmerju med svobodo tiska in odgovornostjo

RIM - Novinar mora opravljati svoj poklic svobodno, brez cenzure oz. samocenzure, vendar se mora istočasno čutiti odgovornega za morebitne posledice svojega pisanja oz. sporočanja. Na to je opozoril predsednik italijanske republike Giorgio Napolitano v govoru predstavnikom sredstev javnega obveščanja na včerajšnjem srečanju na Kvirinalu ob priložnosti predstavitve novinarskih nagrad, med katerimi je treba omeniti tudi mednarodno nagrado Marco Luchetta.

Napolitano (poleg njega sta spreговорila tudi minister za komunikacije Paolo Gentiloni in vsedrjavni predsednik italijanske novinarske zbornice Lorenzo Del Boca) je v svojem nagovoru podal razmišljanje o razmerju med novinarsko svobodo in odgovornostjo zlasti takrat, ko se informira, raziskuje in razkriva na področju politike in institucij. Človek se mora po predsednikovem prepričanju zavedati škode, ki jo lahko povzročijo enostranska prikazovanja stvarnosti države, izhajajoč iz stališča, da dobre novice niso novice. Prav tako se mora zavedati posledic nerazsodne in tudi približne, netočne in senzacionalistične obsodbe politike in institucij. Gre za področje, ki si zasluži in zahteva razkrivanje in kritično poglobljanje, vendar tako, da vzbudi soudeležbo in željo po reformah, ne pa brezplodno zavračanje in konec koncev občutek nemoči.

Napolitano je poleg tega izrazil željo, da bi mediji vedno posvečali pozornost dogajanju okoli izgradnje Evropske unije. Na to je bila sicer vedno pozorna italijanska zunanja politika, vendar je zanimanje za Evropo vedno potrebno spodbujati tudi v javnosti in pri državljanih. V italijanskih medijih mora biti dovolj prostora za evropske in mednarodne tematike, katerih se ne sme odrihati na obrobje z izgovorom, da bralcev, gledalcev oz. poslušalcev to ne zanima.

Dalje je predsednik republike izkazal priznanje poročanju medijev o problematiki varnosti pri delu in o večkrat tudi smrtnih nesrečah na tem področju. Obenem je počastil spomin na novinarje, ki so izgubili življenje na kriznih oz. vojnih območjih ali pa so postali žrtve mafije in kamore. V tem smislu se je Napolitano pridružil pozivu, naj se vrnejo posmrtni ostanki novinarja tednika Diario Enza Baldonija, ki je v Iraku padel kot žrtev teroristov.

Predsednik Napolitano (desno) se rokuje z ministrom za komunikacije Paolom Gentilonijem. Skrajno levo predsednik Dezele Doline Aoste Luciano Caveri

ANSA

POLITIKA - Poslanci so to že storili

Fassino za zamrznitev plač parlamentarcev

RIM - Voditelj Levih demokratov Piero Fassino je včeraj pisno predlagal predsednikoma senata Francu Mariniju in poslanske zbornice Faustu Bertinottiju, naj se nemudoma ustavijo vsi avtomatični poviški plač parlamentarcev ter naj obe zbornici sprejmeta nove norme o osebnih dohodkih izvoljenih predstavnikov in uslužbencev, ki se bodo navdihovale pri načelih pravičnosti in zmernosti. »Verodostojnost javnih upraviteljev je odvisna tudi od treznosti njihovega obnašanja in od tega, ali vodijo "normalno" življenje, primerljivo s tistim, ki ga vodijo drugi državljani,« je zapisal Fassino.

A komaj je voditelj LD odložil pero, je že dobil Bertinottijev odgovor. Predsednik poslanske zbornice ga je namreč opozoril, da ta veja parlamenta že izvaja Fassinov predlog, saj so od 1. januarja zamrznjeni vsi avtomatični poviški plač. Bertinotti hudomušno pripominja, da poslanec Fassino očitno ne pregleduje natančno svojega plačilnega lista.

Drugače pa je v senatu. Tu do zamrznitve še ni prišlo, mogoče pa jo bodo senatorji sprejeli prav na Fassinovo spodbudo. Predsednik Marini je namreč včeraj, odgo-

Piero Fassino

varjajoč na vprašanje nekaterih senatorjev, dejal, da se vodstvo gornjega doma parlamenta drži zakona iz leta 1965, ki ureja te zadeve. »Če zakon ne ustreza več, ga bomo popravili,« je pristavil.

Na to tematiko se je oglašil minister Antonio Di Pietro. Dejal je, da bi morali omejiti tudi število članov vlade. Napovedal je, da bo sam sprožil to vprašanje takoj po odobritvi finančnega zakona.

Kaj pa opozicija? Razni predstavniki Doma svoboščin so dejali, da Fassino skuša le zajahati konja, ki ga je odvezal Beppe Grillo.

POLITIKA

Grillo: Prodi Alzheimerjev bolnik

RIM - Beppe Grillo je včeraj v svojem blogu pokomentiral ponedeljkovo televizijsko oddajo Porta a porta, v kateri je predsednik vlade Romano Prodi izrazil svoje mnenje o nastopih, v katerih genovski kritik biča hibe in privilegije italijanskih politikov. Grillo se je med drugim obregnil ob Prodijevo trditev, da je politični sloj le odraz civilne družbe. »Če je tako, potem je Italija država brez upanja,« je zapisal.

Grillo pa se je posebno pomudil pri Prodijevi trditvi, češ da bo genovski komik v težavah, ko bo moral preiti od protesta do stvarne politične ponudbe. Spomnil ga je, da mu je 8. junija 2006 osebno izročil obsežen dosje s predlogi in zahtevami, ki so mu jih posredovali navadni državljani. Dogodek je posnet na videu, ki je zdaj spet na ogled na Grillovi spletni strani. Nanašajoč se na njegovo »pozabljenost« je je Grillo ob tem označil Prodijsko Alzheimerjevo bolezen in od udarcev omamljenega boksarja.

Po mnenju mnogih pa si je Grillo s to žalitvijo le preveč privoščil.

Cofferati zamrznil načrt za mošejo

BOLOGNA - Bolonjski občinski odbor z županom Sergiom Cofferatijem na čelu je sklenil, da bo začasno zamrznil načrt o gradnji mošeje. Formalno je to storil, da bi se o projektu lahko izrekli prebivalci četrti San Donato, v kateri naj bi objekt zgradili, in sicer v upanju, da bodo krajanje mošejo sprejeli. Po mnenju mnogih pa je občinski odbor v resnici popustil pred ostrim protestom, ki so ga proti načrtu zagnali desničarske stranke in razni verski krogi, vključno škofija. Severnoligaš Roberto Calderoli je pred nekaj dnevi provokativno predlagal, naj bi na predlagani lokaciji za gradnjo priredili nekakšen svinski sejem (»Maiale-day«), Nacionalno zaveznitvo pa namerava prirediti demonstracijo prihodnjega 29. septembra.

Višje obresti na hipotekarna posojila

RIM - Povprečne obresti, ki jih plačujejo družine za hipotekarna posojila, so se v letošnjem avgustu v Italiji dvignile na 5,63%. Tako ugotavlja v svojem mesečnem poročilu Združenje italijanskih bank (ABI), ki ugotavlja, da gre za najvišje povprečne obresti na tovrstna posojila v zadnjih 5 letih. Letošnjega julija so znašale 5,60%, avgusta 2006 pa 4,57%, se pravi več kot točko manj. Najnižjo vrednost so v zadnjih 5 letih zabeležile julija 2003, ko so znašale 3,58%.

V Benetkah poslej poroke brez riža

BENETKE - Beneški župan Massimo Cacciari je napovedal oster boj proti golobom in zaradi tega med drugim prepovedal tradicionalno metanje riža na mladoporocence. Riževa zrna po njegovem privabljajo vse preveč golobov, ki nato onesnažujejo beneške zgodovinske trge. Župan namerava prepovedati tudi hranjenje golobov in prodajo hrane za te živali. Kdor si bo vseeno drznil hraniti golobe, bo kaznovan s 500 evri globe. Fotografski posnetki turistov z golobi na Trgu sv. Marka so sicer eden izmed najpriljubljenejših motivov turistov, ki se mudijo v Benetkah. Ocenjujejo, da je v Benetkah trenutno 45.000 golobov, ki pa niso edine živali, ki povzročajo glavobol mestnih oblastem. Živahno je tudi v podzemlju, kjer se je v zadnjih dveh letih število miši povečalo za nič manj kot 40 odstotkov.

PAVAROTTI - Dopnilo k oporoki slavnega tenorista

Spor med dedinjami?

Pelec je svoje premoženje v ZDA v celoti podelil drugi ženi Nicoletti Mantovani

PESARO - Oporoka nedavno preminulega slavnega tenorista Luciana Pavarottija utegne povzročiti spor med njegovimi dedinjami. Premoženje, s katerim je razpolagal v Italiji, je Pavarotti namreč porazdelil med svojo drugo ženo Nicoletto Mantovani, kateri je šla polovica imetja, in štirimi hčerami Lorenzo, Cristino, Giuliano in Alice (prve tri so iz razpadlega zakona z Aduo Veroni, četrta pa iz zakona z Nicoletto Mantovani). A to še ni vse: včeraj so obelodanili dopnilo, ki ga je Pavarotti narekoval nekaj tednov pred smrtjo in ki se tičejo njegovega premoženja v Združenih državah Amerike v obliki nekaterih newyorških nepremičnin, vrednih okoli deset milijonov evrov, pa tudi dragocenih umetnin, kot so npr. slike Henrija Matissa. Pavarottijevo »ameriško« premoženje bo šlo namreč na podlagi oporoke v celoti drugi ženi Nicoletti Mantovani pod pogojem, da ga vloži v lastniško ob-

liko t.i. trusta na podlagi ameriške zakonodaje. Mantovanijeva bo tudi edina koristnica tega trusta in prejemnica prihodkov iz le-tega.

Prav »ameriška oporoka« pokojnega tenorista utegne po mnenju nekaterih opazovalcev spreti hčerke iz prvega zakona z Mantovanijevo. Lorenza, Cristina in Giuliana se sicer niso oglasile, vendar je to storil njihov odvetnik Fabrizio Corsini, po besedah katerega gre v primeru tega testamenta za »dvomljivo potezo«, saj jih je odkritje obstoja tega dokumenta presenetilo. Če bo nova situacija oškodovala njegove varovanke, bodo razmišljali o ukrepih, da se zaščitijo pravice hčera iz prvega zakona. Po besedah odvetnice Anne Marie Bernini, ki zastopa Mantovanijevo, pa »ameriška oporoka« ne spreminja prejšnje, ampak jo dopolnjuje, zanj pa se je Pavarotti bil odločil že pred meseci. Prvi osnutek so ameriški odvetniki bili prejeli že maja.

Nicoletta Mantovani

ANSA

SINDIKATI - Upokojitve javnih uslužbencev

Zavrnitev načrta ministra Nicolaisa

RIM - Sindikati so zavrnila načrt ministra za reforme in inovacije v javni upravi Luigi Nicolaisa, po katerem naj bi spodbujali odhod starejših javnih uslužbencev v pokoj, za vsake tri upokojene uslužbenca pa bi vzeli v službo le enega. Proti tej nameri so včeraj odločno nastopili zvezni sindikati Cgil, Cisl in Uil, ki od vlade zahtevajo, naj v finančni zakon vključi sredstva za obnovo delovnih pogojev za javne uslužbenca.

Predstavniki sindikatov so svoje nasprotovanje načrtu izrazili na včerajšnjem sestanku z ministrom Nicolaisom, ki je svoje sogovornike zaprosil za pripravljenost na pogovore o predčasnih upokojitvah, vendar brez uspeha. Sindikalisti so mu dali vedeti, da nasprotujejo, da se o tem razpravlja na vsedrjavni ravni, saj mora diskusija potekati na ravni posameznih uprav oz. področij, kot predvideva spomenica, ki so jo podpisali sindikati. Cilj ukrepov bi morala biti večja učinkovitost javne uprave, ne pa

MINISTER LUIGI NICOLAIS

ANSA

posplošeno varčevanje na vseh področjih javne uprave, ki so si med seboj zelo različna. Splošna vsedrjavna določila bi namreč utegnala povzročiti paralizo javne uprave. V pokoj, opozarjajo sindikati (Cgil, Cisl in Uil se je pri tem pridružil tudi Ugl) bi odšli najbolj izkušeni starejši uslužbenci, novih pa ne bi jemali v službo. Posledica tega bi bila lahko tudi ta, da bi se odpovedali uslužbencem ravno na tistih področjih, kjer so najbolj koristni, kot sta npr. zdravstvo in boj proti davčni utaji.

GORICA - Po dveh letih krize goriško gospodarstvo doživlja preporod

Proizvodnja narašča, brezposelnost upada

Število ur dopolnilne blagajne razpolovljeno - »Pri Fincantieriju preveč tujih podjetij«

NOVA GORICA - Izredna seja o igralništvu Vznemirjata lokacija in usoda HIT-ovega osebja

V ospredju novogoriški svetniki, v ozadju občinstvo izredne seje

FOTO K.M.

Na včerajšnji izredni seji novogoriškega mestnega sveta, ki je bila v celoti posvečena razpravi o projektu igralniško-turističnega centra HIT-a in ameriškega Harrah'sa, sta bila prisotna državni sekretar na ministrstvu za finance Andrej Šircelj in predsednik HIT-ove uprave Niko Trošt. Seja ni bila namenjena odločanju za ali proti centru, temveč soočanju mnenj in pojasnilom s strani predstavnikov HIT-a in države. Večina svetnikov je izrazila skrb nad predlogom igralniške zakonodaje, ki je za matično družbo HIT nevarna, ob koncu pa so sprejeli sklep o spremembah in dopolnitvah zakona o igrah na srečo, ki ga bodo naslovili na ministrstvo.

Po uvodni besedi župana Mirka Brulca, v kateri je izrazil podporo investiciji, vendar v povezavi z ustreznimi zakonodajno in usklajevanju z interesi občanov, je besedo dobil Niko Trošt. Povzel je zgodovino načrtov postavitve turističnega resorsta na Goriškem, ki segajo v leto 1995. Pojasnil je, kako je prišlo do povezave z Američani, in predstavil finančno strukturo investicije; s tem v zvezi je razložil, da od 800 milijonov evrov, kolikor je investicija vredna, lastniški kapital predstavlja le 40 odstotkov, ostali del pa dolžniški kapital. Tako partnerja vložita 320 milijonov evrov, vsak polovico. Trošt je v nadaljevanju še dodatno pojasnil ponedeljkovo izjavo, ob čem je dejal, da lokacije ponujajo tudi drugod, v razdalji 200 kilometrov. Ponovno je zatrdil, da je Goriška še vedno na prvem mestu pri izboru. V tej luči je poudaril, da računa na sodelovanje tudi z italijanske strani, predvsem z letališčem v Ronkah, na tamkajšnje trgovce in turistično-kulturne znamenitosti. »Meja nas ne deli več, delamo z roko v roki. To je tudi priložnost povezave dveh narodov, da skupaj delata na ekonomsko perspektivnem projektu,« je zaključil Trošt, njegovo izjavo o ponudbah od drugod pa so nekateri tolmačili kot taktično potezo ali celo grožnjo spriči naraščajočega nasprotovanja dela javnosti.

Državni sekretar Šircelj se je odzval na predloge župana Brulca glede igralniške zakonodaje in povedal, da bodo v zakonu upoštevali željo po predstavniku lokalne skupnosti v nadzornem svetu, da bodo upoštevali tudi mnenje sosednjih lo-

kalnih skupnosti, da bodo financirali obliko preprečevanja zasvojenosti z igralništvom in zagotovili, da bodo prihodki iz naslova koncesijskih dajatev občinam večji.

Med razpravo, ki jo je nato odprl župan, se je k besedi prijavilo veliko svetnikov. Večina jih je izrazila skrb nad predlogom igralniške zakonodaje, češ da je takšna škodljiva za matično družbo HIT. Le redki so se jasno opredelili za ali proti investiciji, večina jih je dejala, da bi morali biti za soglasje izpolnjeni določeni pogoji, kot so zakonodaja, sociala, vprašanje demografije, ter izrazili potrebo po več informacijah o projektu in lokaciji. Jasno stališče je izrazil svetnik LDS Tomaž Vuga. Projekt je podprl in zahteval, naj bodo lokalne skupnosti tiste, ki predlagajo lokacijo centra in naj v ta namen osnujejo medobčinsko komisijo. Oglasila se je tudi Jožica Bone, svetnica SDS, vendar tokrat kot predstavnica sindikata zaposlenih v HIT-u: »Nismo navdušeni nad izgradnjo megazabavišča v sodelovanju z Američani,« je povedala in v imenu zaposlenih izrazila skrb nad prihodnostjo HIT-a. Predlagala je pripravo takšnega zakona, ki bi to družbo popolnoma zaščitil, nato pa bi potencialnega investitorja poiskali z razpisom.

Ob koncu štiri ure trajajoče seje so svetniki sprejeli že vnaprej pripravljeni sklep, ob tem pa še številne amandmaje: med drugim predlog svetnika Vuge o ustanovitvi medobčinske komisije ter druge predloge svetnikov o tem, da mora predstavnik občine na glasovanju na nadzornem svetu HIT-a o ustanovitvi skupne družbe z Američani predhodno pridobiti soglasje mestnega sveta, o pripravi znanstvene študije o demografskih spremembah v državi med letoma 2015 in 2030, pa še da naj bo koncesijski denar izvorni dohodek občin in ne bodočih pokrajin ter da lokalne skupnosti projekt podprejo, če se zaščitijo kapitalski del v HIT-u, zaposlene in občane. Oprijemljivejše odgovore na številna vprašanja pričakujejo še s strani podpredsednice Harrah's Entertainmenta Jan Jones, ki prihaja danes v Slovenijo in se bo do petka sestala z upravitelji HIT-a, gospodarstveniki, župani in predstavniki univerze.

Katja Munih

Goriška pokrajina je na pravi poti, da bi prebolela krizo, ki je med letoma 2004 in 2005 zajela njeno gospodarstvo. Po besedah pokrajinskega odbornika za delo Marina Visintina se je gospodarski preporod začel že lani, podatki o prvih treh mesecih letošnjega leta, ki jih je zbrala deželna agencija za delo, pa kažejo na občuteno znižanje stopnje brezposelnosti in na 10-odstotni porast novih zaposlitev. Ob tem se je razpolovilo število ur dopolnilne blagajne, obrtno-industrijski sektor pa je beležil 7-odstotno rast proizvodnje.

»Gospodarski pokazatelji za prve tri mesece letošnjega leta so nedvomno pozitivni, ne glede na to pa bomo vztrajali, da bi se povišalo število zaposlitev s pogodbami za nedoločen čas,« je včeraj pojasnil Visintin. Po njegovih besedah je ob tem treba prepričati velike gospodarske koncerne, da naj se poslužujejo uslug malih in srednjih podjetij goriške pokrajine. »Predvsem v ladjedelnici Fincantieri je preveč tujih podjetij, ki ne zaposlujejo osebja iz naše pokrajine,« je pojasnil Visintin, ki je predstavil gospodarske podatke iz prvega trimesečja letošnjega leta skupaj z direktorjem deželne agencije za delo Domenicom Tranquillijem in z uslužbenecem omenjene ustanove Marcom Cantalupijem.

»V prvih treh mesecih letošnjega leta se je glede na isto obdobje lanskega leta razpolovilo število ur dopolnilne blagajne, za polovico manj pa je tudi vpisanih na listah mobilnosti,« je pojasnil Tranquilli. Po njegovih navedbah se je razpolovilo poseganje po socialnih blazilcih, kar dokazuje, da se podjetja počasi spet postavljajo na noge po težkih časih izpred treh let. Cantalupi je pojasnil, da je obrtno-industrijski sektor beležil 7-odstotno rast, ki je bila vezana predvsem na 18-odstotno povišanje naročil iz tujine. Lažjo rast so beležili tudi v trgovini, medtem ko je gradbeništvo zaradi povišanja stroškov surovin doživelo 4,5-odstotno znižanje proizvodnje. »V začetku letošnjega leta je bilo na območju goriške pokrajine sklenjenih 6.000 delovnih pogodb, kar je za vsaj deset odstotkov več kot v istem obdobju lani,« je v zvezi z zaposlitveno dinamiko razložil Cantalupi, nato pa je Visintin povedal, da je na Goriškem stopnja brezposelnosti med naj-

nižjimi v Italiji. »Leta 2004 je bilo brezposelnih 2,5 odstotkov moških in 3,4 odstotkov žensk, lani pa komaj 1,9 odstotkov moških in 3,5 odstotkov žensk,« je povedal Visintin in pojasnil, da bo na območju goriške pokrajine s tako nizko stopnjo brezposelnosti zelo težko vpeljati nove produktivne dejavnosti, saj ne bo mogoče najti zadostnega števila delavcev.

Podatki o goriškem gospodarstvu imajo ob tem po Visintinovi besedah veliko vrzel, saj ne upoštevajo doprinos in prisotnosti čezmejnih delavcev iz Slovenije. Le-teh je po mnenju Tranquillija 4.000, Visintin pa je razložil, da jih je po vsej verjetnosti še vsaj tisoč več. »Če bi upoštevali tudi čezmejne delavci, bi bila v goriški pokrajini stopnja aktivnosti še občuteno višja,« je zaključil Tranquilli. (dr)

VILEŠ Ikea, od kod zaposleni?

»V veleblagovnici Ikea v Vilešu naj bi delalo 3.000 ljudi, vendar koliko od le-teh bo na novo zaposlenih, koliko pa jih bo prišlo iz drugih trgovin švedske verige?« Vprašanje, ki je zaenkrat brez odgovora, si postavlja pokrajinski odbornik za delo Marino Visintin, ki poudarja, da se je treba čim prej sestati z lastništvom veleblagovnice in se skupaj pogovoriti, kako bo potekalo zaposlovanje uslužbencev. Visintin opozarja, da bi lahko imelo odprtje veleblagovnice negativen učinek na trgovine manjših občin goriške pokrajine, ker naj bi številni prodajalci in prodajalke iskali zaposlitev v Vilešu. Ob tem Visintin ne verjame, da bi lahko Ikeo odprli pred koncem prihodnjega leta. »Občina Vileš pravkar pripravlja potrebno dokumentacijo za spremembno prometnega režima in za ureditev dostopa do veleblagovnice,« pojasnjuje Visintin, zato pa gre pričakovati, da se vrata veleblagovnice ne bodo odprla pred letom 2009.

CPT, zahtevajo preobrazbo

Občinski upravitelji iz Gradišča z županom Francom Tommasinijem na čelu zahtevajo okrepitev osebja sil javnega reda pred centrom za priseljenice CPT, sploh pa si prizadevajo, da bi strukturo čim prej zaprli. Svoje zahteve so posredovali deželnemu odborniku Robertu Antonazu, ki je včeraj obiskal Gradišče in se na županstvu sestal z občinskim odborom. Po besedah odbornika bi bilo treba čim prej spremeniti namembnost centra CPT, saj ob toliki koncentraciji priseljencev so težave socialne narave neizbežne in ravno tako napetosti, kar pa je skregano z logiko človekoljubnega sprejemanja priseljkov. Antonaz je še izjavil, da je CPT v Gradišču huda napaka, da pa ne smemo izgubiti upanja in zahtevati njegovo preobrazbo.

Brandolin za Letto

Bivši predsednik pokrajine Giorgio Brandolin je deželni koordinator gibanja »Democratici per Letta«, ki si prizadeva za izvolitev Enrica Lette za predsednika nove Demokratske stranke. Gibanje ima sedež v centru De Gasperi v ulici Bixio v Tržicu, ki je javnosti odprt od ponedeljka do petka med 17. in 20. uro ter ob sobotah in nedeljah dopoldne; tam je tudi na razpolago Lettov program. »Srečati se želimo z občani in z njimi graditi novo Demokratsko stranko,« pravi Brandolin, ki se bo danes sestal s Francescom Russom, kandidatom za deželnega predsednika Demokratske stranke.

Italijanske družbe v Sloveniji

Katere so ugodnosti, ki bi jih italijanske družbe koristile pri naložbah v Sloveniji? Na katere evropske prispevke bi lahko računale? Odgovora na omenjeni vprašanji bodo posredovali jutri ob 10. uri v palači De Bassa v Gorici, kjer goriška Trgovinska zbornica prireja posvet v sodelovanju z novogoriško Gospodarsko zbornico. Srečanje je financirano s prispevkom iz evropskega sklada Interreg 3A Italija-Slovenija.

Voden ogled palač

Združenje Prijateljev muzejev prireja v sodelovanju s Pokrajinskimi muzeji dva vodena ogled palač iz 17. stoletja. V petek, 21. septembra, ob 9. uri se bodo s trga Divisione Julia v Gorici odpravili z avtobusom v Moš, kjer si bodo ogledali vilo Codelli, nato pa še v Bottenicco pri Čedadu, kjer bodo obiskali vilo De Claricini. V soboto, 29. septembra, bodo najprej obiskali Bottenicco, nato pa palačo Tacco v Krminu. Vsaka ekskurzija stane 10 evrov, prijavitelj pa se je mogoče v Pokrajinskih muzejih v palači Attems-Petzenstein (tel. 0481-547541, 0481-547499).

GORIŠKA - Gasilci včeraj na delu zaradi posledic neurja

Nalivi in silovit jugo

V Krminu voda zalila cestišče, v Marini Julii pločevinasta kritina poškodovala parkirana avtomobila

V Krminu se je na cestišču nabralo dvajset centimetrov vode

BUMBAČA

Po vsej goriški pokrajini je včeraj pihal silovit jugo, v raznih krajih pa so beležili nalive z obilnimi padavinami. Slabo vreme je največ težav povzročilo v Krminu, kjer je voda zalila cesto, ki vodi mimo industrijske cone proti Marianu. Na cestišču se je nabralo dvajset - ponekod tudi do trideset - centimetrov vode, tako da so morali vozniki krepko znižati hitrost svojih avtomobilov. Proti večeru je voda odtekla, tako da se je promet normaliziral.

Včerajšnji vetrovni dan bo nedvomno ostal v spominu dveh avtomobilistov, ki sta svoji vozili parkirali v ulici Giarrette v Marini Julii. Siloviti sunki juga so s strehe bližnjega poslopja odpihali pločevinasto kritino, ki je nato pristala prav na omejenih avtomobilih in povzročila precejšnjo gmotno škodo. Na kraju so ob 14.33 posredovali tržiški gasilci, ki so s strehe odstranili še en del kritine, nekaj po petnajsti uri pa so se vrnili v kasarno.

GORICA - Na seji občinskega sveta je Primosig izzval odbornico

»V slovenske jasli naj vstopi furlanski jezik«

Silvana Romano sprašuje manjšino, naj se o predlogu izreče - Za gradnjo manjka 120 tisoč evrov

Poslopje v ulici Rocca je danes opuščeno in hudo zanemarjeno, usposobili pa ga bodo za najmlajše otroke

BUMBACA

Goriška občina nima mest v jaslih za vsaj petdeset otrok, zato namerava uprava župana Ettoreja Romolija čim prej izpeljati postopek za uresničitev slovenskih jasli v ulici Rocca. Tako trdi odbornica Silvana Romano, ki jo je na to temo izzval svetnik Silvan Primosig na ponedeljkovi seji občinskega sveta. Problem pa je denar, pravi odbornica, saj mora občina najti v ta namen 120 tisoč evrov: sto tisoč evrov za dokončanje gradbenih del, dvajset tisoč evrov za nakup opreme.

Primosig jo je vprašal, kakšna je usoda postopka za ureditev slovenskih jasli, potem ko je dežela že dodelila 260 tisoč evrov izrednega prispevka, Brancatijeva prava izdelala načrt in tik pred koncem mandata sprejela še sklep, s katerim je nakazala dodatnih sto tisoč evrov. »Nevarnost je, da bo deželni denar izgubljen, če roki ne bodo spoštovani,« je odbornico opozoril slovenski svetnik in predlagal, da naj manjkajoči denar črpajo iz podedovanega »zakladka«. Romanova je med sejo potrdila pripravljenost uprave, da pripelje zadevo do cilja, nakar se je s Primosigom pomenila še v svoji pisarni. Predlagala je sklic srečanja z vsemi slovenskimi svetniki v občinskem svetu, ki naj bi se jim pridružili predstavniki političnih in družbenih komponent goriških Slovencev. »Imamo na razpolago le deželni denar, dodatnega občinskega denarja pa ni, kot ga ni za marsikaj drugega. Zato želim s predstavniki slovenske manjšine preveriti, od kod bi lahko črpali manjkajoči denar in če je za-

nje sprejemljiva možnost, da bi ga poiskali v postavkah deželnih zaščitnih zakonov,« je pojasnila Romanova in dodala, da se je o tem že menila z deželnim odbornikom Robertom Antonazem. »Takšno pot bi lahko ubrali, če bi v slovenske jasli vključili tudi vzgojiteljico z znanjem furlanskega jezika, s čimer bi prišli naproti tudi zahtevi ločniškega rajonskega sveta. Njegov predsednik Giorgio Stabon me je namreč opozoril, da se mora uvajanje furlanščine v šole začeti pri otrocih v jaslih,« je poudarila Romolijeva odbornica za skrbstvo in vzgojo, ki razmišlja o neki vrsti manjšinskih jasli z eno samo sekcijo za slovenske in furlanske otroke. »Vendar ne bom jaz odločala. Predstavniki slovenske manjšine se bodo morali izreči, če se jim zdi takšna pot prehodna. Na podlagi njihovega odgovora bom postopala naprej, v eno ali drugo smer,« je zagotovila Romanova in pristavila, da razmišlja o slovenskih jaslih z dolgim urnikom, otrokom odprtih med 7.30 in 18. uro, ker so to pričakovanja staršev, in da bo strukturo neposredno upravljala občina. Na podlagi doseganega načrta naj bi jasli sprejele trideset otrok, »če pa bi se naslonili na občinsko kuhinjo v ulici Brolo, bi lahko pridobili v ulici Rocca dodaten prostor in jasli odprli še več otrokom,« je zaključila Silvana Romano. »Vprašanje, ki nam ga postavlja odbornica, ima politično težo, zato bom poskrbel, da bo čim prej prišlo do srečanja s slovenskimi predstavniki,« je komentiral Primosig. (ide)

DOBERDOB

Občinskih pristojnosti nočejo izgubiti

Med ponedeljkovim zasедanjem občinskega sveta v Doberdodu so svetniki razpravljali o projektu »Mesto okrožje: podobe in smernice za integralni urbanistični razvoj«, pri čemer so vzeli v pretes nove deželne in državne zakone, ki vnašajo spremembe v upravljanje teritorija in v prostorsko načrtovanje. Svetniki večine in opozicije so si bili enotni, da ne gre pristati izbiram, ki bi pomenile izgubo ali prikrajšanje pristojnosti občin na področju prostorskega planiranja. Med razpravo je bila omenjena tudi vprašanje oživitve Kraške gorske skupnosti, ki bi po besedah doberdobskega župana Paola Vizintina dala možnost prebivalcem Krasa, da sami odločajo o teritoriju, na katerem živijo.

Občinski svet se je začel z nadomestitvijo odstopajočega občinskega svetnika Patrika Zuliana. Names-to njega je bila v občinski svet vključena Zulejka Devetak, ki je bila na začena upravnih volitvah prva na listi neizvoljenih kandidatov. Zulian je bil pred odstopom načelnik svetniške skupine Združene leve, na to mesto pa je bil v ponedeljek imenovan Paolo Fumis. Ob tem so svetniki soglasno odobrili zapisnike nekaterih že sprejetih sklepov, nato pa so z izjemo Roberta Jurna, ki se je vzdrl, potrdili nekaj tisoč evrov vredno spremembo proračuna in odobrili nove parametrske preglednice za plačevanje prispevkov za izdajo gradbenih dovoljenj. Župan Vizintin je v ponedeljek še pojasnil, da bo v kratkem imenovan tudi novi odbornik, ki bo nadomestil odstopajočega Claudia Gerina; čeprav je vladalo pričakovanje, da bo Gerinov odstop sprožil razpravo ali morebiti tudi polemične poudarke, do tega ni prišlo.

V petek odpira Gradina

V petek ob 18.30 bodo ob priložnosti doberdobskega župana Paola Vizintina ponovno odprli spremenjeni center Gradina, ki je bil zaprt skoraj eno leto. Strukturo bo po novem upravljala zadruška Rogos, ki ji predseduje Igor Cernetti, medtem ko je podpredsednica Ana Černic, ustanovljena pa je bila oktobra lani. V načrtih zadruge je vsestranska oživetev centra sredi naturalistično izjemnega kraškega okolja.

GORICA - Na seji občinskega sveta ostra konfrontacija med opozicijo in večino

Mir sprožil silovit prepir

Desna sredina zavrnila pristop občine k mirovniški pobudi, opozicija pa preprečila večini imenovanje predsednika v komisiji za okolje

»Da ne bi izglasovali dokumenta, ki ga je predlagala opozicija, se je 22 svetnikov desne sredine izreklo proti miru in človečanskim pravicam.« Tako ocenjujejo svetniki Foruma, Olike, občanske liste Per Gorizia, Državljanov za predsednika in liste Progetto Gorizia dogajanje na ponedeljkovi seji goriškega občinskega sveta. Na dotlej umirjenem zasédanju sta večina in opozicija silovito trčili, ko je desna sredina napovedala, da zavrača dokument, s katerim leva sredina predlaga pristop goriške občine k mirovnemu pohodu Perugia-Assisi med 1. in 7. oktobrom letos, ki poteka na pobudo Državne koordinacije lokalnih ustanov za mir in Mirovnega omizja. Prvi podpisnik dnevnega reda o pris-

topu k pobudi je bil svetnik Foruma Aleš Waltritsch, ki je spričo odklona večine izrekel pripravljenost na odložitev glasovanja na prihodnjo sejo, zato da bi načelniki vseh svetniških skupin dogovorjeno izpopolnili besedilo. Tudi to je večina zavrnila in levi sredini očitala, da je mirovna pobuda politično obarvana in zlorabljena, da simpatizira s terorizmom in ni tuja nasilnim izgredom. Razprava, v katero je uvedel načelnik Foruma Andrea Bellavite, se je kmalu prelevila v prerekanje »zaradi zidu ideoloških predsodkov, ki ga je postavila desna sredina,« so ocenili v opoziciji, ki je odločno nastopila proti »lažem in natolcevanjem večine«. Med dnevno konfrontacijo so se duhovi segreli in privedli

do silovitega prepira med Bellavitejem in načelnikom svetniške skupine Forza Italia Gaetanom Valentijem. Bellavite je bil najprej tarča namiga odbornika Fabia Gentileja, češ da na račun miru vleče lepe denarce kot konzulent deželnega odborništva za mir, na kar je svetnik Foruma glasno reagiral ter zavrnil neutemeljene očitke in zaman zahteval od odbornika, naj grobo laž prekliče. Valenti pa se je vznemiril, ki je Waltritsch izjavil, da dokumenta o pristopu k mirovnemu pohodu ne bo preklical, naj pa ga večina s poimenskim glasovanjem zavrne. Do tega je tudi prišlo; svetniki leve sredine so sicer ostali v dvorani, a se iz protesta niso udeležili glasovanja. Večina in opozicija sta spet trčili na

sinočnjem zasédanju občinske komisije za okolje; seja je bila umestitevna, desna sredina pa je nameravala na njej imenovati Daria Obizzija za predsednika, iz svojih vrst namreč, levi sredini pa je bila pripravljena odstopiti podpredsedniško mesto. Načrte ji je onesposobil član opozicije Marko Marinčič, ki je že na začetku predlagal, naj se pred predsednikovim imenovanjem lotijo načrtovane razprave o Livarni. Povedal je, da opozicija zahteva drugačen kriterij za določitev predsednika, in sicer na osnovi kompetenc in poznavanja okoljskih vprašanj. Duhovi so se spet segreli, nakar je opozicija sklenila, da zapusti sejo in onemogoči sklepčnost. Isto zahtevo bo opozicija postavila v vseh komisijah. (ide)

SOVODNJE - Nogometno igrišče

Opozicijo skrbi prekinitev del

Predstavniki opozicije v občinskem svetu v Sovodnjah so na župana Igorja Petejana naslovili pismo s prošnjo, da na prihodnji seji občinskega sveta poroča o poteku del na gradbišču nogometnega igrišča in predvsem o razlogih zamude.

»Dela naj bi se zaključila že do začetka pomladi, potem do poletja, vendar so se stvari, kot je videti, zasukale drugače,« opozarjajo svetniki liste Združeni in dodajajo, da so zaskrbljeni zaradi velike zamude, saj na gradbišču že več mesecev ni delavcev. Župana posebej naprošajo, da na prihodnji seji poroča o novem roku za dokončanje del, o razlogih zamude pri izvajanju ter o odločitvah, ki jih je ali ki jih namerava uprava sprejeti v zvezi s tem. Svetniki so v pismu zapisali, da jih »zastoj oziroma zamuda v postopku skrbi zaradi zakasnitve predaje objekta namenu in še posebno zaradi nevarnosti posledic na finančno-upravnem področju oziroma morebitne izgube deželnega prispevka«. K temu pristavljajo, da »kljub večkratnim poskusom nam žal ni uspeli izvedeti za novi rok, do katerega bi moral izvajalec dela dokončati. Na (obvezni) tabli na gradbišču ni glede tega nikakršne navedbe. Iz informacij, ki smo jih že pred nekaj meseci dobili v tehničnem uradu s strani prejšnjega poverjenega funkcionarja, sklepamo, da je bil rok za dokončanje del že dvakrat podaljšan (do sredine marca in do konca junija)«.

KANAL - Akumulacijsko jezero bo povezal s Sočo 520 metrov nižje

Prebili dovodni predor

Gradnja prve slovenske črpalne hidroelektrarne je na polovici poti in z izjemo cevovoda poteka brez večjih zapletov

Včerajšnja slovesnost ob preboju dovodnega tunela

FOTO M. CENCIĆ / STA

Na Kanalskem Vrh, kjer urejajo 2,1 milijona litrov veliko akumulacijsko jezero za črpalno hidroelektrarno Avče, so delavci družb Primorje in SCT prebili zadnje plasti slabih 680 metrov dolgega dovodnega predora. To predstavlja le del slaba dva kilometra dolgega cevovoda, ki bo jezero povezal s strojnico oz. Sočo 520 metrov nižje. Podzemni del cevovoda je zaradi nagiba in sestave terena eden najtežjih delov gradnje, je na včerajšnji slovesnosti povedal direktor Soških elektrarn Vladimir Gabrijelčič.

Gradnja prve slovenske črpalne hidroelektrarne je na polovici poti in z izjemo cevovoda, ki ga bodo v spodnjem delu trase zaradi neugodne geološke sestave terena vkopali, poteka brez večjih zapletov, je pojasnil vodja 115 milijonov evrov vrednega projekta Miran Komel. Včeraj so prebili zadnje metre zgornjega tunela, ki je podkvaste oblike, širine med pet in 5,5 metra, končni profil pa bo znašal 3,9 metra, je nekatere tehnične značilnosti predora poudaril predsednik upravnega odbora družbe SCT Ivan Zidar. Ob tem je izpostavil, da je gradnja predora, med katero so od decembra lani izkopali okoli 14.000 kubičnih metrov materiala, potekala brez nesreč.

Ljubljansko gradbeno podjetje črpalno hidroelektrarno v Avčah gradi kot partner ajdovskega Primorja, obe družbi pa sta uspešno sodelovali že pri obnovi hidroelektrarn na Soči Plave I in Plave II, je opozoril generalni direktor Primorja Dušan Črnigoi. Izvajalcem, ki so z gradnjo začeli pred tremi leti, je ob preboju predora čestital tudi Gabrijelčič in izpostavil, da bodo tri četrtnine del oz. opreme za hidroelektrarno zagotovila domača podjetja. (Sta)

TRŽIČ - Stekle priprave na obeleževanje

Stoletnica ladjedelnice

Marca odprtje velike razstave in splovitev ladje

Leta 1908 so odprli tržiško ladjedelnico, nedvomno najpomembnejši industrijski obrat goriške pokrajine, v katerem je služilo kruh na tisoče delavcev. Jubilej bodo proslavili z nizom prireditev in razstav, ki bodo trajale čez vse leto; ob pobudah za spoznavanje zgodovine obrata bodo poskrbeli tudi za srečanja, ki bodo namenjena razmisleku o današnjih težavah in potrebah delavcev.

»Ob stoletnici odprtja se moramo zamisliti o vlogi, ki jo je imela in jo ima ladjedelnica,« je pojasnil občinski odbornik Stefano Piredda, ki je včeraj na tržiškem županstvu skupaj z deželnim odbornikom Robertom Antonazem in pokrajinsko podpredsednico Roberto Demartin predstavil potek praznovanja in pobud. Po Pireddovih besedah morajo biti Tržičani ponosni na svojo ladjedelnico, saj je mesto še vedno neločljivo vezano na njen ob-

stoj in delovanje. Občinski odbor-
nik je pojasnil, da je prireditelj praznovanj ob stoletnici odbor, ki ga sestavljajo občina, pokrajina, dežela, Fundacija Goriške hranilnice, družba Fincantieri, tržiški kulturni konzorcij, CSIM, Trgovinska zbornica, Zveza industrijcev in zveza CONI.

Prva pobuda v okviru stoletnice bo razstava, ki jo prireja tržiški kulturni konzorcij, odprli pa jo bodo pojutrišnjem ob 17. uri v občinski dvorani Antiche mura v Tržiču. Na ogled bodo fotografije, ki korak za korakom pojasnjujejo potek gradnje ladje. Ob tem bodo marca prihodnjega leta v eni izmed hal ladjedelnice odprli veliko razstavo, v okviru katere bo družba Fincantieri na 1.200 kvadratnih metrih površine prikazala stoletno zgodovino obrata. Marca je predvidena tudi splovitev ladje Ventura, ki jo pravkar gradijo v doku tržiške ladjedelnice.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
OBČINSKA 1, ul. S. Michele 108, tel. 0481-21074.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
S. NICOLO', ul. I Maggio 92, tel. 0481-790338.

Kino

GORICA

KINEMAX Dvorana 1: 17.00 - 18.45 - 20.30 - 22.15 »I Simpson - Il film«. Dvorana 2: 17.30 - 20.00 - 22.00 »Sapori e dissapori«. Dvorana 3: 17.45 - 20.10 - 22.10 »La ragazza del lago«.

CORSO Rdeča dvorana: 17.45 - 20.00 - 22.15 »Shrek Terzo«.

Modra dvorana: 17.45 »Il dolce e l'amaro«; 20.00 - 20.20 »Io non sono qui«.

Rumena dvorana: 17.45 - 20.00 - 22.15 »Licenza di matrimonio«.

TRŽIČ

KINEMAX Dvorana 1: 17.00 - 18.45 - 20.30 - 22.20 »I Simpson - Il film«. Dvorana 2: 16.00 - 21.30 »I Simpson - Il film«; 18.00 »Premonition«.

Dvorana 3: 17.00 - 20.00 - 22.00 »Shrek Terzo«.

Dvorana 4: 17.30 - 20.00 - 22.00 »Sapori e dissapori«.

Dvorana 5: 18.00 - 20.15 - 22.15 »L'ultima legione«.

Šolske vesti

NA INDUSTRIJSKEM TEHNIČNEM ZAVODU JURIJ VEGA v Gorici iščejo suplenta za poučevanje elektronike - natečajni razred A034; zainteresirani naj čim prej pokličejo na tel. 0481-530021 (tajništvo šole v ulici Puccini 14 v Gorici).

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE obvešča kandidate, da je bil na posameznih šolah objavljen 1. pas za vodskih lestvic. Kandidati, ki so v roku predstavili model B in niso prisotni v lestvicah na šolah, za katere so zaprosili, morajo v roku petih dni po objavi (do 19. t.m.), obvestiti šolo, na katero so naslovili prošnjo, in zaprositi za morebitne popravke. Urad za slovenske šole in tajništva šol so na razpolago za pojasnila.

Izleti

PEVSKI ZBOR KD SKALA iz Gabrij prireja enodnevni izlet z avtobusom v Borovnico pri Ljubljani v nedeljo, 23. septembra, z odhodom ob 7.30 izpred društvenega sedeža. Okrog 10. ure se bo skupina pohodnikov v Peklu podala na krožno pešpot, medtem ko si bo druga skupina ogledala muzej v gradu Bistra in Borovnico; izletnike bo sprejel župan Borovnice Franjo Modrijan. Za vse bo sledilo skupno kosilo. V popoldanskem času bo srečanje z domačimi pevci. Še so prosta mesta; cena znaša 30 evrov, informacije in prijave nudijo odborniki društva, posebej pa Branko Kuzmin (tel. 392-3393117).

ZVEZA SLOVENSkih KULTURNIH DRUŠTEV organizira v nedeljo, 30. septembra, izlet v Škofjo Loko »Po poteh naših pesnikov in pisateljev - ogled Tavčarjeve domovine«. Za prijave in informacije pokličite na tržaški (040-635626) oziroma goriški urad ZSKD (0481-531495).

Obvestila

DRUŽBA ITALIJANSKIH POŠT sporoča, da s septembrom dalje velja zimski urnik poštних uradov. Na korzu Verdi v Gorici je odprt od ponedeljka do sobote med 8.30 in 19. uro; z istim urnikom so od ponedeljka do petka odprti uradi v Krmini, Tržiču in Ronkah, ki so na razpolago strankam tudi ob sobotah med 8.30 in 13. uro. Zimski urnik (8.30-13.45) velja tudi v Podgori, Koprivnem in Medehi.

GODBA KRAS iz Doberdoba obvešča, da je v teku vpisovanje v glasbeno šolo za trobila, pihala in tolkala; informacije vsak dan od 19. ure dalje na tel. 338-6347012 (Luciano) ali 335-6478072 (Robert) ter osebno ob

Slovenska kulturno
gospodarska zveza

Z D R U Ž E N J E
DARKO BRATINA

**1997 - 2007: DESET LET ZGODOVINE
SLOVENSKA ORGANIZIRANOST V ITALIJI:
inovativni pristopi in modernizacija**

Sodelujejo: *Miloš Budin, Ace Mermolja, Boris Peric*
Povezuje: *Rudi Pavšič*

Kulturni dom v Gorici, ponedeljek, 24.9.07 ob 18.30

ponedeljkih in četrth ob 20.30 v glasbeni sobi v Doberdobu.

KD BRIŠKI GRIČ priredi tečaj aerobike ob torkih in četrthih med 19. in 20. uro; informacije tel. 388-8400814 (Andreja).

KLEKLJARSKI ODESK društva Jadro je začel novo letno dejavnost ob torkih med 15.30 in 18.30 na sedežu društva v Romjanu; vpisovanje in informacije na tel. 0481-776123.

KULTURNO DRUŠTVO SOVODNJE vabi na redni občni zbor, ki bo v sredo, 26. septembra, v Kulturnem domu v Sovodnjah, v prvem sklicu ob 19.30, v drugem pa ob 20.30.

MLADINSKI CENTER NOVA GORICA prireja za italijanske osnovnošolce in dijak brezplačni tečaj slovenskega jezika, ki se bo začel 2. oktobra in bo trajal 70 šolskih ur, dvakrat na teden po dve šolski uri v prostorih Mladinskega centra Nova Gorica; prijave do 28. septembra preko elektronske pošte info@mc-ng.org ali na tel. 003865-3333020.

MLADINSKI ODESK KD SOVODNJE prireja začetni tečaj plesa za mlade. Prvo srečanje bo v četrtek, 20. septembra, ob 20.30 v Kulturnem domu v Sovodnjah. Za informacije tel. št. 328-2580904 (Maja).

OBČINA DOBERDOB in družba Net-tare prinašata v hiše in podjetja medmrežje brez žičnega omrežja in najemnine Telecom do 9 Mbps. Informativno srečanje bo v četrtek, 20. septembra, ob 20.30 na sedežu Kulturnega društva Jezero, Rimska ulica 24 v Doberdobu.

ODELEK BALETA SCVG EMIL KOMEL deluje v baletni sobi Kulturnega doma v Gorici. Začetek dejavnosti - tečaj klasičnega in sodobnega baleta - bo 19. septembra; lekcije potekajo dvakrat tedensko, ob sredah in petkih, med 17. in 19. uro. Vpisujejo ves mesec september; podrobnejše informacije na SCGV Emil Komel (tel. 0481-532163) in v pisarni Kulturnega doma (tel. 0481-33288).

ODRAŠČAJMO Z GLASBO je projekt kulturnega društva Oton Župancič iz Štandreža, ki dopolnjuje pevsko dejavnost otrok od 3. leta starosti. Srečanja se bodo pričela v sredo, 3. oktobra, in jih bosta vodili Tanja Gaeta in Sara Hoban. Informativno srečanje za starše bo v kulturnem domu Andreja Budala, ul. Montello 9 v Štandrežu v sredo, 26. septembra, in v ponedeljek, 1. oktobra, ob 19.30. Informacije nudi Tanja Gaeta (tel. 328-0309219 ali e-mail: tanjagae-ta@libero.it).

PRI ŠZ OLYMPIA vpisujejo za gim-play (telovadba predšolskih otrok), športno ritmično gimnastiko, orodno telovadbo, odbojko, miniodbojko in športni ples; informacije do četrta, 20. septembra, med 17. in 18.30 na uradu ŠZ Olympia (drevored 20. septembra 118) ali na tel. 335-5952551 (Damijana Češčut). V ponedeljek, 24. septembra se bodo pričeli treningi: ob 16. uri mlajša skupina ritmike in orodne telovabe, ob 17. uri starejša skupina ritmike in orodne telovadbe, ob 18. uri minivolley in športni ples skupina Senior; v torek, 2. oktobra, ob 15. uri telovadba predšolskih otrok, ob 17. uri športni ples skupina Mini, ob 18. uri športni ples skupina Junior.

SOVODENJSKA SEKCIJA SLOVENSKE SKUPNOSTI vabi člane in somišljenike na srečanje v ponedeljek, 24. septembra, v društvenih prostorih v Rupi ob 20.30. Dnevni red predvideva poročanje o delovanju v občinskem svetu ter novosti v zvezi z ustanavljanjem Demokratske stranke.

TRADICIONALNI 50-URNI TEČAJ SLOVENŠČINE za odrasle prireja društvo Jadro na sedežu v Romjanu v začetku oktobra. Organizacijska seja bo v ponedeljek, 24. septembra, ob 20. uri v ulici Monte Sei busi 2 v Romjanu; informacije pri odbornikih (tel. 0481-779843).

V GALERIJI KULTURNEGA DOMA v Gorici ob 18. uri in v galeriji Artes v Novi Gorici (ul. Gradnikove brigade 6) ob 19. uri bo v petek, 21. septembra, odprtje samostojne čezmejne razstave slikarja Aleksandra Pe-ca iz Nove Gorice. Umetnika bo predstavil goriški likovni kritik Joško Vetrih.

Prireditve

GLEDALIŠKI FESTIVAL GORIŠKI GRAD: 22. septembra, ob 20.30 gledališka skupina La Locandina - Pagani (SA), »Non ti pago« Eduar-da De Filippa; informacije in predprodaja pri knjigarni Antonini (korzo Italia 51/a v Gorici, tel. 0481-30212).

GORIŠKI MUZEJ prireja v Mušičevi galeriji Gradu Dobrovo razstavo akvarelov goriškega slikarja Andreja Kosiča. Odprtje bo v petek, 21. septembra, ob 19. uri; umetnika in njegova dela bo predstavila kritičarka Anamarija Stibilj Šajn, zapel bo zbor Venika iz Goriških Brd pod vodstvom Franke Žgavec. Okrog 50 akvarelov iz zadnjih petih let Kosičevega likovnega ustvarjanja bo tokrat prvič razstavljenih.

KD ANDREJ PAGLAVEC IN VZPI-AN-PI vabita v nedeljo, 23. septembra, ob 10. uri na poimenovanje društvene dvorane po narodnem heroju Rastislavu Delpinu - Zmagu ob 20-letnici odprtja Kulturnega doma v Podgori. Na programu priložnostna govora, zborovsko petje, recitacije, družabnost.

MESTNA GALERIJA NOVA GORICA vabi na odprtje inštalacije Jureta Poše z naslovom Tunel v petek, 21. septembra, ob 20. uri v predoru za pešce in kolesarje pod Kostanjevico v Novi Gorici. Prireditve ob 10. obletnici delovanja Mestne galerije Nova Gorica bo pospremila konceptualna plesno-gledališka pred-stava z naslovom Lunatik, avtorja Boruta Bučinela. Inštalacija bo na ogled do sanacije predora.

PRVA IZVEDBA »DOBERDUBSKE FEŠTE« v organizaciji Pihalnega orkestra Kras, oddelka Civilne zaštite iz Doberdoba, SKD Hrast in MO Jezero bo v nedeljo, 23. septembra, na dvorišču pred župnijsko dvorano. Od 13. ure dalje bo zanimiv kulturno-športni program za vse. Ob 14. uri bo na vrsti tradicionalni Hrast bike slalom, ki bo letos na doberdobski gmajni že četrth. Dirka z gorskimi kolesi je namenjena osnovnošolcem, srednješolcem in višješolcem, pa tudi tistim, ki še vedno radi stopijo na kolo. Sledila bo demonstracija Civilne zaštite v Doberdobu. Večer bo sklenil doberdobski rock bend Blek Panthers, uvod v koncert bo imel Pihalni orkester Kras.

V DRŽAVNI KNJIŽNICI v ul. Mameli v Gorici je do sobote, 29. septembra, na ogled razstava C. Piemontija »Fotogrammi«. Urnik: od ponedeljka do petka od 10.30 do 18.30, v soboto od 10.30 do 13.30.

Pogrebi

DANES V KRMINU: 14.00, Vilma Scoda por. Danielis v kapeli samostana Rosa mistica in na pokopališču.

Zmagovalka Rachel Cassar je efekt dosegla s fazanjim perjem

BUMBACA

Praznovanje petnajstletnice lahko poteka tudi brez posebnega pompa. S takim pozitivnim vtisom smo v soboto zapustili halo sejmišča, kjer je potekal zaključni večer letošnje prireditve Mittelmoda.

Sejem s področja modnih oblačil in dodatkov je dobil nov zagon in ubral pravo smer, ko se je prelevil v natečaj za mlade talente, študente modnih in dizajnerskih šol. Podobnih prireditev je veliko, a se je znala Gorica prebiti med visoko kotirane natečaje. Sodelovanje z italijansko modno zbornico, področnimi ustanovami in podjetji se je torej obrestovalo. Tako se je na petkovem mondenem in gala večeru na goriškem gradu zbralo več modnih ustvarjalcev in iskalcev talentov. Kar nekaj mladih, ki so svoje kreacije ponujali na ogled v Gorici, je namreč danes zaposlenih v svetovno znanih modnih ateljejih.

Tudi marsikateremu letošnjemu nasstopajočemu se bodo verjetno odprla vrata v svet mode. Kakovostna raven predstavljenih kolekcij je bila visoka: izstopale so pazljivost pri izbiri materialov in kombinaciji barv (predvladovali so topli odtenki sivih in rjavih), pozornost za detalj, uigranost različnih kosov oblačil in dodatkov, pri mnogih pa še dovršen smisel za vsakodnevno uporabnost. Videli smo veliko kolekcij pret-a-porter, manj visokomodne drznosti, a te so bile zares izredne, kot npr. oblačila Avstralke Rachel Cassar, zmagovalke prve nagrade letošnje petnajste izvedbe goriške prireditve. V lepem številu prisotna

Uspeh dvorne glasbe

Obujanje grasbene tradicije iz obdobja med dvanajstim in sedemnajstim stoletjem ter njeno aktualiziranje. Po oceni prirediteljev čezmejnega niza dvorne glasbe, ki se je začel julija, trajal 24 koncertov in se pravkar zaključil s sklepnim dogodkom v Kromberku, v zgoraj navedenem tiči uspeh prireditve pri občinstvu in kritikih. »Dober odziv publike je dokaz, da si je glasbena manifestacija izborila mesto v poletni kulturni ponudbi,« je izjavil njen umetniški direktor Giuseppe Paolo Cecere in dodal, da je občinstvo v petih letih obstoja neprestano naraščalo. K temu je prispevala tudi posrečena izbira, da sugestije kakovostne dvorne glasbe predstavljajo v sozvočju s sugestijami manj poznanih ali težko dostopnih krajev, ki so jim dodadali še vonje in okuse jedi iz obravnava-nega obdobja.

GLEDALIŠČE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

GORICA

Kulturni dom

V soboto, 22. septembra ob 20.30 / 17. gledališki festival "Castello di Gorizia", z delom »Non ti pago«, nastopa gledališka skupina Teatro Stabile La locandina - Pagani (SA).

V petek, 28. septembra ob 20.30 / 17. gledališki festival "Castello di Gorizia", »Taxi a due piazze« je naslov dela, ki ga bo podala gledališka skupina Gruppo del Pierrot iz Neaplja.

SLOVENIJA

POSTOJNA

V četrtek, 27. septembra ob 19.30 / J. Hašek: »Prigode dobrega vojaka Švejka« (črna komedija), režija G. Lešnjak - Gojc. Gostovanje Šentjakobskega gledališča na festivalu Linhartovo srečanje.

NOVA GORICA

Slovensko narodno gledališče

V nedeljo, 23. septembra ob 18.00 / »Sej smo vsi ena žlahta«. Nastopa gledališka skupina Vrtojba.

LJUBLJANA

SNG Drama Ljubljana

Veliki oder

Dane Zajc: »Jagababa«. Ponovitve: v petek, 21. ob 19.30, v soboto, 22. ob 20.00, v sredo, 26. ob 19.30, v četrtek, 27. ob 17.00 in v petek, 28. septembra ob 19.30.

V soboto, 29. septembra ob 19.30 / Jean-Baptiste Poquelin Molière: »Tartuffe«.

Mala drama

Jutri, 20. septembra ob 20.00 / Ingmar Villqist: »Halvarjeva noč«. Gostuje Kamerni teater 55 Sarajevo.

V soboto, 22. in v petek, 28. septembra ob 20.00 / Neil LaBute: »Razsutje / Igre poslednjih dni«. Gostuje Imaginarni, zavod za kulturno dejavnost.

V ponedeljek, 24. septembra ob 20.00 / Jean Genet: »Služkinji«.

V torek, 25. septembra ob 20.00 / Connor McPherson: »Jez«.

V soboto, 29. septembra ob 20.00 / Aleš Berger: »Zmenki«.

Mestno Gledališče Ljubljansko

Veliki oder

V torek, 25. septembra ob 15.30 in 20.00 in v petek, 28. septembra ob 20.00 / Joseph Stein, Jerry Bock, Sheldon Harnick: »Goslač na strehi«.

V soboto, 29. septembra ob 20.00 / Joe Masteroff, Fred Ebb, John Kander: »Kabaret«.

Mala scena MGL

V soboto, 22. in v ponedeljek, 24. septembra ob 20.00 / Kim Komljanec: »Kura nima jajc«.

V četrtek, 27. septembra ob 20.00 / James Prideaux: »Gospodinja«.

Šentjakobsko gledališče

V soboto, 22. septembra ob 19.30 / J. Jacobs/W. Casey: »Briljantina«, (muzikal), režija in koreografija Mojca Horvat.

V petek, 28. septembra ob 19.30 / D. Goggin: »Nunsense II« (muzikal), režija in koreografija M. Horvat.

GLASBA

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi

V petek, 21. septembra ob 20.30 in v nedeljo, 23. septembra ob 17.30 / Drugi koncert orkestra G. Verdi v okviru simfonične sezone 2007, vodi Stefan Anton Reck.

V soboto, 29. septembra ob 20.30 in v nedeljo, 30. septembra ob 17.30 / Koncert orkestra in zhora G. Verdi v okviru simfonične sezone 2007, vodi Will Humburg.

■ Note Timave

Danes, 19. septembra ob 21.00, grad Colloredo, Monte Albano (Videm) / John Olaf Laneri - klavirski recital.

V ponedeljek, 24. septembra ob 21.00, cerkev sv. Ivana v Štivanu / Ansambel »Interpreti Venezianik«.

V ponedeljek, 1. oktobra ob 21.00, cerkev sv. Ivana v Štivanu / Zoltan Szabo - John Olaf Laneri - duo violončelo - klavir.

V soboto, 6. oktobra ob 21.00, grad Colloredo, Monte Albano (Videm) / Ansambel »Interpreti Venezianik«.

■ 30. MEDNARODNI

ORGELSKI FESTIVAL

V ponedeljek, 24. septembra ob 20.30,

katedrala sv. Justa / Kristian Schneider - orgle.

V petek, 28. septembra ob 20.00, Fontane (HR), župnijska cerkev sv. Martina / Riccardo Cossi - orgle.

■ KOGOJEVI DNEVI 2007

V soboto, 22. septembra ob 20.30, Kanal ob Soči, cerkev sv. Marije Vnebovzete / Juvavum Brass Quintet - Salzburg.

V sredo, 26. septembra ob 10.00, Deske, Kulturni dom / Koncert za mladino.

V petek, 28. septembra ob 20.30, Gorica, Kulturni center Lojze Bratuž / Dubravka Tomšič Srebotnjak - klavir.

V petek, 5. oktobra ob 20.30, Kanal ob Soči, cerkev sv. Marije Vnebovzete / David Hall Johnson - violina in Nina Prešiček - klavir.

V nedeljo, 14. oktobra ob 16.00, Gorenji Tarbij (Srednje), cerkev sv. Ivana / Trobilni ansambel Slovenske filharmonije. Dirigentka: Andreja Šolar.

V ponedeljek, 22. oktobra ob 20.15, Nova Gorica, Kulturni dom / Simfonični orkester RTV Slovenija. Dirigent: Anton Nanut. Vuk Jovanović - klavir.

V petek, 26. oktobra ob 20.00, Vipava, dvorec Zemono / Portretni koncert skladatelja Uroša Rojka.

V sredo, 31. oktobra ob 20.30, Trst, Kulturni dom / Ob osemdesetletnici skladatelja Pavla Merkúja. Orchestra di Padova e del Veneto. Dirigent: Anton Nanut.

SLOVENIJA

POSTOJNA

Jamski dvorec

Jutri, 20. septembra / V okviru »Posojne blues festivala« bo nastopil britanski vokalist Ian Siegal.

NOVA GORICA

Slovensko narodno gledališče

V petek, 21. septembra ob 20.00 / W. A. Mozart: »Figarova svatba«. Play opera Tokyo in Komorni orkester Ljubljana.

V četrtek, 27. septembra ob 20.00 / G. Puccini: »Madame Butterfly«. Play opera Tokyo in Komorni orkester Ljubljana.

LJUBLJANA

Letno gledališče Križank

V četrtek, 27. septembra / Nastop hrvaške pevke Severine.

RAZSTAVE

■ RAZSTAVE OB 100-LETNICI ROJSTVA LOJZETA SPACALA

ŠTANJEL

Grafike - do decembra 2007 - Galerija Lojzeta Spacala. Urnik: v tednu od 10.00 do 14.00, ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 18.00, ob ponedeljkih zaprto. Za najavljene skupine po dogovoru. Info: tel. ++38657690197 ali mobi ++38641337422 Štefan.

Grafične miniature - do 15. oktobra - Galerija pri Valetovih

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Dvorana deželnega sveta: antološka razstava posvečena Mastru Guidu Tavagnaccu. Možnost ogleda do 12. oktobra od ponedeljka do petka od 9.30 do 18.00.

Muzej judovske skupnosti: do 16. oktobra razstavlja Herbert Pagani »Apunti di una vita«.

Prenovljena ribarnica: do 14. oktobra od 10.00 do 23.00 so na ogled Mascherinijeve skulpture.

Poštni in telegrafski muzej: do 14. oktobra je odprta razstava »Zgodovina in filatelija: pregled vrednot in kulture«. V tednu je odprto od 9.00 do 13.00 ob nedeljah od 10.00 do 12.00.

Kavarna Stella Polare (Trg sv. Antona 6): do 1. novembra bo razstavljal tržaški slikar Boris Zuljan.

Kulturni dom: v okviru festivala Triestefotografia, bodo do 30. septembra na ogled dela 15 slovenskih fotografov.

Galerija Tržaške knjigarne: do 29. septembra razstavlja pod naslovom Srce - Cuore tržaška slikarka Annamaria Ducaton.

Razstavna dvorana palače Costanzi (Mali trg 2): do 30. septembra bodo na ogled slikarska dela Ramira Menga. Odprto vsak dan od 10.00 do 13.00 in od 17.00 do 20.00. Vstop prost.

Občinska umetnostna dvorana: do 30. septembra ima osebno razstavo pod naslovom »Visioni« Nicola Tomasi. Odprto vsak dan od 10.00 do 13.00 in od 17.00 do 20.00.

Dvorana bivše oglasne deske (Mali trg 3):»Umetnost po žensko« je naslov skupinske razstave umetnic, ki bodo razstavljale do 23. septembra in sicer vsak dan od 10.00 do 13.00 in od 17.00 do 19.30.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

OPČINE

Prosvetni dom: do 29. septembra bo odprta fotografska razstava Lojze Spacal, Marijan Pfaifer »Kras, Istra, Posočje: podobe, krajine, vtisi«. Ogled ob delavnih od 17.00 do 20.00.

Bambičeva galerija (Proseška ulica 131): keramične izdelke razstavlja do 28. septembra Gabrijela Osbich Pison. Urnik ogleda od ponedeljka do petka 10.00 do 12.00 in od 17.00 do 19.00.

REPEN

Muzej Kraška hiša je odprt ob nedeljah in praznikih z urnikom od 11.00 do 12.30 in od 15.00 do 17.00. Za večje skupine je ogled možen tudi v drugih terminih po dogovoru z upravitelji. Informacije na tel. št. 040327240 ali Hyperlink mailto:info@kraskahisa.com info@kraskahisa.com

DEVIN

Devinski grad: do 21. oktobra je odprta razstava z naslovom: »Rainer Maria Rilke: pesnik in njegovi angeli«. Ogled je možen vsak dan razen ob torkih od 9.30 do 17.30.

GORICA

Na goriškem gradu bo do 28. oktobra od torka do nedelje od 9.30 do 13.00 ter od 15.00 do 19.30, na ogled umetniška razstava z naslovom »Passaggi«.

V Državni knjižnici je na ogled razstava Carla Piemontija z naslovom »Fotogrammi«, odprta bo do 29. septembra.

Galerija Kulturnega doma: v petek, 21. septembra ob 19.00 otvoritev slikarske razstave Aleksandra Peca iz Nove Gorice.

GORICA

V nekdanjih konjušnicah dvorca Coronini Cronberg, bo do 28. novembra na ogled razstava starih čipk zbirke Coronini Cronberg z naslovom »Vanità e decoro«.

LOČNIK

V občinskem centru na Trgu San Giorgio 37, bo do 23. septembra na ogled fotografska razstava z naslovom »Portfolio a Lucinico«. Razstavljajo Valter Nanut, Silvan Pittoli in Giorgio Bregant. Urnik od 17.30 do 19.30 ob delavnih in od 10.30 do 12.30 ob nedeljah. Vstop prost.

ŠMARTNO

V galeriji Hiše kulture, bo do 10. oktobra na ogled razstava umetnice Marlies Liefeld-Rapetti z naslovom Puppa v Šmartnem. Urnik galerije: četrtek in petek od 10.00 do 15.00, sobota in nedelja od 14.00 do 17.00.

PASSARIANO

Vila Manin - Center sodobne umetnosti: do 30. septembra bo razstavljal Hiroshi Sugimoto.

SLOVENIJA

PADNA

Galerija Božidarja Jakca: grafike in risbe Božidarja Jakca in arheološke najdbe stare Padne, stalni razstavi. Ključ galerije na voljo v Padni pri hiši št.1 (Pucer), 0038665-6725028.

LOKEV

Vojaški muzej Tabor: orožje in oprema, stalna razstava.

SEŽANA

Kosovelov dom: do srede, 26. septembra bo na ogled razstava slik Dušana Sterleta »Sledi«.

VIPAVA

Vojašnica Janka Premrla Vojka: vojaški muzej, orožje, oprema, dokumenti, osebni predmeti vojakov s soške fronte, stalna razstava.

BRANIK

Grad odprt ob sobotah, nedeljah in praznikih od 14.00 do 19.00 (ob slabem vremenu zaprto), za večje skupine tudi med tednom po predhodnem dogovoru (tel. +386(0)53334310, gsm +386(0)31324101.

MIREN

Galerija Oskarja Kogoja: na ogled monografska zbirka ter prostori obnovljenega materinega doma, Miren, št. 125.

SOLKAN

Vila Bartolomei: na ogled je razstava z naslovom »Ohraniti preteklost - ustaviti čas za danes in jutri« (predstavitev

GLEDALIŠČE - SNG Maribor

Začetek sezone s projektom Diega de Bree Mali princ

MARIBOR - Drama Slovenskega narodnega gledališča (SNG) Maribor bo letošnjo sezono odprla z avtorskim projektom Diega de Bree Mali princ, ki je nastal po motivih literarnih del Antoina de Saint-Exuperyja Mali princ in Veter, pesek in zvezde. Predstava, ki bo v Stari dvorani SNG Maribor premierno uprizorjena v soboto, 22. septembra, ob 19.30, je nastala v koprodukciji s Festivalom Ex Ponto, glavno vlogo pa bo odigrala Tijuana Križman.

Diego de Brea se pod predstavo podpisuje pod izbor besedila in glasbe, kot režiser, koreograf in scenograf, videoprojekcije so delo Mateja Modrinjaka, oblikovalec svetlobe je Tomaž Bezjak, oblikovalka maske pa Mirjana Djordjević. Ob Križmanovi kot Malem princu bosta predstavi zgolj svoja glasova posodila še Ksenija Mišič in Peter Boštjančič.

"Izziv ugledališčenja je vedno v tem, da stvari na začetku niso postavljene kot nekaj, kar razumem, ampak kot nekaj, kar me vznemirja. In kar me vznemirja pri Malem princu, je to, da je ta tekst postavljen kot legendarna zgodba, Mali princ pa pravzaprav predstavlja neko ikono. Zdi se mi pa, da se te posplošitve nikoli niso znale dotakniti samega bistva, ki je skrito v tragični zgodbi samega Exuperyja in njegovih poletov; skrito je v njegovih nesrečnih ljubezenskih zgodbah in ta tragika vzpostavlja zelo osamljen lik, izgubljen v tej civilizaciji, ki išče izhod, išče osmišljenje, išče svoje lastno izpolnjenje in išče ga v izzivanju smrti. Seveda pa je ta pot že v osnovi zapisana izginotju," je na včerajšnji novinarski konferenci povedal avtor predstave.

Zgodba sama je sicer polna simbolike, saj gre za skrajno poetičen tekst, ki pravzaprav nima dramske napetosti. Zato se je de Brea tudi odločil za sodelovanje z balerino Tijuano Križman, in sicer za to, da stvari postavi na drugo raven, ki bo mogoče na drugačen način ali pa skozi neko drugo optiko vzpostavil ali pa prenesel ta ključni problem.

Osnovo uprizoritve poleg Malega princa nudi tudi Exuperyjeva knjiga Veter, pesek in zvezde, kjer avtor ze-

lo natančno opisuje svoje iskanje, pravzaprav agonijo iskanja vode in preživetja. "Ta zgodba je bila osnova za njegovo potovanje skozi njega samega. Hkrati pa se mi zdi, da se tukaj kaže še en problem, in sicer ta, da vsak, ki na novo zaživi, potrebuje nekoga, ki zanj umre. In tako Exupery s svojim odhodom nekako prepusti mesto Malemu princu," je še dodal Diego de Brea.

De Brea se je leta 1995 vpisal na študij gledališke režije na ljubljanski AGRFT, ki ga je zaključil z diplomsko predstavo Obločnica, ki se rojeva. Uprizoritev je bila leta 1999 nagrajena na mednarodnem gledališkem festivalu študentske produkcije v Brnu, leto pozneje pa je zanj prejel še univerzitetno Prešernovo nagrado. Je režiser z izrazito avtorsko poetiko in je v preteklih gledaliških sezonah ustvaril številne prepoznavne dramske, mladinske in lutkovne uprizoritve ter več avtorskih projektov. Med drugim je režiral tudi v Slovenskem stalnem gledališču v Trstu.

Režiral je tudi že v Mariboru, in sicer otroško uprizoritev Hrestača v sezoni 2000/2001. Na letošnjem Borštnikovem srečanju sta v tekmovalnem programu njegovi uprizoritvi Somrak bogov v izvedbi Slovenskega mladinskega gledališča in Služkinji v izvedbi SNG Drama Ljubljana. (STA)

konservatorskih in restavratorskih delavnic Goriškega muzeja) od ponedeljka do petka od 8.00 do 15.00. Razstavo so pripravili Jana Šubic Prislan, Ana Sirk Fakuč, Davorin Pogačnik in Vanda Bratina. Najavljene skupine si lahko muzejsko zbirko ogledajo tudi izven urnika; informacije na tajništvu Goriškega muzeja (tel. 003865-3359811).

NOVA GORICA

Muzejske zbirke Goriškega muzeja so odprte s poletnim urnikom: grad Kromberk od ponedeljka do petka od 8.00 do 19.00, sobota zaprto, nedelja, prazniki od 13.00 do 19.00; Sv. Gora sobota, nedelja, prazniki od 10.00 do 18.00; grad Dobrovo ponedeljek zaprto, od torka do petka od 8.00 do 16.00, sobota, nedelja, prazniki od 13.00 do 17.00; Kolodvor od ponedeljka do torka v skladu z urnikom Turistične agencije Lastovka, sobota od 12.00 do 19.00, nedelja od 10.00 do 19.00. Za ostale muzejske zbirke je urnik nespremenjen. Najavljene skupine si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika. Za informacije in najave lahko obiskovalci pokličejo na tajništvo Goriškega muzeja, tel. 003865-3359811.

Paviljon Poslovnega centra Hit: do oktobra bo razstavljala umetniške keramike Lučka Šičarov iz Ljubljane.

Galerija Artes (Ul. Gradnikove brigade 6): v petek, 21. septembra ob 18.00 otvoritev slikarske razstave Aleksandra Peca iz Nove Gorice.

DOBOVO

Goriški muzej prireja v Mušičevi galeriji na Gradu Dobrovo razstavo akvarelov goriškega slikarja Andreja Ko-

siča. Odprtje bo v petek, 21. septembra, ob 19.00; umetnika in njegova dela bo predstavila kritičarka Anamarija Stibilj Šajn, zapel bo zbor Venika iz Goriških Brd pod vodstvom Franke Žgavec. Okrog 50 akvarelov iz zadnjih petih let Kosičevega likovnega ustvarjanja bo tokrat prvič razstavljenih.

IDRIJA

Mestni muzej: odprto vsak dan od 9.00 do 18.00, Turistično informacijski center Idrija odprto od 8.00 do 16.00, ob sobotah od 9.00 do 12.00.

KOBARID

Kobariški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan od 9.00 do 18.00.

LOKAVEC

Kovaški muzej: Orodje in oprema, stalna razstava.

LJUBLJANA

Muzej novejšje zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10.00 do 18.00.

Prostori Kluba kulturnih in znanstvenih delavcev (Tomšičeva ul. 12): do 5. oktobra bo vsak dan od 15.00 do 21.00 možen ogled likovne razstave tržaškega slikarja Edija Žerjala.

TRENTA

Trentarski muzej: razstava o Triglavskem narodnem parku in etnološka zbirka, stalni razstavi. Urnik: vsak dan od 10.00 do 18.00.

TOLMIN

Tolminska muzejska zbirka: od ponedeljka do petka od 9.00 do 15.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 17.00.

IRAN - Italija, Rusija in Kitajska kritične do groženj francoskega zunanjega ministra z vojno

Ahmadinedžad: Kouchnerjevih opozoril ne jemljemo resno

Francija pa si zdaj prizadeva za uvedbo sankcij Evropske unije proti Teheranu

TEHERAN - Iranski predsednik Mahmud Ahmadinedžad se je včeraj odzval na besede francoskega zunanjega ministra Bernarda Kouchnerja, ki je v nedeljo posvaril, da bi se svet moral pripraviti na vojno proti Teheranu zaradi iranskega jedrskega programa. Na svarila iz Pariza so se včeraj z neodobravanjem odzvali tudi v Italiji, Rusiji in na Kitajskem. Kouchner naj bi svoje sporne izjave o vojni proti Iranu že omilil. V pogovoru za današnjo izdajo francoskega dnevnika Le Monde je dejal, da »ne želi, da bi ga imeli za zagovornika vojne«. »Moje besede so bile resno in odločno mirovno sporočilo,« je za časnik na letu v Moskvo še dejal francoski zunanji minister.

Iran opozoril francoskega zunanjega ministra »ne jemlje resno«, je novinarjem po govoru v parlamentu dejal iranski predsednik. To je bil prvi javni odziv iranskega predsednika na Kouchnerjeve nedeljske izjave. Italijanski zunanji minister Massimo D'Alema je v Rimu v zvezi s vprašanjem iranskega jedrskega programa posvaril pred grožnjami z vojno. »Preden kdo govori o vojni, moramo politični in diplomatski pobudi dati dovolj časa. Nova vojna bi prinesla novo tragedijo,« je dejal vodja italijanske diplomacije.

Podobno kot v Rimu razmišljajo tudi v Moskvi in Pekingu. Ruski zunanji minister Sergej Lavrov je včeraj med obiskom Kouchnerja v Moskvi izrazil zaskrbljenost zaradi domnevnih vojaških načrtov proti Iranu. »Skrbijo nas vedno pogostejša poročila, da obstajajo resni razmisleki o vojaškem napadu na Iran,« je dejal. Hkrati je izrazil upanje, da v regiji ne bo prišlo do povečanja napetosti. Kitajska nasprotuje grožnjam Iranu, je v odzivu na Kouchnerjeve besede v Pekingu dejala tiskovna predstavnica kitajskega zunanjega ministrstva Jiang Yu in dodala, da Kitajska zagovarja diplomatska pogajanja.

Medtem pa se je razvedelo, da si Francija prizadeva za uvedbo sankcij Evropske unije proti Iranu, če pogovori v Varnostnem svetu o iranskem jedrskem programu ZN ne bodo prinesli rezultatov. »Ne želimo čakati do konca leta«, da bi dosegli uvedbo novih sankcij proti Iranu, je dejala tiskovna predstavnica francoskega zunanjega ministrstva Pascale Andreani. Sicer je francoski predlog »evropske resolucije« proti Iranu še vedno precej v povojih in bo zelo verjetno tudi v okviru EU potreboval več mesecev pogajanj. Vendar pa naj bi šel predlog v smeri, da bi bile sankcije usmerjene proti vrsti iranskih podjetij v finančnem sektorju, zlasti proti bankam in zavarovalnicam.

Iranski predsednik Mahmud Ahmadinedžad

ZDA - Borzni indeksi nemudoma poskočili

Zvezne rezerve za 0,5% znižale ključno obrestno mero

WASHINGTON - Odbor za odprti trg ameriške centralne banke Zveznih rezerv je včeraj presegel pričakovanja in znižal ključno obrestno mero, po kateri si banke med seboj čez noč posojajo denar za pol odstotne točke na 4,75 odstotka. Odbor je prav tako za 0,50 odstotka znižal diskontno obrestno mero, po kateri Zvezne rezerve posojajo denar bankam s 5,75 odstotka na 5,25 odstotka. Borzni indeksi Wall Streeta so po soglasni odločitvi nemudoma krepko poskočili. Prvo znižanje ključne obrestne mere od junija leta 2003, ko je znašala le odstotek je bilo pričakovano, napovedovano in potrebno kot odgovor na finančno krizo, zaradi ohlajanja stanovanjskega trga in krize hipotekarnih posojil. Finančna kriza je spremenila razpravo med centralnimi bankirji z obvladovanja inflacije na preprečevanje gospodarske recesije, do katere lahko pride, če se hipotekarna kriza prelije v druge dele gospodarstva, predvsem pa če negativno vpliva na potrošniško porabo.

Odbor je na krizo že odgovoril 17. avgusta z znižanjem diskontne obrestne me-

BEN BERNANKE

re s 6,25 odstotka na 5,75 odstotka. Spremlajoča izjava soglasne odločitve pravi, da so se inflacijski pritiski umirili in opozarja na nevarnost poglobitve hipotekarne krize.

Članom Odbora, pod vodstvom predsednika Zveznih rezerv Bena Bernankeja, ki je opravil svoj prvi večji preizkus odkar je leta 2006 nasledil Alana Greenspana, so k odločitvi o znižanju obresti pomagali gospodarski podatki. Ministrstvo za delo je včeraj zjutraj sporočilo, da je inflacija na ravni proizvajalcev avgusta padla za 1,4 odstotka v primerjavi z julijem. Osnovna inflacija brez cen energije in hrane, ki jo od-

bor najpogostejše upošteva pri svojih odločitvah, se je povišala le za 0,2 odstotka in od avgusta 2006 do avgusta 2007 znaša le 1,1 odstotka.

Bolj kot inflacija sedaj zaskrbljuje gospodarska rast, ki je v drugem četrtletju letošnjega leta znašala dobre štiri odstotke, vendar pa analitiki pričakujejo, da se bo v tekočem tretjem četrtletju znižala za polovico, v zadnjem letošnjem pa še dodatno. Še na zadnjem sestanku 7. avgusta je odbor sporočil, da je prva skrb še vedno inflacija. K odločitvi za znižanje obresti je vplival tudi avgustovski padec zaposlovanja za 4000 delovnih mest.

Bernankejev predhodnik na čelu Zveznih rezerv Alan Greenspan v svojih intervjujih ob izdaji nove knjige opozarja, da se stanovanjska in hipotekarna kriza še ni končala. To dokazujejo tudi podatki kalifornijskega podjetja RealtyTrac, ki spremlja dogajanja na nepremičninskem trgu. Avgusta letos je v ZDA zapadlo skupaj 244.000 hipotek, kar je dvakrat več kot avgusta 2006. Banke so avgusta letos zaplenile 43.000 hiš in stanovanj, avgusta lani pa 20.000. (STA)

Karamanlis oblikoval novo vlado

ATENE - Grški premier Kostas Karamanlis je po nedeljskih parlamentarnih volitvah oblikoval novo vlado. Ta šteje nekoliko manj ministrstev, 16 namesto dosedanjih 18. Karamanlis je namreč združil ministrstvi za notranje zadeve in javni red ter ministrstvi za pomorsko trgovino in Egejsko morje. Svoje položaje so tudi v novi vladi obdržali zunanja ministrica Dora Bakojanis, finančni minister George Alogoskufis in obrambni minister Evangelos Meimarakis.

Ameriški strokovnjaki na ogledu ruskega radarja

BAKU - Skupina ameriških vojaških strokovnjakov je začela obisk v Azerbajdžanu, kjer si ogleduje ogromno rusko radarsko postajo še iz časov nekdanje Sovjetske zveze, ki jo Moskva ponuja kot alternativo postavitvi ameriškega protiraketnega ščita v vzhodni Evropi. Poleg ogleda postaje bo šestčlanska skupina ameriških strokovnjakov v okviru tridnevnega obiska sodelovala tudi na pogovorih s strokovnjaki iz Azerbajdžana in Rusije, ki bodo potekali v azerbajdžanski prestolnici Baku. Ameriška stran sicer zagotavlja, da je namen obiska tehnične narave in da ne potekajo nobena pogajanja.

Nujna reforma Varnostnega sveta ZN

NEW YORK - Generalna skupščina ZN je v ponedeljek potrdila resolucijo, ki poziva k nadaljevanju oziroma ponovnemu začetku pogajanj o reformi Varnostnega sveta ZN. Resolucijo so med drugimi podprle Brazilija, Indija, Nigerija in Južnoafriška republika, ki si zelo želijo postati del ekskluzivnega kluba sedaj petih stalnih članic najpomembnejšega organa te svetovne organizacije. Sicer se je sinoči v New Yorku začelo zasedanje 62. Generalne skupščine ZN, na dnevnem redu katerega preko 160 točk.

Tajfun sprožil evakuacijo na Kitajskem

TOKIO/PEKING - Oblasti na vzhodu Kitajske so zaradi približevanja močnega tajfuna, ki je na Japonskem že terjal dve smrtni žrtvi, dva človeka pa pogrešajo, evakuirale 1,6 milijona ljudi. Na Tajvanu je tajfun, imenovan Wipha, terjal eno smrtno žrtev ter oviral kopenski in zračni promet. Wipha naj bi Kitajsko dosegel danes zjutraj in bi lahko bil najhujši tajfun na Kitajskem v zadnjem desetletju. (STA)

BELGIJA - Nekateri že odprto govorijo o nevarnosti razpada države

Tudi sto dni po volitvah ni nobenega sledu o novi vladi

BRUSELJ - V Belgiji so včeraj znanomovali 100 dni po parlamentarnih volitvah, dogovora o sestavi nove vlade pa še vedno niso dosegli, kar je že povečalo bojzani o morebitnem razpadu države. Kar je nekoč veljalo zgolj za hipotetično razpravo o možnostih razpada federalne Belgije, je sedaj ta tema postala predmet vsakodnevnih pogovorov, saj belgijske politične stranke očitno niso sposobne premostiti razlik in oblikovati koalicijsko vlado.

Koalicijski pogovori so propadli pred skoraj mesecem dni. Največja belgijska stranka je več kot dva meseca po volitvah konec avgusta sporočila, da ne more oblikovati vladne koalicije. Yves Leterme, vodja flamskih krščanskih demokratov (CDV) je potem, ko je propadel še zadnji poskus, da bi z liberalno stranko oblikovali vladno koalicijo, belgijskemu kralju Albertu že vrnil mandat za oblikovanje vlade, kralj pa je njegovo odločitev sprejel. Kralj Albert, ki je prvič po zased-

bi prestola leta 1993 igral vlogo posrednika pri oblikovanju vlade, je nato predsedniku predstavniškega doma, izkušnemu Hermanu Van Rompuyu zaupal »raziskovalno nalogo«, ki jo ta opravlja daleč stran od oči javnosti in medijev.

Glavni kamen spotike so ustavne reforme, ki naj bi dale več avtonomije regijam. Premier Flandrije Leterme je tako že od sredine julija skušal doseči dogovor o tem v okviru svojega vladnega programa, vendar jim nasprotujejo stranke francosko govorečih Valoncev, ki se bojijo, da bi večje pristojnosti regij na področju zaposlovanja, prometa in pravosodja ogrozile federalni značaj države. Bojijo se tudi, da bi prišlo do krepitev pristojnosti Flandrije in zahtevajo večje pravice za francosko govorečo manjšino v flamski regiji Flandriji.

Flamski krščanski demokrati in liberalno gibanje za reforme (MR) so bili veliki zmagovalci parlamentarnih

volitev 10. junija. Bivša koalicijska vlada liberalcev in socialistov premiera Guyja Verhofstadta medtem še naprej opravlja naloge, vendar nima mandata za kake radikalnejše spremembe politike.

Belgija je razdeljena na tri avtonomne regije: Flandrijo, Valonijo in bruseljsko (Bruselj), ki je pravzaprav enklava v Flandriji. Razdeljena je tudi na tri jezikovne skupnosti: flamsko oziroma nizozemsko na severu ter francosko in nemško govorečo skupnost na jugu. Vsaka skupnost ima svojo vlado in parlament, v njihovi izključni pristojnosti pa sta izobraževanje in kultura.

V zvezni vladi morajo biti zastopani tako Flamci kot francosko govoreči Valonci. Vladajoča koalicija se običajno oblikuje po načelu jezikovne simetrije, na primer če vključuje flamske liberalce, mora vključevati tudi njihove »pobratene« valonske liberalce. (STA)

GOSPODARSTVO - 81 dolarjev za sod

Ameriška nafta na rekordni vrednosti

SINGAPUR - Cena ameriške nafte se je včeraj z več kot 81 dolarja za sod povzpela na novo rekordno vrednost. V azijskem trgovanju je bilo treba za 159-litrski sod zahodnoteksaške lahko nafte z dobavo v oktobru odšteti celo do 81,23 dolarja, kar je bilo 66 centov več kot v po-

nedeljek. S tem je bil stari rekord v višini 80,70 dolarja za sod, dosežen v ponedeljek zvečer, močno presežen. Po mnenju borznih posrednikov je mogoče vzrok za tokratno rast cen nafte iskati v zaskrbljenosti glede morebitnih težav v ponudbi nafte. (STA)

NOGOMET - V prvem krogu skupinske faze lige prvakov

Milan začel z zmago Lazio: točka s kančkom grenkobe

Za rdeče-črne sta zadela Pirlo in Inzaghi - Po dolgem času v črno tudi Ševčenko

MILAN/ATENE - Milan in »Superpip«
po» Inzaghi sta letošnjo ligo prvakov začela podobno kot sta končala lansko na finalnem srečanju v Atenah, z zmago in z zadetkom Milanovega napadalca. Ancellottijevi varovanci so igrali zelo zanesljivo in povedli že v 9. minuti, ko je bil »mojster«
Pirlo natančen iz prostega strela. Minilo je le četrť ure in Inzaghi, ki je vedno v pravem trenutku na pravem mestu, dosegel še drugi zadetek. Resnici na ljubo so branilci Benfice pozabili na Milanovega napadalca, ki je bil sam v kazenskem prostoru. V drugem polčasu so Portugalci večkrat nevarno prodrli pred vrata Dide, ki pa se ni pustil presenetiti. V podaljšku je Nunu Gomesu uspelo doseči častni zadetek.

Rossijev Lazio se je iz Aten (igrali so za zaprtimi vrati) vrnil s pomembno točko, ki pa je bolj grenka kot sladka. V drugem polčasu - pri izidu 1:1 - je Pandev imel zelo lepo priložnost za zadetek, ki jo je neverjetno zgrešil. Za pravo presenečenje pa je poskrbel norveški Rosenborg, ki je igral neodločno proti londonskemu Chelseaju. Po norveškem vodstvu sredi Londona je izenačil Ševčenko.

Milan - Benfica 2:1 (2:0)

STRELCI: Pirlo v 9., Inzaghi v 23. in Nuno Gomes v 92. min.

MILAN: Dida, Jankulovski, Kaladze, Nesta, Oddo (Bonera), Ambrosini, Pirlo, Gattuso, Kaka, Seedorf (Emerson), Inzaghi (Gigliardino), trener Ancellotti.

BENFICA: Quim, Luis Felipe, Edcarlos, Miguel Vitor (Gilles), Leo, Katsouranis, Pereira, Rodriguez, Rui Costa (Nuno Assis), Di Maria, Cardozo Marin (Nuno Gomes), trener Camacho.

Olympiacos - Lazio 1:1 (0:0)

STRELCI: Galletti v 55. in Zauri v 77. min.

OLYMPIACOS: Nikopolidis, Patsatzoglou (Kovačević), Antzas, Zewlakow, Domi, Torosidis, Ledesma, Stolidis, Galletti, Djordjević, Lua Lua, trener Lemonis.

LAZIO: Ballotta, De Silvestri (Scaloni), Stendardo, Cribari, Zauri, Mudungay, Ledesma, Manfredini (Mutarelli), Mauri (Del Nero), Rocchi, Pandev, trener Rossi.

Danes Roma in Inter

Spallettijeva Roma bo ob 20.45 na domačem Olimpiu gostila Dinamo iz Kijeve. Mancinijev Inter pa bo v Turčiji igral proti carigraskemu Fenerbahču (ob 20.45 po Rai1).

Filippo Inzaghi (desno) je bil strelec drugega Milanovega zadetka in šestdesetega v evropskih pokalih

ANSA

Včerašnji izidi

Skupina A: Marseille - Beşiktaş 2:0, Porto - Liverpool 1:1

Skupina B: Chelsea - Rosenborg 1:1, Schalke 04 - Valencia 0:1

Skupina C: Olympiacos - Lazio 1:1, Real Madrid - Werder Bremen 2:1

Skupina D: Milan - Benfica 2:1, Šahtjor Doneck - Celtic 2:0

POKAL UEFA - Izid: Litex Loveč (Bol) - Hamburger SV (Nem) 0:1.

TENIS - WTA turnir v Portorožu

Srebotnikova edina Slovenka v drugem krogu

Dve Slovenki že izpadli, Polona Herzog danes proti Rusinji Vesnini

PORTOROŽ - V ponedeljek se je v Portorožu na igriščih Marine Portorož začel glavni del tretjega odprtega prvenstva Slovenije v tenisu z nagradnim skladom 145.000 dolarjev. Na turnirju WTA Banka Koper Slovenija Open nastopa kar sedem igralk iz »top 50«
lestvice WTA. Prva nosilka je 19. igralka Francozinja Tatiana Golovin, druga Avstrijka Sybille Bammer, najboljša slovenska igralka Katarina Srebotnik pa je po odpovedi Ukrajinke Aljone Bondarenko tretja nosilka turnirja.

Velenjčanka je po prvih dveh dneh tudi edina Slovenka, ki se je že uvrstila v drugi krog. Po 41 minutah igre je v ponedeljek brez izgubljene igre premagala mlado rojakinjo Mašo Zec Peškirič in se lepo oddolžila za lanski presenetljiv uvodni poraz. »Po lanskem velikem razočaranju v prvem krogu sem se letos morala bolj zbrati in dobro mi je uspelo. Odigrala sem odličen dvboj, vse je teklo kot po maslu. Malo mi je žal za Mašo, saj končni izid vseeno ni pokazatelj povsem realnega stanja na igrišču, gotovo si je zaslužila kako igro. Potrebno pa je tudi vedeti, da je bila Maša del letošnje sezone poškodovana,«
je po dvoboju dejala 24. igralka z najnovejše lestvice WTA.

Včeraj je prvem krogu turnirja izpadla Andrej Klepač. Enaindvajsetletna Koprčanka je morala premoč v dveh nizih z 2:6 in 4:6 priznati kvalifikantki, 271. igralki z lestvice WTA Hrvatici Ani Vrljič. »Žal mi je, a res ni šlo. Naredila sem preveč napak, Ana pa je igrala zelo dobro. Dvboj je potekal v zelo težkih razmerah, zelo je bilo vetrovno, vendar je res, da so bili pogoji za igro enaki za obe. Tokrat je bila boljša in zasluženo je zmagala, upam pa, da bo sreča že naslednjič na moji strani,«
je takoj po porazu povedala Klepačeva, ki jo je po besedah trenerja Primoža

Starčiča včeraj uničil pritisk igranja pred domačimi gledalci.

Četrta Slovenka Polona Hercog, ki nastopa na teniškem turnirju v Portorožu, bo nastopila šele danes, ob 11.30, saj so prireditelji včerajšnji dvboj prestavili zaradi močnega naliva. V prvem krogu čaka Hercogovo Rusinjo Jelena Vesnina (58. igralka z lestvice WTA).

Že prvi dan je v prvem krogu izpadla zmagovalka turnirja 2005, Čehinja Klara Zakopalova, ki je morala v dveh nizih s 6:7 (8) in 2:6 priznati premoč 32-letni ruski veteranki Jeleni Lihovcevi. Poražena Čehinja je bila v finalu leta 2005 usodna za Srebotnikovo. V drugi krog je napredovala tudi prva nosilka turnirja Francozinja Tatiana Golovin, ki je v treh nizih s 6:1, 1:6 in 6:1 premagala Američanko Lilio Ostreloho. Včeraj se je brez težav uvrstila v drugi krog tudi druga nosilak Avstrijka Sybille Bammer.

Najboljša Slovenka Katarina Srebotnik, ki se bo v drugem krogu za vstop v četrtfinale pomerila z Američanko Meghann Shaughnessy, pa bo nastopila šele jutri.

VČERAŠNJI IZIDI: Meghann Shaughnessy (ZDA) - Magdalena Rybarikova (Slk) 6:1, 6:4; Nathalie Vierin (Ita) - Ana Lapuščenkova (Rus) 6:0, 6:1; Nathalie Dechy (Fra) - Angelique Kerber (Nem) 6:3, 3:6, 7:6 (5); Sybille Bammer (Avt/2) - Yvonne Meusburger (Avt) 6:2, 6:1; Emilie Loit (Fra/6) - Greta Arn (Nem) 6:2, 6:4; Vera Zvonareva (Rus/5) - Olivia Sanchez (Fra) 6:3, 6:3; Vera Duševina (Rus/8) - Nika Ožegović (Hrv) 6:2, 6:1; Iveta Benešova (Češ) - Maria Elena Camerin (Ita) 6:2, 2:6, 7:6 (5); Karin Knapp (Ita) - Renata Voracova (Češ) 4:6, 6:1, 7:6 (3). **DVOJICE:** prvi krog: Bammer/Hercog (Avt/Slo) - Mohorčič/Pajalič (Slo) 6:0, 6:1; Dranec/Lisjak (Rus/Hrv) - Kajtazović/Obrez (Slo) 6:2, 6:4.

Tri leta brez tekem

TURIN - Po lanskih številnih incidentih na italijanskih nogometnih stadionih je Italija začela oster boj proti navijaškim huliganom. To dokazuje tudi primer s prvenstvene tekme med Juventusom in Udinesejem, na kateri je domači navijač vrgel na igrišče petardo, policija pa ga je takoj aretirala in poslala k sodniku za prekrške. Ta ga je kaznoval s pogojno enoletno zaporno kaznijo in triletno prepovedjo obiskovanja nogometnih tekem. Na zaslišanju je navijač Nicola Ravasio dejal, da ni hotel nikogar poškodovati, toda trije redarji so se pritožili, da so imeli nekaj časa po eksploziji petarde težave s sluhom.

Četrta zmaga Brescie

BRESCIA - Brescia, pod taktirko Serseja Cosmija, je v zaostalem srečanju B lige z 2:0 (strelca: Possanzini in Tacchinardi) premagala Piacenzo in tako prevzela vodstvo na lestvici. Včerašnja je bila četrta zaporedna zmaga »lastovk«
v letošnji sezoni.

Brez Camoranesija

TURIN - Juventusov nogometaš Mauro German Camoranesi bo moral zaradi poškodbe mirovati kar 45 dni.

Menčov vodi tudi po 16. etapi

GRANADA - Kolumbijec Leonardo Duque je zmagovalac 16. etape kolesarske dirke po Španiji od Jaena do Puertollana (161,5 km). Kolesar Cofidisa je bil najmočnejši v sprintu 18 ubežnikov, med katerimi pa ni bilo nevarnih za skupni vrstni red, tako da je ta na vrhu ostal nespremenjen. Rus Denis Menčov (Rabobank) ima še naprej dve minuti in sekundo prednosti pred rojakom Vladimirjem Jefimkinom, še 26 sekund več pa na tretjem mestu zaostaja Avstralec Cadel Evans.

Kirilenko naj igralec EP

MADRID - Rus Andrej Kirilenko, igralec NBA moštva Utah Jazz, je bil razglašen za najboljšega igralca evropskega prvenstva v Španiji, na katerem je njegova ekipa v finalu premagala gostitelje Špance in osvojila zlato. V najboljši peterki prvenstva so še Španca Jose Calderon in Pau Gasol, Ramunas Šiškauskas iz Litve ter Nemec Dirk Nowitzki.

Hernandez ostaja na klopi

MADRID - V Španiji so zahtevali »glavo«
košarkarskega selektorja Pepuja Hernandezza, a ta vendarle ostaja na čelu reprezentance svetovnih prvakov.

Ritmika: kolajni Rusinjama

PATRAS - Ruski telovadki Olga Kapranova in Vera Sesina sta se na 28. svetovnem prvenstvu v Patrasu v finalnih s kolebnico in obročem izmenjale na prvih dveh mestih. Sesina je osvojila naslov prvakinja s kolebnico in tako rojakinji Kapranovi preprečila igranje naslova s SP 2005 v Bakuju, slednja pa je pred Sesino slavila zmago z obročem. V Grčiji nastopata tudi najboljši slovenski ritmičarki Mojca Rode in Tjaša Šeme. Rodetova, ki lovi 24-erico za finale mnogoboja, v katerem se bodo do 20. mesta delile vstopnice za olimpijski nastop 2008, je bila s kolebnico 37., z obročem pa 31.

Divac se bo uradno poslovil

BEograd - Eden najboljših jugoslovanskih in po razpadu skupne države srbskih košarkarjev, Vlade Divac, se bo od poklicne košarke uradno poslovil konec septembra v Beogradu. Glavno mesto Srbije in košarkarjev rojstni kraj Prijepolje bosta med 21. in 24. septembrom gostila precej dogodkov, med drugim tudi poslovilno tekmo.

KOLESARSTVO - 7. Granfondo d'Europa

Od Benetk do Trsta in od Barkovelj do Proseka

Na tržaški občini so včeraj dopoldne predstavili 7. kolesarski maraton »Granfondo d'Europa«, ki bo letos (v nedeljo) startal v Benetkah in se bo po 160 kilometrih zaključil v Barkovljah. Eden od glavnih pobudnikov nedeljskega maratona Paolo Giberna je predstavil celoten spored športne manifestacije, ki bo letos zadovoljila vse ljubitelje kolesarstva: najmlajše in tudi tekmovalne kolesarje. Oboji bodo prišli na svoj račun v soboto. Ob 14. uri se bo začel tekmovalni kronometer Trst - Prosek, otroci pa se bodo pomerili na tradicionalnem »Young Bike«
tekmovanju. Start in logistično središče kolesarske prireditve bo na trgu 11. septembra v Barkovljah. Že v petek zvečer se bodo lahko ljubitelji tega športa podali na večerno netekmovalno preizkušnjo »Trieste Bike Night«, ki se bo odvijala po tržaških ulicah. V nedeljo bo na vrsti glavni

del 7. »Granfondo d'Europa«. Udeleženci bodo že ob 5.30 stopili na vlak in odpotovali do Benetk. V mestu ob laguni bodo startali ob 8.30 (prihod v Benetke je predviden ob 7.45). Karavana bo v Trst prispela približno ob 15. uri. Organizatorji upajo, da bo letos vse steklo po načrtih in da ne bo novih primerov dopinga. Na lanski izvedbi je bil namreč en kolesar pozitiven na protidopinškemu testu, kar je prava sramota za tovrstne prireditve. Za vpis in ostale informacije si oglejte spletno stran www.granfondodeuropa.com.

Predstavniki tržaške občine so obvestili, da bosta v soboto od 13.30 do 16.30 zaprti ulici (v obe smeri) Boveto in Furlanska cesta (- od svetilnika do Proseka). Obenem bo v Barkovljah (trg 11. septembra) od četrta (od polnoči dalje) veljala prepoved parkiranja za vsa vozila. (jng)

NOGOMET - Letos v elitni ligi

Juventina za obstanek, Vesna pa za drugo mesto

Ekipa iz Štandreža bo v nedeljo gostila Pordenone, v Križ pa prihaja Fincantieri

Kapetan Vesne Ferruccio Degrassi, »bomber«
Juventine Cristian Devetak in (v ozadju) »Kržan«
Davide Candotti na lanskem povratnem derbiju v Križu (1:1). Prvi derbi v Štandrežu je pripadal Vesni (1:2)

KROMA

JUVENTINA - Številne novosti

Belo-rdeči bodo ena najmlajših ekip v elitni ligi

Trener Vesne: »Imajo zelo izkušenega trenerja, igrali bodo motivirano«

DANTE PORTELLI

BUMBACA

Štandreška Juventina bo drugo leto zapored nastopala v najvišji deželni ligi. V nedeljo (15.30) bodo rdeče-beli gostili Pordenone, ki je eden glavnih kandidatov za napredovanje.

Društveni cilj: čimprejšnji obstanek v ligi

Trener Dante Portelli: »Naša ekipa bo bržkone najmlajša v elitni ligi. Moramo veliko trenirati in še veliko napredovati. Smo še neizkušeni. Prvenstvo bo dolgo, izredno težko, naporno in izenačeno. Kljub temu sem velik optimist: ne bi smeli imeti težav za miren obstanek v ligi. Čaka nas pravi ognjeni krst: v 1. krogu Pordenone, hitro zatem pa še Manzanese.«

Trener Vesne Calò o Juventini: »Imajo zelo izkušenega trenerja. Gotov sem, da bodo igrali zelo motivirano, četudi so letos zamenjali polovico moštva. Derbi bo kot lani zelo izenačen.«

Naše mnenje: V Štandrežu so spremenili skoraj dve tretjini lanskega moštva, ki si je v zadnjem krogu izboril obstanek v elitni ligi. Ekipa je mlada, hkrati pa ima nekaj izkušenih starejših igralcev (Kovic in Devetak in prvi vrsti), ki so v tej ligi pravi mački. Trener Dante Portelli (vodil je tudi profesionalna moštva) bo prav gotovo kos izzivu: združiti mlade in starejše igralce v homogeno ekipo. Težav seveda ne bo manjkalo, tako da si upamo trditi, da bomo pravo Juventino videli šele čez kak mesec.

Favoriti: Portelli je omenil trojko, ki naj bi krojila letošnje prvenstvo: Pordenone, Manzanese in Vesna.

Točka plus: pomladitev ekipe je lahko hkrati točka plus in tudi točka minus.

V taboru štandreškega društva pa so zelo zadovoljni, da je okrevljal domači adut Cristian Devetak in upajo, da bo tudi v letošnji sezoni kot za stavo tresel nasprotnikove mreže.

Točka minus: »Imamo še veliko vrzeli, v obrambi, v sredini in v napadu,« je dodal Portelli.

Mladi: »Naj« okrepitev je prav gotovo Raffaele Contin (letnik 1990, igral je v mladinskih vrstah Udineseja). Omenili bi še Gordinija, Giarrussa, Pantusa in Sonina. Med perspektivne mlade spadajo tudi domačini: Mauro Peric, Matej Bagon in Manuel Peteani.

Sistem igre: klasični 4-4-2

Srednja starost ekipe: 21 let.

Število slovensko govorečih igralcev: 6.

Kapetan: v Štandrežu bi kapetanski trak dali Cristianu Devetak. Trener Portelli, ki je že pomislil na to opcijo, pa se še ni odločil. (jng)

Postava Juventine

Vratarja: Giulio Furios (letnik 1981), Cristian Peteani (73); **obramba:** Emanuele Terpin (83), Davide Buttignon (80), Andrea Fici (90), Matej Bagon (87), Sandi Kogoj (85), Morsut Manuel (84), Francesco Sannino (85); **sredina:** Daniele Negro (84), Mario Pantuso (86), Mauro Peric (90), Carlo Gaggioli (88), Daniele Gordini (87), Daniele Degrassi (86), Vincenzo Giarrusso (85); **napad:** Cristian Devetak (79), Dario Kovic (70), Manuel Peteani (86), Raffaele Contin (90), Nicola Mainardis (84).

Trener: Dante Portelli; **pomožni trener:** Alberto Saveri; **trener vratarjev:** Odone Pascolat; **športni vodja:** Gino Vinti; **maser:** Franco Cecotti.

VESNA - V Križu so optimisti

Visoke ambicije, kvalitetni mladi, toda pozor na poškodbe...

Trener Juventine: »Vesna je eden glavnih kandidatov za napredovanje«

Letos bo že šesta »elitna« sezona za kriško Vesno. Ekipa kriškega društva bo v nedeljo (ob 15.30) na domačem igrišču igrala proti tržiškemu Fincantieriju.

Društveni cilj: 2. mesto.

Trener Ruggero Calò: »Na žalost bomo letošnje prvenstvo startali z določenim hendikepom, saj so poškodovani Donno, Bertocchi, Venturini, Fantina in Grgič. Vsekakor naš cilj je, da izboljšamo lansko 4. mesto in da se uvrstimo tik pod vrh. To ne bo lahko, toda imamo dobro ekipo in vse rekvizite, da nam to uspe.«

Trener Juventine Portelli o Vesni: »Vesna je skupaj s Pordenonom in Manzanesejem ena glavnih kandidatov za osvojitev prvenstva. Ima kar nekaj zelo izkušenih igralcev.«

Naše mnenje: Vesna ima vsaj na papirju kakovostno ekipo, ki lahko stopi na prste tudi glavnim favoritom (Pordenone in Manzanese). Glavna skrb trenerja Caloja bo, da bo v letošnji sezoni

Postava Vesne

Vratarja: Daniel Donno (1982), Stefano Maganja (86); **obramba:** Riccardo Bertocchi (79), Matteo Cheber (87), Ferruccio Degrassi (81), Andrea Ervigi (87), Louis Fantina (89), Maksimilijan Grgič (76), Marko Milenković (88), Daniel Tomizza (83), Lorenzo Valle (88); **sredina:** Davide Candotti (89), Martin Cheber (87), Martin Covi (88), Nicolò Gerbini (89), Andrea Fichera (89), Danjel Leghissa (89), Emiliano Leone (79), Gianluca Velner (80); **napad:** Giuliano Cermelj (72), Peter Carli (88), Simone Mervich (80), Nicola Venturini (86), Manuel Montebugnoli (87).

Trener: Ruggero Calò; **pomožni trener:** Marco Della Zotta; **trener vratarjev:** Massimiliano Samserja; **zdravnik:** Alberto Velinski; **maserja:** Alex Sedmak, Andrea Hrovatin; **spremljevalec:** Fabio Urlini.

RUGGERO CALÒ

KROMA

imel čim manj poškodb. Nekateri igralci (Velner, Degrassi, Leone, Tomizza) so nenadomestljivi.

Favoriti: Glavna favorita, vsaj na papirju, sta letos Pordenone (lani izpadel iz D lige) in Manzanese. Trener Calò je zatem omenil Sevegiano, Gonars in tudi Monfalcone. »V to skupino pa spadamo tudi mi,« je še dodal trener Vesne.

Točka plus: Pri Vesni so skušali okrepiti napadalno linijo. Giuliano Cermelj in Simone Mervich sta zelo izkušena igralca, ki naj bi zagotovila določeno število zadetkov. Vezna linija je čvrsta in tehnično zelo ddbro podkovana.

Točka minus: Trener Calò je omenil obrambno vrsto. »Lani smo prejeli preveč golov«. Dodali bi, da je Vesna mlada ekipa, ki lahko še veliko napreduje. Potrebna bo potrpežljivost in veliko treninga.

Mladi: vsako tekmo bo moral igrati vsaj eden nogometaš letnik 1988 in 1989. »Plavi« imajo kar nekaj zelo kakovostnih mladih igralcev, tako da ima trener Calò dokaj širok izbor mlajših nogometašev.

Sistem igre: 4-4-2 ali 4-3-1-2, odvisno od nogometašev, ki jih ima Calò na razpolago in od nasprotnika.

Srednja starost ekipe: 22 let.

Število slovensko govorečih igralcev: 5.

Kapetan: branilec Ferruccio Degrassi, pomožni pa Riccardo Bertocchi. (jng)

Obvestila

ŠPORTNO DRUŠTVO VESNA va-bi vse člane ter simpatizerje na predstavitev članske ekipe ter mladinskih ekip, ki bo v petek, 21. tega meseca, ob 18. uri, na športnem igrišču v Križu.

SHINKAI KARATE' KLUB sporoča, da se treningi za barvane pasove začnejo v sredo, 19. t.m. ob 18. uri (do 19.30) v zgonski telovadnici. Redni treningi za vse atlete bodo stekli v začetku oktobra.

ŠZ BOR obvešča, da se prične jutranja rekreacija v ponedeljek, 1. oktobra ob 9. uri prva skupina in ob 10. uri druga skupina.

TENIŠKA ŠOLA PRI ŠZ GAJA na Padričah bo 16. oktobra začela z redno vadbo (torek in petek). Sprejemajo se prijave na tel. 389-8003486 (Mara).

PLAVALNI KLUB BOR organizira tečaje prilagajanja na vodo za predšolske otroke (od 4. leta dalje) in tečaje plavanja za osnovnošolce ter srednje in višješolsko mladino. Za informacije in vpis pokličite na št. 3341384216 ob delavnikih od 15. do 17. ure do vključno petka, 28. t.m. Začetek tečajev 1. oktobra.

AŠD SOKOL obvešča, da se bo začela vadba otroške telovadbe - motorike za letnike 2000 - 2001 in 2002 v ponedeljek 24. septembra t.l. pod vodstvom profesorja F. Drasiča. Vadba od 17.30 do 19.00 v telovadnici v Nabrežini. Ob 17.30 bo tudi informativni sestanek za novo sezono s starši.

AŠD SOKOL obvešča, da se bo danes, 19. t.m. od 16.45 do 17.15 začela vadba mini motorike za letnike 2003 in 2004 v telovadnici v Nabrežini.

SMUČARSKI ODESK SPDT obvešča, da se v sredo, 3. oktobra prične predsmučarska rekreacija za odrasle v telovadnici šole Codermatz v ulici Pindemonte 11 v Trstu, z začetkom ob 20.30. Za informacije in prijave pokličite na tel. št. 335 6123484.

GINASTIČNI ODESK ŠZ BOR obvešča, da bo informativni sestanek in začetek treningov v ponedeljek, 1. oktobra, ob 16.30, na Stadionu 1. maja, in v sredo, 3. oktobra, ob 17.15, na Opčinah, v večnamenskem prostoru didaktičnega ravnanstva (P.le Monte Re, 2). Za dodatne informacije in prijave pokličite na tel: 328-2733390 (Petra) ali 338-5953515 (Katja).

AŠD-SK BRDINA prireja namen-sko telovadbo za priprave na smučarsko sezono. Telovadba bo potekala pod strokovnim vodstvom v telovadnici osnovne šole F. Bevka na Opčinah, ob sredah, od 18.15 do 19.15 ter ob petkih, od 16.00 do 17.30. Vpišejo se lahko člani in ne člani ter je namenjena otrokom in mladincem. Za informacije in prijave lahko kličete na številki: 334-6119454 (Fabiana) ali 348-8012454 (Sabina) vsak večer od 18.00 do 19.30.

ŠAHOVSKO ZAMEJSKO PRVENSTVO za pripadnike slovenske narodnostne skupnosti v Italiji in italijanske v Sloveniji bo 23.9. od 9.30 do 13.30 v Športno kulturnem centru v Lonjerju. Vpisovanje na št. 040-635627 (ZSSDI) od 8. do 16. ure od ponedeljka do petka ali po elektronski pošti na naslov trst@zssdi.it. Nagrade za vse starostne kategorije. Število mest je omejeno.

ODBOJKARSKO DRUŠTVO BOR obvešča, da so se začeli treningi za deklice letnikov 95 in 96. Urniki treningov: torek v Lonjerju 17.30-19.00, četrtek na Stadionu 1.maj 18.30-20.00 in petek na Stadionu 1.maj 15.00-16.30. Trening miniodbojke za deklice letnikov 97 in 98 pa so ob ponedeljkih (17.30-19.00) in petkih (17.00-18.30). Vabljeni stare in nove odbojkarice. Vpis neposredno pred začetkom treningov, lahko pa nam tudi pišete na e-mail naslov info@od-bor.com ali pokličete na 3497923007 (Tjaša).

ŠD POLET - HOKEJSKA SEKCIJA sporoča, da potekajo treningi za začetnike ob torkih in četrtek od 18. do 19. ure. Informacije in prijave neposredno na kotalkališču v Repentaborski ulici.

ŠPORTNA ŠOLA TECI, SKAČI, MEČI ZA OSNOVNOŠOLSKO OTROKE - Vadba bo na stadionu 1. maja v Trstu potekala po naslednjem urniku: ponedeljek in četrtek 16.30-17.30 (mlajša skupina), petek 16.00-17.00 in na izbiro po en trening miniodbojke ali minibasketa (starejša skupina). Vpis in dodatne informacije neposredno pred vadbo.

NAMIZNI TENIS - Državni turnir 3. kategorije

Naslov na državnem turnirju je Bojan osvojil po 39 letih

Prva zmaga za 25-letnega igralca, ki bo letos nastopal v C1 ligi - Na turnirju nastopilo 140 igralcev

Po 39 letih so pri zgoniškem namiznoteniškem društvu dobili novega prvaka na državnem turnirju: za zgodovinski uspeh je poskrbel študent elektronike Bojan Simoneta, ki je v nedeljo zmagal na državnem turnirju 3. kategorije. Edi Bole je bil zadnji (v sezoni 1968-69), ki je stopil na najvišjo stopničko državnega turnirja 2. kategorije, leta 1969 pa je bil Boris Košuta prvi na absolutni državni lestvici.

Zgodovinska zmaga na turnirju v Cortemaggiore (Piacenza) je prva državna lovorika za 25-letnega Bojana, ki je svojo namiznoteniško pot začel pred 18. leti. »Vesel sem, čeprav zmage sploh nisem pričakoval, saj nisem še v odlični formi,« je povedal Bojan. »To je bil prvi turnir po poletnem premoru, zato vsi igralci še nismo bili v zadovoljivi kondicijski formi. O zmagovalcu je torej odločala predvsem taktika,« je komentiral odličen začetek študent, ki bo čez 6 mesecev zaključil še drugostopenjski študij (specializacijo) elektronike na tržaški univerzi.

Svojo športno pot je Bojan začel pri domačem društvu in od takrat vestno nastopal pri Krasu. Na državnih turnirjih med posamezniki ni osvojil nikoli lovorike: najboljši je bil leta 2000, ko je osvojil tretje mesto med četrtokategorniki, zmago pa je osvojil istega leta v mešanih dvojicah. Odlični 2. je bil spet med mešanimi dvojicami na državnem prvenstvu 3. kategorije leta 2005. Nedeljska zmaga je torej prestižen dodatek njegovi športni karieri. »Na državnih turnirjih severne Italije je konkurenca res kakovostna in številna,« nam je povedala športna direktorica Krasa Sonja Milič. »V moški konkurenci se je težko prebiti med najboljše, zato je Bojanova zmaga odličen rezultat.«

140 igralcev je v soboto na turnirju nastopalo v različnih skupinah in se skušalo prebiti med najboljše. Le prvi dve mesti vsake skupine sta vodili v nedeljski finale na izpadanje. Ob Bojanu se je v naslednjo fazo prebil tudi Michele Rotella, Stefano in Elisa Rotella pa nista dosegla norme za napredovanje. V šestnajstini finala je Michele izgubil, Bojan pa nadaljeval z uspešnimi nastopi. »Najtežjega nasprotnika sem srečal v osmini finala. Mucignata iz Pordenona sem premagal šele po petih nizih. V finalu sem spet srečal kakovostnega nasprotnika Paccinija, ki je klonil tudi po petih nizih,« je finalne dvoboje opisal Bojan, ki je bil pred turnirjem 234. na državni lestvici, sedaj pa bo najbrž napredoval.

Bojan Simoneta je na državnem turnirju v Cortemaggiore dosegel zgodovinski uspeh in po 39 letih naslov v moški konkurenci spet prinesel v Zgonik

Na državnem turnirju je nastopal tudi v dvojicah: »Prvič sem nastopal z Michelejem Rottello. Izločena sva bila v šestnajstini finala, ampak je to dober rezultat. To je bil najin prvi nastop, zato nisva bila še uigrana.«

Naslov na državnem turnirju je odličen uvod v novo sezono, kjer bo Bojan branil barve Krasa v prvenstvu C1-lige. »Če bova odigrala tako kot prejšnji konec tedna, lahko z Michelejem računava na miren obstanek,« je napovedal Bojan, ki zaradi študijskih obveznosti trenira povprečno trikrat teden-sko (»včasih petkrat na teden, včasih nikoli,« je še dodal). (V.S.)

ODBOJKA - Prvi vtis o slogašicah pred C-ligo

Z enotnostjo v ekipi do obstanka v ligi

Virtus - Sloga 3:2 (29:27, 25:16, 22:25, 19:25, 15:13)

SLOGA: Pertot 17, Maurovich 13, A. Spangaro 8, M. Spangaro 6, Starec 7, Ciocchi 1, Cvelbar 9, Gantar 1, Mamillo 5, Chirani (L). Trener: Maver.

Okvir krstnega nastopa slogašic v deželnem pokalu je bil kar se da nenavaden, skoraj holivudski. Tekma se je namreč odvijala v veliki dvorani tržaškega Palatrieste, kjer bo amaterski klub Virtus odigral letos prvenstvene tekme C-lige, v njem pa imel tudi štiri treninge na teden, kar je novica, kateri se odbojarska javnost pri nas ne more načuditi.

Prvič letos so Maverjeve varovanke igrale proti ekipi, ki bo njen tekmeč tudi v C-ligi. Kot kaže tudi končni izid, sta si bili ekipi enakovredni. Virtus si je lani v C-ligi precej zlahka zagotovil obstanek, vendar je treba povedati, da nastopa letos močno oslavljen: brez v Trstu uveljavljene tolkačice Srichie, Bellianove (odšla je v Padovo) in Ceccottijeve (k Libertasu), za podajalko Dapiran, ki jo pesti poškodba hrbtenice, pa se še ne ve, kdaj bo lahko igrala, če sploh bo. Po drugi strani pa Sloga, ki bo v C-ligi nastopila kot novinka, nikoli ni igrala z isto postavo, »motor« ekipe Ciocchijeva pa je večji del srečanja presedla na klopi. Slogašice so imele pa sabo tudi dvodnevni napor nastopanja na Pokalu Bazoviških žrtev, tekma v dvorani Palatrieste pa je trajala več kot dve uri.

Slogašice so ekipa brez skrivnosti, saj je postava enaka lanske. Lastnosti igralk so dobro poznane. Odlikujejo se po izkušenosti, borbenosti, homogenosti. Znajo zaščititi vsak košček svojega polja. Blok, vsaj pasiven, je največkrat na mestu. Če »drži« sprejem, jim je težko priti do živega. Trener Maver in dekleta vedo, da v višji ligi ne bo lahko. Zaradi pomanjkanja moči v napadu bo moralo vse teči kot švicarska ura. Največ treba delati na preciznosti (ki je še ni) in optimalnem izkoristku potenciala na mreži. Igralski kader je omejen (povrhu so lanske »sterilno klop« skoraj razdrli), Maver pa je pripravljen postaviti na »večplastnost« igralk. Za večino izmed njih velja, da lahko igrajo najmanj v dveh vlogah. Proti Virtusu je center Alice Spangaro prvič igrala na krilu

ROBERTA CHIRANI

KROMA

(morda velja vztrajati), dobro pa se je odrezala tudi njena sestra Michela, ki je za zdaj edina prava novost, saj je lani igrala v 2. diviziji. Pri Slogi sicer računajo, da se jim bo pridružila Kontovelka Chiara Fazarinc, ki bi vsekakor pomenila (edino) pravo okrepitev, čeprav bi moral Maver z njo verjetno nekoliko prerazporediti utečen sprejem servisa.

»Spreminjati vloge tudi med samo tekmo bo verjetno potrebno,« je povedal Maver po tekmi. Izziv v C-ligi je velik. Z akcijsko enotnostjo je mogoče premagati marsikatero oviro. Potreben bo tudi kanček sreče, upati je, da konkurenca ne bo prehuda. Takih ekip, ko so Virtus, bo menda še nekaj. Navsezadnje je splošno pravilo znano: lažje je se v ligi obdržati, kot pa v njej doseči napredovanje. Treba biti optimisti.

A. Koren

Zmaga slogašev

Sloga - Pallavolo TS 3:1 (25:16, 25:12, 23:25, 25:22)

SLOGA: Štrajn 3, Iozza 14, Rožac 11, Tavčer 13, Romano 11, Cettolo 12, Ravber L, Calzi 1, Košuta 0.

Slogaši so sinoči v okviru deželnega pokala ne brez težav premagali tržaški Pallavolo Trieste. V prvih dveh setih so gladko slavili, zatem pa so nekoliko popustili in predvsem pri sprejemu jim ni več šlo od rok. V četrtem setu so se le zbrali in premagali trdoživga nasprotnika.

DANES - Deželni pokal za ženske: Sloga - Il Pozzo (21.00 na Opčinah); **deželni pokal za moške:** Fincantieri - Olympia (20.30 v Tržiču), Pav Natisona - Val Imsa (21.00 v San Giovanni al Natisono), Pallavolo TS - Sloga Tabor (20.30 v Trstu šola Suvich).

KOLESTARSTVO Devinovci na treh tekmah

Kolesarji SK Devin ZKB BCC so pretekli konec tedna tekmovali na treh deželnih preizkušnjah.

Začetniki so se v nedeljo udeležili cestne vožnje v kraju Ceresetto, kjer je krajevni kolesarski klub priredil dirko veljavno za 4. Pokal Latterie Friulane. Na progi, ki je bila dolga 33 km se je zbralo 49 nastopajočih.

Na precej zahtevni progi z enim vzponom, ki so jo morali kolesarji prevoziti trikrat, je Charly Petelin zmagal z rahlo prednostjo. Tudi Simone Visintin, ki je privozil na cilj z glavnino, se je dobro odrezal in osvojil 5. mesto. Vrstni red: 1. Charly Petelin (s povprečno hitrostjo 34,185 km/h.); 5. Simone Visintin.

Najmlajši pa so v soboto odšli v Ločnik, kjer je kolesarski klub Caprivesi priredil dirko gorskega kolesarstva in naštel kar 103 nastopajoče. V kategoriji G3 je Tomaž Crismancich osvojil zadovoljivo 9. mesto in tudi Alessandro Paoli ni razočaral s 16. mestom, saj je to šele njegova tretja dirka.

V kategoriji G5 je Matteo Visintin vodil skozi vso tekmo in šele v zadnjem krogu ga je prehitel Moreno Pellizzon, ki je nato tudi zmagal. Erik Mozan je stalno zasledoval vodilno skupino in je na koncu osvojil 5. mesto. Nastopil je tudi Christian Ciacchi, ki pa je privozil na cilj med zadnjimi. Vrstni red: G3: 1. Travani (Latisana); 9. Tomaž Crismancich; 16. Alessandro Paoli; G5: 1. Moreno Pellizzon (Caprivesi); 2. Matteo Visintin; 4. Jan Petelin; G6: 5. Erik Mozan.

V nedeljo so se najmlajši Devinovi kolesarji udeležili cestne dirke v kraju Villanova di Prato pri Podenonu, kjer je organizator klub Piuiese privabil k sodelovanju 160 nastopajočih.

V kategoriji G3 je Tomaž Crismancich zelo dobro vozil, v končnem sprintu pa je padel, na srečo brez hujših posledic in privozil na cilj po glavnini. V kategoriji G5 sta v dveh različnih skupinah zadovoljila Matteo Visintin, ki je tudi zanesljivo zmagal, in Jan Petelin, ki je pobegnil z drugima dvema kolesarjema in v sprintu osvojil drugo mesto. V kategoriji G6 so v glavnem vozili vsi složno in le zmagovalc Manuele Berton je poskusil beg, Erik Mozan pa je osvojil dobro 7. mesto.

Vrstni red: G5: soda skupina: 1. Matteo Visintin; liha skupina: 1. Giulio Pistrin (Rivignano); 2. Jan Petelin; G6: 1. Manuele Berton (Pasiano); 7. Erik Mozan.

Fabio Ruzzier najhitrejši tudi na Bledu

Lonjerski hitrohodec Fabio Ruzzier je na Bledu je zmagal še na tretji preizkušnji za Grand prix Slovenije v hitri hoji. Ruzzier je 6,3 kilometra dolg krog okoli jezera prehodil v 19 minuath 47 sekundah, bil pa je za tri sekunde hitrejši od Slovenca Vlada Veršca. Razmere na progi so bile težke, ker cesta ni ravninska, nekateri odseki proge pa niso bili asfaltirani. Zadnji dve preizkušnji grand prixa bosta novembra v Sežani in decembra v Koprju.

Višjeješolci pozor!

prijave na razpis sprejemamo do 22. 09. 2007

Podrobnejše informacije na

www.zsscdi.it

ali v uradih

Združenja slovenskih športnih društev v Italiji

v Trstu, ul. Cicerone 8, tel. 040 635527

in Gorici, C.so Verdi 51/int, tel. 0481 33029

Poletni seminar za vzgojitelje, učitelje in profesorje šol s slovenskim učnim jezikom v Italiji

Četrta primorska zasedba Maribora (3)

Pa gremo povrsti. Z obiska v vrtcu Borisa Pečeta – skupino je vodila Fanika Fas Berro iz OE ZRSŠ Maribor, svetovalka za predšolsko vzgojo – je ravnateljica Fiorella Serio Bencich prinesla naslednje poročilo: »Vrtec je samostojen, kar pomeni, da ni priključen osnovni šoli, kjer je ponavadi glavna sredstva preusmerjena na potrebe starejših učencev. Vodi ga ravnateljica dr. Branka Seidl, sicer sveža po staležu, a »če bi vnaprej vedela, koliko je čeri v tem poklicu, bi kar ostala v vrtcu«, kjer je začela svojo kariero kot vzgojiteljica. Vrtec, v katerega so vključene tudi jasli, je po slovenskem merilu srednje velik, šteje 17 oddelkov in sprejema otroke od 1. leta starosti. V oddelkih, kjer so otroci stari 1, 2 in 3 leta, je največ 14 otrok, v oddelkih od 4. do 6. leta starosti pa 24. Kombinirani oddelki štejejo največ 19 otrok. Odpiralni čas skozi celo sončno leto, od ponedeljka do sobote, je od 5.30 do 16.30. Vrtec obratuje tudi poleti, čeprav v okrnjeni obliki. Med našim obiskom so namreč delovale 3 sekcije jasli in 2 sekciji vrtca.

Vsi zaposleni opravijo 40 ur na teden: vzgojiteljice so vsak dan neposredno z otroki po 5 ur, uro in pol porabijo za programiranje, ostali čas so na razpolago za kritje odsotnosti kolegov na bolniškem ali rednem dopustu. V vsakem oddelku sta vedno prisotni vsaj pomočnica (dodeljena je ena na oddelek) in vzgojiteljica, za otroke od 1. do 3. leta je predpisana šesturna sočasnost, za otroke od 4. do 6. pa štiriurna. Trenutno je vpisanih 313 otrok, za katere skrbi 53 zaposlenih. Nadalje je na razpolago 1 svetovalni delavec na 30 oddelkov, ki je v službi izmenično en teden v enem vrtcu en teden v drugem; vodi izobraževanje, programiranje dela, organizirajo delavnice, se po potrebi udeležuje srečanj s starši, dela z otroki s posebnimi potrebami in spremlja hospitacije.

V vrtcu ni tujih državljanov, je pa vpisanih približno 20 Romov, ki so enakomerno razdeljeni po oddelkih in nimajo težav z jezikovno integracijo. Ob uvodu devetletke je število učencev nekoliko upadlo, odprli so se tudi drugi zasebni vrtci, zato je vrtec vedno v iskanju novih poti za višanje kakovosti svojih storitev: projekt aktivnega počitka, integriran pouk angleščine, predvsem pa ekoprojekt RASTIMO SKUPAJ V PRIHODNOST, s katerim otroci vzgajajo, oziroma osveščajo starše po potrebi o okolju bolj prijaznem sistemu. Zato se od 4. leta dalje pridno lotijo ločenega zbiranja odpadkov, pazijo, da so po uporabi tesno zaprte vodne pipe in ob odhodu iz prostora luči ugasnjene, delajo z naravnim materialom, ki se ga lahko reciklira. Je tudi deležen programa Denver II, ki spremlja otrokov razvoj, predvsem govorni, preko zdravniške službe in hospitacije. Nenazadnje se pripravlja na certifikacijo SIQU. Seveda mi nismo strokovnjaki za kakovost in ne poznamo kriterijev certifikatorjev, vendar ob pogledu na prostorne, moderno opremljene in sveže prepleskane učilnice/igral-

nice, vsaka s svojo garderobo in svojim straniščem in svojim dostopom na igrišče, bi jih gotovo nagradili z najvišjo oceno. Ob obisku prostorov smo dobili nekaj odličnih idej, ki jih bomo nemudoma posredovali kolegom.

Le en problem nam je zaupala ravnateljica. Ker je poslopje enonadstropno s tipično gorsko streho, so bakreni napušči dostopni brez težav in predmet nenehnih krajev. Varnostnik stane preveč, videokamera onesposobi tatovi par ur po njihovi postavitvi, občina pa jih dalj časa ne nadomešča. Edino v tem smo čutili, da so naši vrtci zelo podobni onemu, ki nas je tako prijazno gostoljubno in nam radovednim nadležnikom iz daljnega Trsta vse lepo razlagal in predstavil ter nazadnje ponudil tudi eko-kosilo.

Na Osnovni šoli Franca Rozmana Staneta nas je s širokim nasmehom sprejel podravatelj Matjaž Golja, mlad, dinamičen fant, športni tip. Takoj je povedal, da je šola izmed gostoljubnih v mestu in da hodijo vanjo učenci iz okolice. Na šoli je vsega skupaj 350 otrok; veliki in mali otroci so med sabo ločeni.

»Prvošolčki pa imajo tutorja; ko prvič vstopijo v šolsko poslopje na začetku šolskega leta, jih sprejme devetošolec, mu pokloni darilo in nato vse leto skrbi zanj, da se pravilno vpelje v šolsko življenje.« (Če ni to že nadevropski standard!). Šola ima tri telovadnice: eno za male od 1. do 3. leta starosti, eno telovadnico za gimnastiko, ples, ritmiko ter kulturne večere in okrogle mize, velika telovadnica pa služi tudi zunanjim uporabnikom, saj v njej igrajo tudi prvenstvene tekme iz košarke in odbojke, obenem pa jo dajejo v najem, tako da je vsak dan polno zasedena do poznih večernih ur; vzdrževana pa je tako, ko da je bila dokončana pred eno uro in se v njej ni še nič dogajalo, tudi diši po no-

vem. Nadalje razpolaga šola s športnim parkom z igrišči, učilnico v naravi, v katero vodi poseben vhod iz vsakega posameznega razreda, s sodobno opremljenimi laboratoriji, računalniško sobo po zadnji modi in še bi lahko naštevali. Knjižnica šteje 12.000 knjig; za upravljanje knjižničnega fonda in za delo z otroki imajo nameščeno knjižničarko. Po kvadraturi na učenca je šola največja v Mariboru. Na šoli izvajajo tudi dvostopenjski pouk, t. j. ločeno delo za boljše in slabše dijakke; šola ga sicer predlaga, odločijo pa starši. Ob slovesu smo, ob prijaznem zahvalnem nagovoru ravnateljice Ksenije Dobrila, poklonili šoli kar zajeten sveženj naše strokovne literature. Po prisrčni pogostitvi smo na pragu ob izhodu izvedeli tudi za enega izmed razlogov, zakaj je ta šola tako uspešna:

»Profesorji in učitelji si vzamemo za otroke tisti čas, ki ga starši nimajo,« je rekel športni podravatelj Golja, »mi gojimo z otroki prijateljski odnos. Osnova našega dela je prijaznost, nasmeh, dotik, tudi objem. Otroke poslušamo, se z njimi pogovarjamo, vedno smo jim na razpolago.« Dobra lekcija!

Prva gimnazija na Maistrovem trgu 1 v Mariboru je leta 2000 slavila izreden jubilej: 150. obletnico ustanovitve in neprekinjenega delovanja. Iz Prve gimnazije v Mariboru je izšlo na tisoče maturantov; to so rodovi, ki so živeli že v 19. stoletju, vse 20. stoletje, danes pa so iz Prve gimnazije že izšli maturantje 21. stoletja. Prva gimnazija je dala veliko uspešnih osebnosti, ni pa pretirano trditi, da ga ni področja ne kraja doma, ki ne bi bil povezan s to imenitno šolo, pa tudi daleč po svetu je razkropljenih veliko ljudi, ki so svoje temeljno znanje

pridobili prav na Prvi gimnaziji v Mariboru.

V jubilejnim zborniku je ravnatelj mag. Srečko Zorko v spremni besedi zapisal: »Ko je štajerska deželna vlada januarja 1850 izdala dekret o ustanovitvi realke, so bili aktivni udeleženci vojn proti Napoleonu v najboljših letih, slovenski kmet pa se je komaj ozaveštil, da so ga presvetli cesar odvezali tlačanstva. V času, ko smo Slovenci iz ljudstva šele postajali narod, je današnja zgradba šole postavljena tudi v današnjo tehnologijo neverjetnem času dveh let, že nudila prostor gimnazijcem. Ta šola je preživela cesarstvo, kraljevino, različne republike, absolutizme in absolutiste vseh ideologij, dekrete ji izdajajo uradniki že sedme, žetletni je, da zadnje, države. Pozdravila je Maistra, doživela izgubo Koroške, preboleva nemško okupacijo in proslavila osvoboditve vseh vrst. Vse to in še veliko več se je samo na naših tleh zgodilo v 150 letih.« Poleg tega, da je gimnazija zgledno urejena in vzdrževana, naj kot zanimivost povemo, da na njej poučujejo tudi italijanščino.

Po kosilu in kavici, nas je pred vodom v hotel pričakal postaven brkati fant Danjel Lilek po imenu in geograf po izobrazbi, sicer pa odličen poznavalec krajevne zgodovine. Malo preveč krotak se mi je zdel na prvi pogled za našo raznoliko družbo, a sčasoma je pokazal, da drži trdno vajeti v rokah, vedno smo bili na oglednem mestu vsi skupaj v gruči. Maribor smo videli skozi njegove oči, vendar v pravilno odmerjeni dimenziji; pokazal nam je čuda zanimivih stvari v samih polt-reh urah, kajti zadnje pol ure smo preživeli med orjaškimi sodi, s kozarcem v rokah in pesmijo na ustih.

Območje, na katerem stoji Maribor, je bilo naseljeno že 2400 let pred Kr. Od 9. stol. dalje so kraj ogrožali Madžari. Maribor je bil prvič omenjen leta 1164, vendar so ga do leta 1836 nazivali kot Marburg (kar pomeni mesto v marki, v obmejnem območju). Šele Stanko Vraz je postavil stvari na mesto in prvi zapis »Maribor« razložil, da je to »mar« enko skrb in »bor« enako borba, boj, torej: skrb za boj. Lent je najstarejši mestni predel; tu so pristajali splavi vse od leta 1280, ko je dol po Dravi priplul prvi flosarski tovor. Leta 1532 so Turki prišli pod mestno obzidje tako hitro, da je straži uspelo samo zapreti mestna vrata, ne pa dvigniti zapornic, da bi se varovalni jarek napolnil z vodo. Turki so začeli spodkopavati obzidje; mesto pa je pred zavzetjem rešil neki čevljar, ki se je preoblečen v Turka uspešno dokopal do zapornic in jih odpreti. Ko je prihrumela voda, je napolnila jarek in Turke odnesla za vedno. V 15. stol. se v mestu naselijo Židje. V 16. stol. se razvijejo obrtne dejavnosti. V 17. stol. so hiše gradili večinoma iz lesa in je bilo veliko požarov. Leta 1760 je kuga pobrala eno tretjino prebivalstva (umrlo je 1863 oseb). Leta 1780 so zgradili grad na mestnem območju Piramida; grad so nekaj let zatem porušili in kamenje porabi-

li za gradnjo novega gradu v središču mesta, bliže Dravi. V 18. in 19. stol. se začne razvijati industrija in se v mestu krepijo Nemci. Leta 1847 je izgradnja železnice Dunaj-Trst povečala gospodarsko vlogo Maribora, propadlo pa je mnogo obrti, ki so bile vezane na furmanstvo. Leta 1883 je Maribor obiskal cesar Franc Jožef. Leta 1926 je bil Maribor drugo mesto Dravske banovine. Leta 1943 je mesto Dravske banovine izrekel znamenite besede: »Napravite mi to deželo zopet nemško!«. V 2. svetovni vojni je bil Maribor zelo aktiven v odporu (znameniti Pohorski bataljon). Od leta 1954 stoji v Mariboru Muzej novejši zgodovine, v mestnem parku (55 vzorno vzdrževanih hektarov, sicer ima Maribor 280.000 kv.m zelenih površin) pa stoji spomenik Maistrovim borcem iz leta 1919. Leta 1974 so na Trgu svobode postavili spomenik padlim v 2. svetovni vojni (ki mu Mariborčani pravijo Kodžak), ki ima ob vzhodu kar nekaj znamenitosti – obrise obrazov junakov iz 2. svet. vojne, odtis nemškega razglašila o streljanju talcev in presunljivo poslovilno pismo Jožeta Fluksa. To so le suhoparne letnice, ki jih je prijazen Danijel zavil v zanimive pripovedi. Dirka skozi Maribor pa se je nadaljevala skozi Slomškov trg in ogled stolne cerkve sv. Janeza Krstnika. Na trgu pred stolnico pa je po Plečnikovi zamisli urejeno zaporedje storitvenih stavb, s katerim se ponša lahko le malo evropskih mest; kar po vrsti stojijo gledališče, pošta, univerza, semenišče, ki krijejo hrbet Slomškovega spomeniku, na katerem piše: Vera naj bo luč, jezik naj bo ključ do omike, sam bronasti škof pa upira svoj blagi pogled v stolnico, kjer počivajo njegovi posmrtni ostanki. Zraven stolnice pa se boči 57 m visok zvonik, na katerem je med drugimi pripet 2800 kg težak zvon, ki je počil – pravi legenda – ko je naznanil smrt kralja Petra I. Urnih peta smo obšli še sinagogo ob starem mestnem obzidju, petokraki vodni stolp iz 15. stol., kužno znamenje iz leta 1667 (dragoceni izvirnik je sicer v narodnem muzeju) pred Rotovžem, sama mestna hiša pa služi gospodu županu za protokolarne namene. Od daleč smo videli še Stari most iz leta 1916 in Titov most iz leta 1963, nato pa smo se na Lentu poklonili najstarejši trti na svetu, ki je bila že leta 1651 na odtisu podobne takratnega Maribora, listina pa je iz graškega arhiva. Trta spada v sorto modre kavčine, ljubi prodnata tla, obdeluje jo posebej za to izurjen mestni viničar, daje približno 30 litrov vina letno, ki ga ustekleničijo v steklenice posebne izdelave, za katere je dizajn (podoba) ustvaril znani umetnik Oskar Kogoj; trta je vpisana v Guinnessovo knjigo rekordov. Tako trgatega, kot tudi razmnoževanje cepičev je zelo slovesno; v dolinski občini najdemo trto z Lenta pred Občinskim gledališčem »France Prešleren« v Boljuncu.

Boris Pangerc
(Se nadaljuje)

Pred znamenito 400-letno trto na Lentu

»Jurček« turistični vlakec, od 1. avgusta prava posebnost Maribora Ime nosi po dečku Jurčku, ki je bil posebež, »božji otrok«, kakor jih v svojih delih opisuje Ciril Kosmač. V Mariboru so ga vsi poznali in je bil povsod priljubljen. Pred nekaj leti je umrl, v mestu pa so mu posvetili tudi enega od odrov na Lentu. »Jurček« vozi – po županovi odredbi – dvakrat na dan otroke na razgled po mestu

Rai Tre

SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40
(Ferlugi) in 64 (Milje)

Za Gorico: na kanalu 69
(Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Risanka: Pimpa
20.30 Deželni TV dnevnik
23.00 Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

Rai Uno

6.05 Anima Good News
6.10 Nan.: Sottocasa
6.30 Dnevnik, prometne informacije
6.45 Aktualna jutranja oddaja Unomat-tina (vodita Duilio Giammaria in Veronica Maya), vmes (7.00, 7.30, 8.00, 9.00, 9.30) dnevnik, vreme, gospodarstvo, vmes
Tg1 Kino
9.35 Zelena linija - Zeleni meteo
11.00 Aktualna odd. o nasvetih za dobre nakupe: Occhio alla spesa
Vreme in dnevnik
12.00 Razvedrilni variete o kuharski spretnosti: La prova del cuoco
Dnevnik
13.30 Gospodartsvo
14.10 Variete: Festa italiana - Zgodbe (vodi Caterina Balivo)
14.45 Nad.: Incantesimo (i. Giorgia Bon-gianni, Massimo Bulla)
15.50 Variete: Festa italiana
16.15 Variete: Življenje v živo
16.50 Tg parlament
17.00 Dnevnik in vreme
18.05 Variete: Miss Italia 2007 (predizbor, vodi Claudia Andreatti)
18.00 Nan.: Komisar Rex (i. Alexander Pschill, Elke Winkens)
18.50 Kviz: Eredità'
20.00 Dnevnik
20.30 Nogomet: Fenerbach - Inter (liga prvakov)
22.45 Športna sreda
23.25 Dnevnik
23.30 Aktualno: Porta a porta
1.05 Nočni dnevnik, vreme

Rai Due

6.25 Dok. oddaja
6.40 Tg2 Medicina 33
6.55 Skoraj ob sedmih
7.00 Variete: Random
10.00 Svet v barvah
10.15 Dnevnik, vreme/Navade/Medicina
11.00 Variete: Piazza Grande
13.00 Tg2 Dnevnik/Poletne navade/Medicina 33
14.00 Aktualno: Italija na 2.
15.50 Aktualna odd.: Ricomincio da qui (vodi Alda D' Eusanio)
17.20 Nan.: One Tree Hill (i. Hilarie Burton, Michael Murray)
18.05 Tg2 Flash/Šport
18.30 Dnevnik/Meteo 2
19.00 Dok.: Voyager narava
19.55 Risanke
20.30 Dnevnik, vreme
21.05 Reality show: Otok slavnih (vodi Si-mona Ventura)
23.45 Dnevnik
0.00 Reality show: Scorie - Odpadki (vodi Nicola Savino)
0.50 Tg parlament
1.30 Almanah

Rai Tre

6.00 Rai News 24, Morning News, Il caf-fe' Corradina Minea
8.10 Mi smo zgodovina
9.05 Film: Toto', Peppino e la malafem-mina (kom., lt., '56)
10.55 Cominciamo bene
12.00 Tg3 - Šport, vreme
12.25 Oddaja o kmetijstvu
13.00 Nikoli ni prezgodaj
13.10 Nan.: Saranno famosi
14.00 Deželne vesti, dnevnik
14.50 Variete: Trebisonada, 16.00 Mla-dinski dnevnik Tg Ragazzi
17.00 Aktualno: Druga Geo
17.50 Dok.: Geo & Geo
18.15 Tg3 Meteo
19.00 Dnevnik, deželne vesti, vreme
20.00 Rai Tg Šport
20.10 Variete: Blob
20.30 Nad.: Un posto al sole
21.05 Nan.: La squadra (lt., '06, i. Rena-to Carpentieri, Massimo Bonetti, Tony Sperandeo, Ester Botta)

22.55 Dnevnik, deželne vesti
23.10 Tg3 Primo Piano
23.30 Recital: Dario Fo - Lekcije umet-nosti: Raffaello
0.20 Tg3 Dnevnik, vreme
0.30 Off Hollywood 2007

Rete 4

6.05 Pregled tiska
6.25 Nan.: Quincy, 7.40 Hunter, 8.40 Pa-cific Blue
9.40 Nad.: Saint Tropez, 10.40 Ljube-zenska vročica
11.30 Dnevnik, promet
11.40 Aktualno: Forum
13.30 Dnevnik, vreme
14.00 Aktualno: Forum
15.00 Nan.: Wolff, policaj v Berlinu
16.00 Nad.: Steze
16.40 Film: Esterina (dram., lt.-Fr., '58, r. Carlo Lizzani, i. Carla Gravina)
18.55 Dnevnik in vreme
19.35 Dok.: Solaris
20.10 Nad.: Vihar ljubezni (i. Henriette Richter-Rohl, Christof Arnold)
21.10 Nan.: Komisar Cordier: Zgrešena poteza (krim., Fr., '02, i. Pierre Mondy, Bruno Mandinier)
23.20 Film: Metalmecanico e parruc-chiera in un turbine di sesso e po-litica (kom., lt., '96, i. Tullio Solen-ghi)
1.20 Pregled tiska

Canale 5

6.00 Na prvi strani
7.55 Promet, vreme, borza in denar
8.00 Jutranji dnevnik Tg5
8.50 Aktualno: vaše mnenje
9.00 Variete: Maurizio Costanzo Show
9.40 Tg5 Borza Flash/Meteo 5
10.55 Nan.: Supermarket, 11.25 Detektiv v bolnici
12.25 Nad.: Vivere
13.00 Dnevnik TG 5, vreme
13.40 Nad.: Beautiful, 14.10 Centovetri-ne
14.45 Aktualna odd.: Moški in ženske (vodi M. De Filippi)
16.15 Nan.: 5 zvezdic (i. Ralf Bauer, Su-sanna Knetchl)
16.55 Tg5 minut
17.05 TV film: Una ragazza speciale (kom., Nem., '00, r. Ute Wieland, i. Johannes Brandrup)
18.50 Kviz: 1 proti 100
20.00 Dnevnik, vreme
20.30 Variete: Moderna kultura
21.10 Film: Paparazzi (kom., lt., '98, r. Ne-ri Parenti, i. Massimo Boldi, Chri-stian De Sica)
22.00 Tg com - Meteo 5
23.35 Aktualna odd.: Matrix
1.20 Nočni dnevnik Tg5
2.35 Nan.: Chicago Hope

Italia 1

6.00 Odprti studio
6.05 Nan.: Zanzibar
6.35 Variete za najmlajše
9.05 Nan.: MacGyver, 10.10 Magnum P. I. (i. Tom Selleck)
11.10 Nan.: A-Team
12.15 Vaše mnenje
12.25 Odprti studio, 13.00 Šport
13.40 Risanke
15.00 Nan.: **Veronica Mars**

15.30 Tg com/Meteo
15.55 Nan.: Sleepover Club
16.50 Risanke: Heidi

RADIO IN TV SPORED

Sreda, 19. septembra 2007

23

18.00 Risanke: Mushiking
18.30 Odprti studio, vreme
19.05 Nan.: Camera cafe'
20.10 Nan.: Walker Texas Ranger
21.00 Nan.: Dr. House (i. Hugh Laurie, Roberet Sean Leonard)
22.00 Nan.: Grey's Anatomy (i. Patrick Dempsey, Ellen Pompeo)
23.55 Nan.: Saved (i. Tom Everett Scott, Elizabeth Reaser)

Tele 4

13.45 16.40, 19.30, 20.30, 23.02 Dogodki in odmevi
9.00 Koncert
10.35 Nad.: Marina
11.05 Dokumentarec o naravi
12.10 Nan.: Don Matteo 4 (i. Terence Hill, Nino Frassica)
13.30 Oddaja v živo
15.35 Dokumentarec o naravi
16.05 Nan.: Don Matteo 3
17.00 Risanke
19.00 Vprašanja zdravniku
19.55 Športna rubrika
20.55 TV nad.: Garibaldi, eroe dei due mondi
22.45 Vprašanja Illyju
23.40 Rubrika o potovanjih
0.05 Film: Servo suo (dram., '73)

La 7

6.00 12.30, 20.00, 1.10 Dnevnik
7.00 Aktualno: Omnibus
9.20 Aktualno: 2 minuti za knjigo
10.25 Nan.: Mai dire si, 11.30 Angelski dotik Psalm 151, 13.00 Na sodišču z Lynn
14.00 Film: L' assedio delle sette frecce (western, ZDA, '53, r. J. Sturges, i. William Holden, E. Parker)
16.00 Dok.: Atlantida
18.00 Nan.: Stargate SG1, 19.00 JAG (i. C. Bell) - Priča
20.30 Aktualno: Osme in pol
21.30 Aktualna odd.: L' Infedele
23.30 Nan.: The L World - Locked up, 0.30 Sex and the City

Slovenija 1

6.20 Kultura, Odmevi
7.00 8.00 Poročila
7.10 8.10 Dobro jutro
9.00 Poročila
9.05 Žogarija - Ko igra se in ustvarja mularija: Novo mesto
9.35 Ris.: Krstačja patrolja
10.00 Zlati prah: Šest služabnikov
10.15 Ali me poznaš: Jaz sem jesensko ju-tro
10.20 Hotel Obmorček
10.35 Knjiga mene briga - Richard Daw-kins: Sebičn i gen
11.00 Dok.: Spust po Muri
11.30 Resnična resničnost
12.00 Ljudje in zemlja
13.00 Poročila, vreme, šport
13.15 Ars 360
13.35 Podoba podobe
14.00 Mednarodna obzorja: Ruanda - Bolečina dežele tisočerihi gričev
15.00 Poročila, promet
15.10 Hidak-Mostovi
15.45 Ris. nan.: Moby Dick in skrivnost dežele Mu
16.05 Pod klobukom
17.00 Novice. Slovenska kronika. Šport. Vreme
17.30 Z vami
18.30 Žrebanje Lota
18.40 Risanke
18.55 Vreme, dnevnik
19.35 Vreme. Šport
19.55 Sredina filmska uspešnica - Film: Carlin seznam (dok., Švica, '06, r. Marcel Schupbach)
21.30 Skrita kamera Francija Keka
22.00 Odmevi, kultura, šport, vreme
23.05 Omizje: Sveto in svet
0.20 Z vami

Slovenija 2

6.30 Zabavni infokanal
9.00 11.20 TV prodaja
9.30 Zabavni infokanal
11.00 Otroški infokanal
11.50 Poljudnoznanstv. nan.: Skrivnosti divjine (Jap.)
12.20 Hri-bar
13.20 Ljubljana prestolnica EU
14.30 Mozaik
15.25 Dok.: Dogodki, ki so vznemirili svet
16.25 Tenis: Turnir WTA (Ž)
18.50 Intervju: Zoran Janković
20.00 Tarča

21.30 Dok. feljton: Turbofolk pod Tri-glavom
21.55 SP v ritmični gimnastiki
23.00 TV film ob 40. obletnici smrti pi-satelja Vladimirja Bartola: Poletna idila (V. Bartol, Alenka Auersper-ger, Slo, '96, r. Tugo Štiglič, i. Rastko Krošl, Lučka Počkaj, Vesna Slapar)
0.05 Slovenska jazz scena: Zoran Škrin-jar International Jazz Connection
0.45 Ruska nad.: Skrivnost dvornih pre-vratov (1. del)

Koper

14.00 Čezmejna TV - TG R FJK - dežel-ne vesti
14.20 Euronews
14.55 Globus
15.25 Otroški film: Paquito
16.350 Folkest
17.20 Dok. oddaja)
18.00 Program v slovenskem jeziku: Pri-morski mozaik
18.35 Vreme
18.40 Primorska kronika
19.00 TV dnevnik, šport
19.30 Odmev
20.00 Pogovorimo se o...
20.40 Dok.: City Folk
21.10 Folkest 2007: Lou Tapage
22.05 Vsedanes - TV dnevnik
22.20 Glasovi Dalmacije
22.50 Kulturni magazin: Artevisione
23.20 Iz arhiva po vaših željah

Tv Primorka

10.30 Dnevnik, vreme
11.00 Videostrani
17.00 Športni ponedeljek
17.55 Napoved dnevnika
18.00 Mladinski kviz: Če me spomin ne vara
18.40 Videospot meseca
18.45 Avto za vas
19.00 Pod drobnogledom
19.55 EPP
20.00 Dnevnik, vreme
20.20 Kultura
20.30 Kaj je novega na Krasu
21.00 Odprta tema: VTV
22.05 Kandidat za predsednika: dr. Mit-ja Gaspari
23.00 Dnevnik, vreme

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Prva izmena (1. del); 10.00 Poročila; 10.10 Prva izmena (2. del); 11.00 Pogovori sredi dne-va; 11.15 Poletni odmislek (pripr. Jasmina Štrekelj); 12.00 Navigare necesse est; Na-povednik; 13.20 Zborovska glasba; 14.00 Po-ročila in deželna kronika; 14.10 Morski val; 17.10 Mavrica: M. von Thurn in Taxis: Spo-mini na Rainerja M. Rilkeja (prip. M. Sar-doč, prevod in r. B. Trekman, 13. nad.); 18.00 Portret Bojana Adamiča; 19.20 Na-povednik, sledi Slovenska lahka glasba, na-to Zaključek

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na RK, kronika, OKC ob-veščajo; 7.00 Jutranjik, osmrtnice; 9.00-12.30 Poletni Dopoldan in pol; 10.00 Po-letne ankete; 12.30 Opoldnevnik; 13.00-15.00 Aktualnosti; 15.30 Dogodki in od-mevi; 16.20 Glasba po željah; 18.00 Prire-ditve; 19.00 Dnevnik RS; 20.00 Glasbena razglednica; 20.30 Slovenci ob meji; 22.00 Rzcalo dneva; 22.30 Crossroads

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.15, 7.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.25 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.33 Pesem tedna; 9.15 Govorimo italijansko?; 9.33 In-tervju; 10.00 Replay; 11.00 Odprti prostor; 12.15 Sigla single; 13.00 Vse najboljše; 13.40 Kotiček dobrega počutja; 14.10 Go-spodarstvo; 14.45 Italo heroes; 15.05 Pesem tedna; 15.10 5 x 5; 16.00 Ob 16-ih; 18.00 Folk studio; 19.00 Lirika; 20.00 Album charts; 21.55 Sigla single; 22.00 Intervju; 22.30 Gospodarstvo; 23.00 Proza; 23.30 Ita-lo heroes; 0.00 RSI.

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.45 Dobro jutro, otroci; 7.00 Kronika, vreme; 7.40 Priimko-va delavnica; 7.45 Plodovi narave; 8.05 Sve-tovalni servis; 9.10 Ali že veste?; 9.20 Pre-gled tiska; 9.30 Glasba za otroke; 10.10 In-tervju; 11.15 Storž - odd. za starejše; 12.10 Ura slov. glasbe; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Osmrtnice, obvestila; 15.30 DIO;

16.30 Tema dneva; 17.05 Studio ob 17-ih; 18.25 Kultura; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Gymnasium; 21.10 Glasbeni utrip; 22.40 Minute za šanson; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

6.00, 6.30, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 8.00 Poslovne zanimivosti; 8.15 Dobro jutro; 8.40 Prireditve; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Kje vas čevelj žuli?; 12.00 Evro-pa, osebno; 14.00 Kulturne drobtinice; 14.30 SP kajak, kanu (kvalif.); 15.30 DIO; 16.15 Popevki tedna; 17.00 Vzhodno od roc-ka; 117.40 Šport; 18.00 Ekspres; 18.45 Črna kronika; 19.00 Dnevnik; 19.30 Nocoj ne zamudite; 20.00 Odprti termin; 21.00 V sredo; 22.30 Na piedestal; 23.30 Odprto za glasbo.

SLOVENIJA 3

8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00 Poročila; 7.25 Jutranjica; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Skladatelj tedna; 11.05 Lite-rarna matineja: Dante Alighieri; 11.45 In-termezzo; 12.05 Spominčice; 13.05 Odprti termin; 14.05 Janus; 15.00 Divertimento; 15.30 DIO; 16.10 Medigra; 16.30 Sodobna umetnost; 17.00 Glasbeni utrip; 18.00 En-ciklopedija Slovenije; 18.20 Recital; 19.30 Slovenski concertino; 20.00 Arsov art atel-je; 22.05 Po poteh elektroakustične glasbe; 23.00 Jazz session; 0.05 Slovenski koncert.

RADIO KOROŠKA

18.10-19.00 Glasbena mavrica; 21.03-22.00 Večerni spored; Radio Agora dnevno: 10.00-14.00/18.00-2.00; Radio Korotan 2.00-10.00/14.00-18.00 (105,5 MHZ).

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:
Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR
Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
email: trst@primorski.it
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 533382, fax 0481 532958
email: gorica@primorski.it
Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.it/>
Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cena: 1,00 €
Naročnina za Italijo 280,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 0,80 € (191,71 SIT)
Letna naročnina za Slovenijo 154,40€ (35.000 SIT) plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizan-ska 75, Sežana, tel. 05-7342147, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643

OGLAŠEVANJE
Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it
GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI
advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 8009129452
Iz tujine +39.0481.32879
Fax +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povišek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI
oglasit@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Fax +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglasi, osmrtnice, sožalja, cestitke in zahvale po formatu. DDV - IVA 20%

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen v Evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhod-nem dogovoru z založnikom.

VREMENSKA SLIKA

Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7 in 13 uri.

V prihodnjih dneh bodo pritekali suhi in stanovitni severni tokovi. V nižjih plasteh bo prehodno pritekal hladnejši severovzhodni zrak.

Za hladno fronto se je nad srednjo Evropo in Alpami zgradilo območje visokega zračnega pritiska. Od severovzhoda priteka k nam hladnejši in suh zrak.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzhaja ob 6.48 in zahaja ob 19.09.
Dolžina dneva 12.21.

LUNINE MENE
Luna vzhaja ob 15.02 in zahaja ob 22.50.

PLIMOVANJE
Danes: ob 13.07 najvišje 15 cm, ob 6.57 najnižje -19 cm, ob 14.09 najvišje 27 cm, 21.55 najnižje -15 cm.
Jutri: ob 11.15 najnižje -28 cm, ob 9.11 najvišje 14 cm, ob 14.02 najnižje 8 cm, ob 18.30 najvišje 17 cm.

BIOPROGNOZA
Sprva se lahko pri vremensko občutljivih še pojavijo manjše vremensko pogojene težave. Popoldne in zvečer bo vremenski vpliv ugoden.

MORJE
Morje skoraj mirno, temperatura morja 21,8 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C	
500 m	16
1000 m	9
1500 m	4
2000 m	1
2500 m	-1
2864 m	-3

UV INDEKS
Ob jasnem vremenu bo UV indeks po nižinah sredi dneva 5,5 in v gorah 6.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

NAPOVED ZA DANES

Pretežno jasno bo ali zmerno oblačno. Ob morju bo jutraj pihala močna burja, ki bo čez dan nekoliko oslabela.

Precej jasno bo, del dopoldneva ponekod še zmerno oblačno. Pihal bo severovzhodnik, na Primorskem zmerna do močna burja, ki bo popoldne slabela. Najnižje jutranje temperature bodo od 4 do 10, na Primorskem okoli 14, najvišje dnevne od 12 do 17, ob morju in v Vipavski dolini do 22 stopinj C.

NAPOVED ZA JUTRI

Pretežno jasno bo ali zmerno oblačno zaradi morebitnih visokih koprenastih oblakov. Jutro bo razmeroma hladno. Ob morju bo jutraj pihala zmerna burja, ki bo čez dan oslabela.

Jutri in v petek bo precej jasno in sveže. Po nižinah bo jutraj in dopoldne megla ali nizka oblačnost. Burja bo v četrtek večinoma ponehala.

JUŽNA AMERIKA - Nastal je krater širine 30 metrov

Skrivnostna slabost po padcu meteorita v Peruju

LIMA - Potem ko je v okolici perujske vasi Caranca v soboto padel meteorit, je prebivalce zajela skrivnostna slabost. Kot so povedali, imajo glavobole in bruhanje, to vse pa zaradi »čudnega vonja«, ki prihaja iz kraterja, ki ga je naredil meteorit (**na sliki**). Sedmim policistom, ki so prišli na kraj dogodka, so mo-

rali zaradi glavobola in slabosti dati kisik, nato pa so jih odpeljali v bolnišnico, poroča francoska tiskovna agencija AFP, sklicujoč se na izjavo okrožnega direktorja za zdravje Jorgeja Lopeza.

Meteorit, ki je padel kot goreča krogla in je ob padcu povzročil eksplozijo, je stresel območje in med prebivalstvom

povzročil preplah. Pri padcu je nastal krater širine 30 metrov in globine šest metrov, iz njega pa je začela vreti vroča voda, medtem ko so v okolici našli kose kamenja in pepela. Zaradi oblike meteorita in eksplozije so prebivalci sprva mislili, da gre za strmoglavljenje letala v plamenih. (STA)

JAPONSKA - T. Tanabe bi rad živel večno

Najstarejši moški včeraj praznoval 112. rojstni dan

TOKIO - Na jugu Japonske je včeraj praznoval svoj 112. rojstni dan najstarejši moški na svetu, katerega želja je, da bi živel večno. »Ne želim umreti«, je dejal Tomodži Tanabe, ki kljub svoji visoki starosti dobro izgleda. Za lep jubilej si je za zajtrk privoščil skodelico riža, juho miso z morskimi algami in grenko bučo.

Nasvet za dolgo življenje, ki ga je dal stoletnik, je življenje brez alkohola. Sicer pa vsako jutro prebere časopise, popoldan popije skodelico mleka, zvečer pa piše dnevnik. Tanabe živi s sinom in njegovo družino, ki pravi, da večino stvari lahko še naredi sam, pomoč potrebuje le pri kopanju. Ima osem otrok, 25 vnukov in 54 pravnukov.

Na Japonskem živi trenutno 32.295 stoletnikov, 3900 več kot leto poprej. Letos je število stoletnikov prvič preseglo 30.000, je sporočilo japonsko ministrstvo za zdravje. Najstarejša Japonka Cunejo Tojonaga je stara 113 let, živi pa na zahodu Japonske, v pokrajini Koči. Najstarejša še živeča ženska pa je 114-letna Američanka Edna Parker.

Ukradli dva rogova, danski nacionalni zaklad

KOEENHAVN - Na Danskem so v ponedeljek ukradli dva rogova, izdelana pred več kot dvema stoletjema, ki sta sodila med danske nacionalne zaklade. V izvirniku se imenujeta »Guldhornene«, zlata rogova, po originalnih iz leta 400. Leta 1802 ju je ukradel in uničil draguljar, nadomestili sta ju srebrni repliki. Nacionalni danski muzej ju je posodil za razstavo v mestu Jelling, kjer sta zamikala tatove, ki so ob kraji razbili vitrino. Rogova veljata za nacionalni simbol, posvečena jima je tudi znana pesem Adama Oehenschlaegerja. Čeprav gre za repliki, sta del nacionalne kulturne dediščine, je povedal kustos Nacionalnega danskega muzeja Carsten Larsen.

Izvirna zlata rogova so našli leta 1639 v mestu Gallehus na jugu Danske, nato sta izginila, ponovno so ju našli leta 1734. Leta 1802 ju je ukradel zadolženi draguljar, ju pretopil ter izdelal nakit in ponarejene kovanice. Strokovnjaki menijo, da tatovom zaklada ne bo uspelo prodati. Morda so tatovi zmotno misli, da sta rogova narejena iz čistega zlata in ju bodo lahko pretopili. V resnici sta pozlačena in nimata resnične vrednosti, je povedal Michael Fornitz iz dražbene hiše Bruun Rasmussen v Københavnu.

Fornitz je tudi zanikal domneve, da bi krajo nemara naročil zbiralec, saj so ti nagnjeni k temu, da svoje dragotine kažejo in ne skrivajo. Danska policija je na lovu za tatovi, ki so po pripovedovanju prič s kraja kriminalnega dejanja pobegnili z avtom volvo V40.

Savdska Arabija: 12-letnik v celici smrti

RIJAD - V Savdski Arabiji so 12-letnika odpeljali v celico smrti, kjer čaka na obglavljenje, če njegovi družini ne bo uspelo zbrati zahtevane vsote za »krvni davek«. 12-letnik je med prepirom ubil mladeniča, ki je živel z njegovo družino. Družina umorjenega sedaj zahteva plačilo v višini treh milijonov rialov (567 milijonov evrov), je poročala nemška tiskovna agencija dpa, ki se sklicuje na savdske medije.

Mati obsojenega, ki sicer po smrti soproga sama preživlja svoje otroke, je prek savdskih medijev že zaprosila za dobrodelne prispevke za svojega sina, a ji je doslej uspelo zbrati le četrtino zahtevane vsote. Družina umorjenega ji je za zbiranje denarja sicer dala na voljo tri leta. V nasprotnem primeru bodo njenega sina usmrtili. (STA)